

TURISTICKÝ PRŮVODCE

Olomouckým krajem

www.ok-tourism.cz

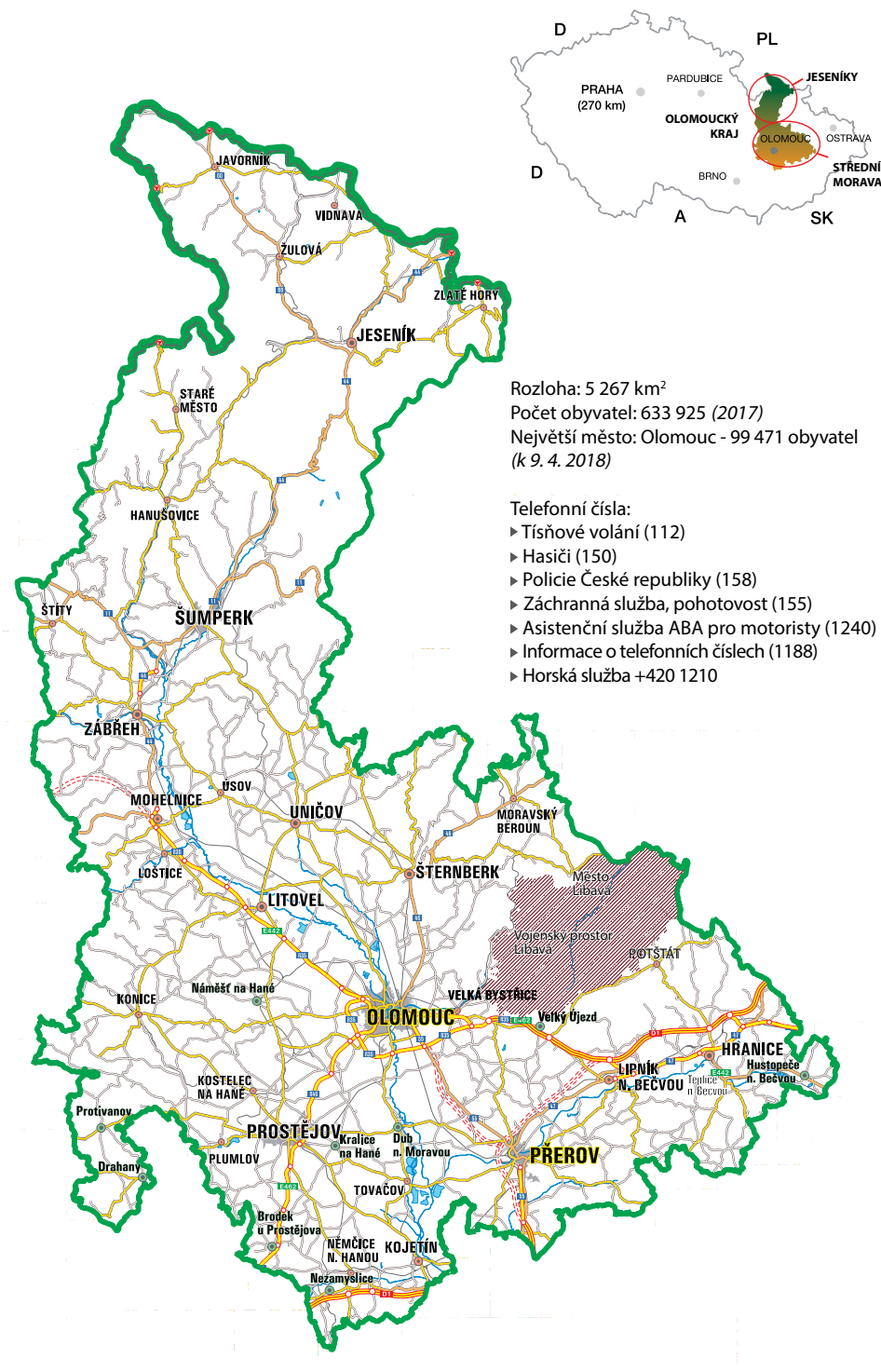
Vážení turisté, výletníci a milovníci zážitků, nazvat naši turistickou příručku průvodcem je malinko zavádějící. Průvodce si člověk nebere jen proto, aby mu přiblížil například historii navštívených míst, ale hlavně, aby nezabloudil. V Olomouckém kraji však můžete sejít z cesty kdykoli a nikdy nebudete litovat. Pokaždé totiž narazíte na nějaký hrad, zámek či jinou kulturní nebo přírodní zajímavost. V tomto je náš region naprosto výjimečný.

Jestli má vaše partnerka nebo partner rád lázně, vy zase daleké výhledy, děti baví jeskyně a muzea, můžete se vydat na výlet společně. Vyrazte na jakoukoli světovou stranu a spolehlivě projedete kolem léčebných pramenů, hor či rozhleden, jistě neminete ani krápníky vyzdobené podzemní paláce a bezpochyby narazíte na mnoho výstav či stálých expozic, které máme nejen ve městech, ale už i na venkově. Abychom vám plánování cesty přeci jenom zjednodušili, vydali jsme tohoto průvodce. Tipy na výlety jsme naplnili desítky stran, a to jsme se ještě drželi hodně zkrátka, aby se vám publikace vešla do příhrádky auta nebo kapsy batohu.

Tak šťastnou cestu!
Ladislav Okleštěk, hejtman Olomouckého kraje

Olomoucký kraj svou rozmanitostí osloví i ty nejnáročnější návštěvníky. Je doslova rájem pro milovníky památek a krásné přírody a báječným místem pro sportování, příjemný odpočinek i zábavu. Každý si u nás najde to své. Čekají vás zážitky, na které se nezapomíná.

- starobylá Olomouc s památkou UNESCO
- kouzelné hrady a zámky s poutavými příběhy
- podmanivá nádhera jeskyní a hlubin
- městská muzea jako průvodci dávných časů, místopisu, umění i současnosti
- venkovské expozice národopisného zaměření
- stopy významných osobností a památná místa
- interaktivní zábavní centra pro malé i velké
- malebné lázně a wellness zařízení pro relaxaci a posilování zdraví
- přírodní a technické unikáty
- udržované lidové tradice a zvyky a místní folklór
- adrenalinové zážitky na zemi, ve vodě i ve vzduchu
- vodní ráje, agrofarmy a koňské stáje
- desítky naučných stezek a cyklotras přírodou i kolem pamětihodností
- místa se zábavními a herními prvky pro radost dětské duše
- krajové speciality a regionální produkty
- pestrá paleta kulturních a společenských akcí

Turistická karta – Olomouc region Card	5
Střední Morava – srdce a brány dokořán	6
Chuť regionu v tradičních produktech a gastronomii	8
Olomouc	10
Olomoucko	28
Přerovsko	32
Lipensko	36
Hranicko	38
Prostějovsko	42
Konicko	47
Kojetínsko – Střední Haná	49
Šternbersko	51
Uničovsko	54
Litovelsko	56
Mohelnicko	62

Křížem krázem Olomouckým krajem	64
--	----

Jeseníky – horský ráj v létě i v zimě	66
Chuť regionu v tradičních produktech a gastronomii	68
Poznávejte Jeseníky - tipy	69
Šumpersko	70
Zábřežsko	75
Staroměstsko a Hanušovicko	77
Velké Losiny a okolí	79
Jesenícko	84
Ramzovské sedlo	88
Zlatohorsko	90
Javornicko a Žulovsko	93
Bruntálsko a Rýmařovsko	97

TURISTICKÁ KARTA OLOMOUC REGION CARD

Pořídte si naši výhodnou krajskou kartu s dvoudenní nebo pětiden-
ní platností a ušetříte čas i peníze. Poskytuje vám bezplatný vstup do
více než stovky turistických lákadel v Olomouckém kraji. Na dalších
desítkách míst získáte po předložení karty slevu na vstupném. Zají-
mavé slevy můžete uplatnit i v restauracích, ubytovacích zařízeních
a ve sportovních a relaxačních centrech. Ke kartě obdržíte praktickou
brožuru s přehledem všech možností, kde ji uplatnit, včetně kontaktů
a otevírací doby.

Držitelé karty jistě ocení možnost využívat bezplatně městskou hro-
madnou dopravu v krajském městě Olomouci. Pokud se po Olomouc-
kém kraji rozhodnete přepravovat vlaky Českých drah, karta vám
umožňuje zakoupit si celodenní jízdenku s 15% slevou. Zdarma může-
te jezdit i v městských autobusech v Jeseníku.

Kde kartu získat!

Kartu zakoupíte ve většině tu-
ristických informačních center
a na vlakovém nádraží v Olomouci
a v Prostějově. V Olomouci si ji
můžete koupit i na recepcích vět-
šiny hotelů. Prodává se také v po-
kladnách některých oblíbených
turistických atrakcí, jako je ZOO
Kopeček, hrad Bouzov či Ruční
papírna ve Velkých Losinách.

platnost karty	dospělý	dítě
48 hodin	240 Kč	120 Kč
5 dní	480 Kč	240 Kč

S kartou zdarma!

V Olomouci stojí rozhodně za návštěvu všechna významná muzea –
Arcidiecézní muzeum, Muzeum umění i Vlastivědné muzeum. S kartou
si můžete zdarma také zajít třeba do Arcibiskupského paláce nebo do
botanické zahrady s rozáriem a sbírkových skleníků Flory Olomouc.
Autobusem se bezplatně dopravíte za pár minut z centra Olomouce
na Svatý Kopeček, kde můžete zdarma navštívit zoologickou zahradu.

Díky Olomouc region Card můžete navštívit zdarma všechny známé
hrady a zámky Olomouckého kraje. Karta slouží jako bezplatná vstu-
penka i k mnoha adrenalinovým zážitkům jako bobové dráhy, miniká-
ry nebo netradiční obří houpačka.

www.olomoucregioncard.cz

Bezplatný vstup
Vstup se slevou

STŘEDNÍ MORAVA – SRDCE A BRÁNY DOKOŘÁN

Střední Morava nabízí bohatý odkaz kulturního dědictví, přírodní skvosty, hanácké tradice i skvělé podmínky ke sportovnímu vyžití. Perlou regionu je město Olomouc, proslulé nejen památkou UNESCO, sloupem Nejsvětější Trojice, ale také významnou univerzitou, Arcibiskupským palácem, unikátním souborem barokních kašen, rozlehlými parky či vojenskými památkami někdejší pevnosti. Nenechte si ujít pohádkově vyhlížející hrad Bouzov, hrad Šternberk s význačnými uměleckými díly, rozsáhlý hradní komplex Helfštýn i architektonicky zajímavé zámky v Náměšti na Hané, Plumlově a Tovačově. U Olomouce se nachází známá poutní bazilika na Svatém Kopečku, kde je i zoo. K dalším navštěvovaným poutním místům, spojených s mariánským kultem, patří majestátní chrám Očištění Panny Marie v Suchdolu nebo kostel svatého Libora v Jesenci. Za návštěvu rozhodně stojí unikátní expozice v Arcidiecézním muzeu, Muzeu historických kočárů v Čechách pod Kosířem i science centrum Pevnost poznání v Olomouci. Tajemné podzemní jeskynní systémy uchvátí labyrinty chodeb a pozoruhodnými přírodními útvary (Javořícké jeskyně, Mladečské jeskyně a Zbrašovské aragonitové jeskyně s Hranickou propastí). V Litovelském Pomoraví se kolem řeky Moravy táhnou pasáže nedotčených lužních lesů.

Poznejte více Střední Moravu pěšky, na kole, na lodi či z koňského hřbetu. Moderní sportovní areály, akvaparky a adrenalinová centra jsou ideální pro trávení volného času. Malebnou hanáckou krajinu protkává hustá síť hezkých naučných pěších stezek a cyklotras. Prohlédněte si Olomouc a okolí při vyhlídkových plavbách na řece Moravě kolem olomouckých památek nebo Chráněnou krajinnou oblastí Litovelské Pomoraví.

**Střední Morava – Sdružení
cestovního ruchu**
Profesní organizace
cestovního ruchu
Horní náměstí 5, 772 00
Olomouc

Tel.: +420 585 204 627-629
E-mail: info@central-moravia.cz

www.strednimorava-tourism.cz
www.facebook.com/centralmoravia

provoz: pondělí – pátek

Chut' regionu v tradičních produktech a gastronomii

Střední Morava se může pochlubit rozmanitou gastronomií a řadou kulinářských specialit. Hanácká kuchyně je totiž nápaditá a pestrá a charakterizují ji barvitě a výrazné chutě. A k ní patří i Olomoucké tvarůžky, které se vyrábějí v Lošticích a byly zařazeny mezi evropské produkty s chráněným zeměpisným označením. Hodně místních receptů tvarůžky obsahuje, z polévek třeba hanácká syrnica nebo loštická česnečka, velmi chutné jsou tvarůžky v pivním těstíčku nebo jako nádivka do různých druhů mas. Tradiční je také hanácká varianta zelné polévky hábovka, hodolanská omáčka nebo škvarkové placky. Na Haně se hodně peče, specialitou jsou tvarohové hanácké knedlíčky s perníkem a ovocným přelivem nebo hanácké vdolky. Velkým hitem jsou delikatesní tvarůžkové dezerty rodiny Poštulkových nebo tvarůžková zmrzlina z Loštic. Z regionálních nápojů pak mohou turisté okusit desítky piv, stoprocentní ovocné mošty nebo ovocné pálenky.

V regionu Střední Morava úspěšně funguje projekt Ochutnejte Hanou na podporu hanácké gastronomie. Jeho cílem je vrátit do jídelníčků místních restaurací pokrmy připravované podle původních receptur ze zdejších a sezónních surovin. V rámci kulinářského turismu je tak Haná představována v návaznosti na tradici lidové stravy našich předků. A k dobrému jídlu patří samozřejmě skvělé pivo z místních pivovarů a minipivovarů, které získaly nejméně jedno ocenění doma i ve světě.

www.strednimorava-tourism.cz

Na Střední Moravě se udělují certifikovaná značení „Haná regionální produkt“ a „Moravská brána regionální produkt“. Jejich držitelé garantují kvalitu a místní původ své produkce. Tyto výrobky si můžete koupit mj. na farmářských trzích, jarmarcích, ve specializovaných prodejnách nebo přímo u výrobců.

www.regionalni-znacky.cz

Garden Food Festival Olomouc

Regionální festival dobrého jídla a pití, do něhož se zapojují především místní restaurace, farmáři a výrobci, kteří začátkem léta prezentují svou činnost a um během dvoudenního festivalu v Olomouci.

V doprovodném programu se představují nové trendy a netradiční koncepty v gastronomii a své mistrovství předvádějí špičkoví kuchaři z ČR.

www.gardenfoodfestival.cz

Olomoucký tvarůžkový festival

Festival na počest typické regionální speciality, Olomouckých tvarůžků, které se v Lošticích vyrábějí už více než šest set let. Návštěvníci ochutnají využití tohoto sýra s neomyšleným aromatem v teplé i studené kuchyni, mj. v nabídce restaurací, které jsou zapojeny do projektu Ochutnejte Hanou.

V doprovodném programu vystupují folklórní soubory.

OLOMOUC

Olomouc – ušlechtilá dáma s mladistvým espretem

Stotisícová hanácká metropole Olomouc je správním centrem Olomouckého kraje a odedávna patří k význačným městům českého státu. Díky své poloze, panovnické rezidenci, sídlu biskupství a později arcibiskupství, starobylé univerzitě i duchovním, kulturním a řemeslným tradicím byla po dlouhou dobu přirozeným centrem Moravy. Historické jádro, obklopené městskými parky na místě původních hradeb, je uchováno v jedinečné komplexní podobě. Jeho klenotem je největší barokní sousoší ve střední Evropě – sloup Nejsvětější Trojice, zapsaný v roce 2000 na Seznam světového dědictví UNESCO.

Charakter města utváří další pamětihodnosti jako radnice s orlojem, unikátní soubor barokních kašen, renesanční a barokní paláce, řada církevních staveb i pozůstatky někdejší pevnosti. V roce 1306 zde byl zavražděn poslední Přemyslovec Václav III. V Arcibiskupském paláci nastoupil na trůn v roce 1848 císař František Josef I. Marie Terezie nechala v polovině 18. století Olomouc přestavět na důležitou pevnost. Tím započala významná vojenská etapa v dějinách města.

Olomouc byla opakovaně vyhodnocena turistickým průvodcem Lonely Planet jako nejkrásnější město ČR a byla rovněž zařazena na první místo žebříčku padesáti skrytých pokladů Evropy. Pro svou nenapodobitelnou atmosféru si ji často vybírají pro natáčení filmaři. Význam Olomouce podtrhuje renomovaná Univerzita Palackého s osmi fakultami a sídlo moravského arcibiskupství. Konají se tu třeba Olomoucké barokní slavnosti, Olomoucký ½půlmaratón, Svátkypísni nebo Garden Food Festival, Olmütz 1813 a samozřejmě vyhlášené Vánoční trhy. Připomeňme také červnové městské slavnosti a tři etapy výstavy Flora Olomouc. Nejen bohatá historie a cenné památky, ale také rozmanitá nabídka kulturního a sportovního využití i univerzitní duch, dávají Olomouci punc moderního evropského města mnoha tváří.

www.tourism.olomouc.eu

Informační centrum Olomouc

Horní náměstí (podloubí radnice), +420 585 513 385, +420 585 513 392, www.tourism.olomouc.eu

Tourist centrum Olomouc

Švédská 10, +420 585 222 138, www.tourist-centrum.cz

◀ Katedrála sv. Václava ▶ Veteran Arena

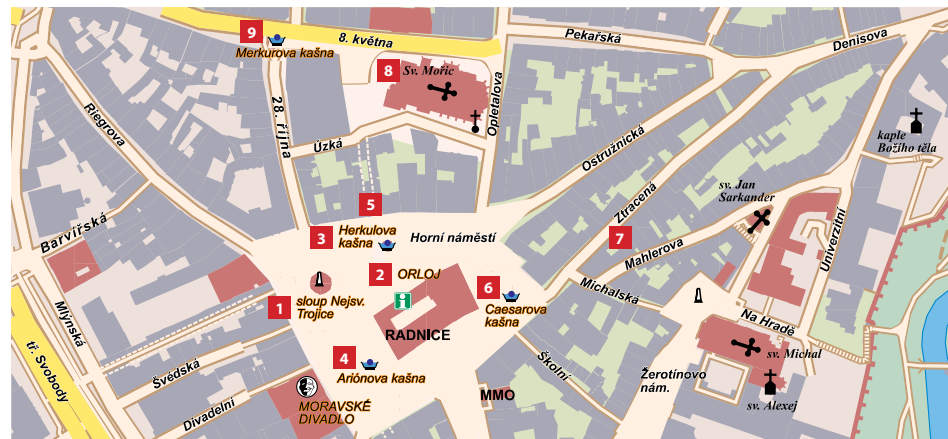
Procházkou po památkách

Olomouc jako druhá nejrozsáhlejší památková rezervace v České republice přitahuje každoročně do svých působivých kulís tisíce návštěvníků. Výrazný otisk zde zanechala řada osobností, které svým dílem přispěly k uměleckému a duchovnímu rozvoji města. Většina cenných památek je soustředěna v centru města, jehož srdcem je Horní a Dolní náměstí. My vás provedeme těmi, které si zaslouží vaši pozornost. A bude to příjemná, nenáročná procházka, protože Olomouc si vás podmaní.

Projděte si historické jádro se sloupem Nejsvětější Trojice, památkou UNESCO, zastavte se

u barokních kašen a určitě vystoupejte na radniční věž, abyste tu krásu měli jako na dlani. Pár kroků odsud stojí gotický kostel svatého Mořice. Z Dolního náměstí s Mariánským sloupem se vydejte na Michalské návrší s kostelem svatého Michala, pak kolem kaple svatého Jana Sarkandra a komplexu univerzitních budov, kostela Panny Marie Sněžné, Muzea umění a Vlastivědného muzea k Arcibiskupskému paláci. Na dohled už budete mít Václavské návrší s chrámem svatého Václava a Arcidiecézním muzeem, kde v dobách minulých sídlila úřední knižnice a biskupové. Podél řeky Moravy pak můžete pomalu zamířit ke klášteru Hradisko nebo se vydat do některého z olomouckých parků anebo se projít k památkám, které byly součástí olomoucké bastionové pevnosti.

Horní náměstí

1. Sloup Nejsvětější Trojice

Dominantou Horního náměstí je 32 metrů vysoký barokní sloup Nejsvětější Trojice. Na Seznam světového kulturního dědictví UNESCO byl zapsán v roce 2000 díky své výšce a ojedinělé sochařské výzdobě. S jeho stavbou je spojeno hlavně jméno olomouckého kamenického mistra Václava Rendera. Dokončen byl v roce 1754. Jeho vysvěcení bylo velikou událostí a zúčastnila se ho panovnice Marie Terezie s manželem, císařem Františkem Štěpánem Lotrinským. Uvnitř sloupu je malá kaple, přístupná v turistické sezoně.

www.unesco-czech.cz

2. Radnice s orlojem

Olomoucká radnice představuje již po šest set letů symbol hospodářského a politického významu někdejšího královského hlavního města. V interiéru budovy jsou umístěny tři expozice, první věnovaná historii města „Olomouc

v proměnách času“, druhá historii radnice a třetí olomouckému orloji. Všechny expozice jsou volně přístupné během úředních hodin magistrátu nebo v rámci speciálních prohlídek Olomouc v kostce s průvodcem, spojených s výstupem na radniční věž. Každý den ve 12 hodin je spouštěna produkce olomouckého orloje. Autorem novodobé mozaikové podoby je Karel Svolinský.

▼ Olomoucká radnice s orlojem

3. Herkulova kašna

Autorem barokní sochy Herkula je Michael Mandík. Kašna stála do roku 1716 na místě sloupu Nejsvětější Trojice. Kvůli jeho výstavbě pak byla přesunuta o kus dál.

4. Ariónova kašna

Novodobá kašna byla na náměstí osazena v roce 2002 a doplnila tak soubor olomouckých barokních kašen inspirovaných antickou mytologií. Jejím autorem je olomoucký rodák, sochař Ivan Theimer. V oválném bazénu jsou tři bronzové skupiny: osový obelisk na krunýři obrovské želvy, Arión s delfínem a dvě děti - chlapec a dívka. Kašnu doplňuje volně stojící želva, u které se snad fotí každý.

5. Edelmannův palác

Palác, v němž je průchozí pasáž, nechal postavit v druhé polovině 16. století ve stylu italské renesance bohatý měšťan Václav Edelmann. V letech 1829–31 tady bydlel tehdejší pevnostní velitel, známý polní maršál Josef Václav Radecký.

▼ Herkulova kašna

▼ Chrám sv. Mořice ▲ Kostel sv. Michala

6. Caesarova kašna

Neznámější olomoucká kašna představuje bájněho zakladatele Olomouce, Julia Caesara. Jde o mistrovské dílo sochaře Jana Jiřího Schaubergera z roku 1725. Autorem architektonického návrhu a nádrže byl Václav Render.

7. Dům U zlaté štiky

Nárožní dům ulic Michalská a Ztracená byl postaven v polovině 18. století. V domě bydlel v roce 1883 tehdy 23letý dirigent městského divadla v Olomouci, hudební skladatel Gustav Mahler.

8. Chrám svatého Mořice

Monumentální trojlodní gotický kostel patří k nejvýznamnějším stavbám období pozdní gotiky na Moravě. V polovině 18. století zde byly instalovány Englerovy varhany, které každý rok rozezvučí hudebníci na Mezinárodním varhanním festivalu. Z věže kostela, vysoké 46 metrů, se vám otevře nádherný pohled na město a nedaleký Svatý Kopeček. www.moric-olomouc.cz

9. Merkurova kašna

Sochu Merkura vytesal v roce 1727 Filip Sattler. Podstavec a vana jsou dílem Václava Rendra. Merkurova kašna je z celého souboru barokních kašen považována za nejzdařilejší.

Dolní náměstí

1. Neptunova kašna

Nejstarší olomoucká kašna z roku 1683. Sochu Neptuna vytvořil Michael Mandík.

2. Mariánský sloup

Morový sloup, který dominuje Dolnímu náměstí, byl postaven Václavem Renderem po morové epidemii v Olomouci, která město postihla v letech 1713-15.

3. Jupiterova kašna

Kašna vznikla jako poslední ze souboru olomouckých barokních kašen a od roku 1735 zdobí Dolní náměstí. Vanu vytesal Václav Render, socha Jupitera je od Filipa Sattlera.

4. Masné krámy

Původně přízemní budova řeznických kotců z roku 1586 byla později nadstavěna o dvě poschodí. Dnes je tato pasáž živým centrem s malými krámkami a bary. Dá se tudy projít do Uhlé ulice, která je spolu s Vodními kasárnami označována jako „Olomoucká Stodolní“.

5. Hauenschildův dům

Honosný renesanční palác s krásným rohovým arkýřem si dal postavit obchodník s vínem Mathias Hauenschild. V říjnu 1767 zde jednu noc v tehdejší hostinci U černého orla přespal Leopold Mozart se svými dětmi Wolfgangem Amadeemem a Annou Marií. U Wolfganga se již projevily příznaky černých neštovic, ze kterých se pak v Olomouci zotavil.

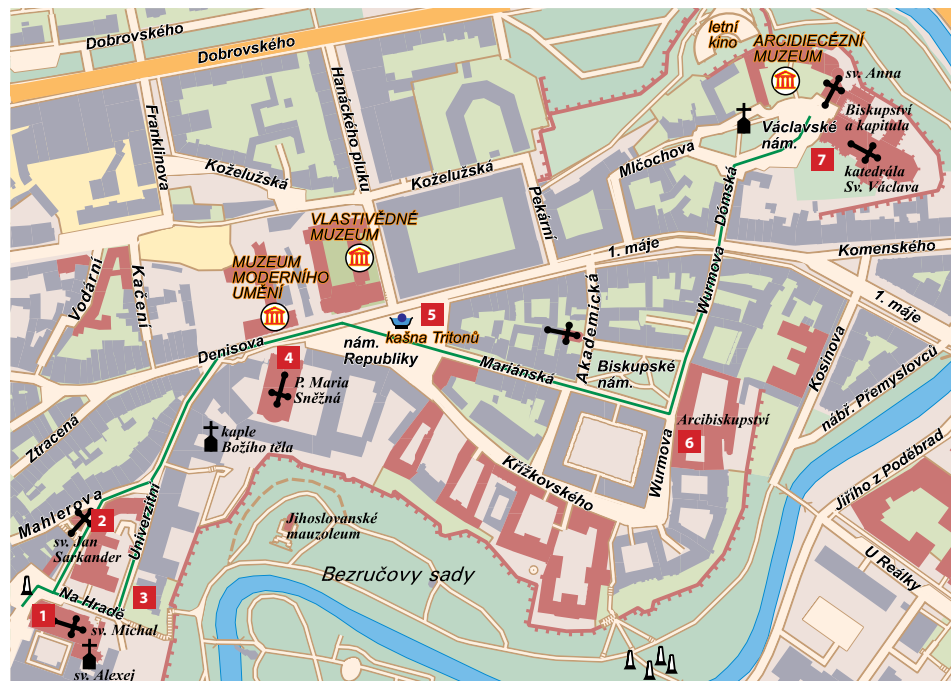
▲ Neptunova kašna ▼ Mariánský sloup

▼ Jupiterova kašna

Na Václavské návrší

1. Kostel svatého Michala

Barokní podobu kostelu, který dominuje Michalskému návrší třemi zelenými kupolemi, vtiskli významní italsí architekti G. P. Tencalla a D. Martinelli. Můžete vystoupat na věž a rozjímat v zahradě, kterou obkružuje křížová chodba.

www.svatymichal.cz

2. Kaple svatého Jana Sarkandra

Novobarokní stavba, postavená na místě bývalé městské věznice, ukrývá v podzemí skřípec, na němž byl útrpným právem vyslýchán holešovický farář Jan Sarkander, který tu mučení podlehl. Před kaplí je fontána Pramen živé vody svatého Jana Sarkandra od sochaře Otmaru Olivy.

www.svatymichal.cz

3. Vila Primavesi

Slavná vila olomoucké bankéřské rodiny Primavesi byla postavena ve stylu secese podle návrhu vídeňských architektů. Rodina Primavesi podporovala uměleckou skupinu Wiener Werkstätte a vybavila své sídlo díly jejich nejlepších představitelů, Gustava Klimta a sochaře Antona Hanaka. Po krytém schodišti vedle vily lze sejít do Bezručových sadů. Jedná se o jednu z nejceněnějších staveb vídeňské secese ve střední Evropě.

www.vilaprimavesi.cz

4. Chrám Panny Marie Sněžné

Monumentální barokní stavba jezuitského kostela pochází z let 1712–19. Na bohaté výzdobě interiéru se podílela řada umělců, mj. Jan Kryštof Handke. Průčelí a schodiště jsou dílem Václava Rendra.

▼ Kostel Panny Marie Sněžné

▼ Kaple sv. Sarkandra

5. Kašna Tritonů

Byla vytvořena roku 1709 a je velmi působivá. Sousoší má dvě patra, která odděluje prolomovaná mušle, kterou nesou dva atlanti a dva delfini. Kašnu navrhl a zhotovil Václav Rندر.

6. Arcibiskupský palác

Rezidence olomouckých biskupů a arcibiskupů je mistrou ukázkou barokní palácové architektury na Moravě. Veřejnosti je zpřístupněn prohlídkový okruh zahrnující historické reprezentační sály s bohatou uměleckou výzdobou. Arcibiskupský palác byl v minulosti svědkem řady významných událostí. Zmíníme třeba návštěvu panovnice Marie Terezie, intronizaci císaře Františka Josefa I., uzavření mírové smlouvy známé jako „Olomoucké punktače“ nebo návštěvu papeže Jana Pavla II.

www.arcibiskupskypalac.cz

7. Katedrála svatého Václava

Vypíná se na Václavském návrší a místní ji říkají Dóm. Na konci 19. století byla přestavěna v novogotickém stylu. Její 100,65 m vysoká hlavní věž je druhou nejvyšší kostelní věží v ČR. V katedrále je také umístěn největší zvon na Moravě. V interiéru je mj. i mramorový náhrobek posledních Přemyslovců a fresková výzdoba od Jana Kryštofa Handkeho. Na jednom z regotizovaných oltářů je umístěn relikvíř s ostatky Jana Sarkandra. Roku 1469 zde byl uherský král Matyáš Korvín prohlášen českým králem.

www.katedralaalomouc.cz

▼ Arcibiskupský palác

▲ Vila Primavesi

Další památky

Kláster Hradisko

Pro svou velkolepou dispozici je někdejší benediktýnský klášter označován jako hanácký Escorial. Rozsáhlý komplex u řeky Moravy zaujímá plochu více než jednoho hektaru. Čtyřkřídlou stavbu nad půdorysem obdélníku s nárožními věžemi a příkopem dělí vnitřní příčné křídlo na dvě části – konvent a prelaturu. Zatímco severní část kláštera byla vybudovaná ještě v duchu italského manýrismu, budova prelatury je již vrcholně barokní. Po zrušení kláštera zde působil v semináři jako rektor Josef Dobrovský. Dnes slouží jako vojenská nemocnice. Prohlídkový okruh zahrnuje knihovnu, Slavnostní sál, Tereziánský pokoj, kostel sv. Štěpána, Andělské schody a věž.

www.vnol.cz

Terezká brána

Barokní brána z roku 1752–1753 byla postavena jako součást opevnění. Své jméno dostala o rok později na počest Marie Terezie při příležitosti její návštěvy Olomouce.

Tereziánská zbrojnice

Mohutná pozdně barokní budova je typickou ukázkou tereziánské vojenské architektury. Dnes patří Univerzitě Palackého. Na chvíli se zastavte na rozlehlém nádvoří s moderní kašnou a lavičkou Václava Havla.

Vojenské památky

1. Císařsko–královská olo-moucká pevnost

Pojďte s námi nahlédnout do historie olomoucké pevnosti, která nebyla nikdy dobytá. O výstavbě hraniční pevnosti, která byla budována v duchu francouzského pevnostního stavitelství, rozhodla panovnice Marie Terezie v polovině 18. století. Můžete navštívit dochované památky bastionového opevnění z této doby, například Korunní pevnůstku nebo Terezkou bránu. A to není všechno. Máte možnost nahlédnout také do některého z přístupných objektů fortového opevnění z druhé poloviny 19. století v Olomouci a okolí. Císařsko–královská pevnost Olomouc je unikátní v rámci fortifikačních systémů ve střední Evropě. Fortový věnec kolem města tvořilo více než dvacet pevnůstek a dnes je propojuje naučná stezka pro pěší i cyklisty.

www.cisarska-pevnost.cz

2. Korunní pevnůstka

Korunní pevnůstka je posledním uceleným pozůstatkem barokní bastionové pevnosti z doby Marie Terezie. Z jedné části ji obemýká korunní hradba a obtéká Mlýnský náhon, v dalších částech sousedí s botanickou zahradou a rozáriem. Areál je dnes významným kulturním centrem, kde se koná řada akcí. V barokní prachárně je malé muzeum o historii olomouckého opevnění. V bývalém velkém dělostřeleckém skladu je zřízeno science centrum Univerzity Palackého Pevnost poznání. V hradebním bastionu byl vybudován amfiteátr.

www.pevnostolomouc.cz, www.pevnostpoznani.cz

3. Fort XIII, Olomouc – Nová ulice

Polygonální permanentní fort byl postaven v letech 1851 až 1854. Expozice novodobé vojenské techniky, model fortového opevnění.

www.lagerfort.cz

4. Fort XXII, Olomouc – Černovír

Fort byl vybudován v letech 1854–1857 jako součást severní části fortové pevnosti Olomouc. V objektu je expozice se zaměřením na historii opevnění Olomouce i na historii samotného fortu.

www.fort-olomouc-xxii.cz

5. Fort XVII Křelov

Fort Křelov XVII je polygonální permanentní fort vybudovaný v letech 1851 až 1854. Na fortu je muzeum se stálou expozicí o historii fortové pevnosti a sbírkou militárií. Projdete se eskarpou tajemnými kasematy.

www.forty.cz

6. Fort 2 Radíkov

Jedná se o jednovalový dělostřelecký fort, dokončený v roce 1882, který měl 26 děl na valu a 10 děl v kaponiérách v suchém příkopu. Fort tvoří nepravidelný osmiúhelník. Projekce vizualizace, prohlídka eskarp, dráha pro horská kola.

www.pevnost-radikov.cz

7. Vodní kasárna

V bývalých tereziánských kasematech v Mlýnské ulici dnes najdete bary a restaurace.

◀ Pevnost poznání ◀ Fort XVII Křelov ▼ Korunní pevnůstka

Za svěží zelení a vůněmi

1. Smetanovy sady a Sbírkové skleníky

Hlavním olomouckým parkem vede centrální promenádní Rudolfova alej s úpravnými záhony květin. Sochařská výzdoba, jezírko, fontána, volně se pohybující pávi i stinná zákoutí dotvářejí příjemnou atmosféru zeleného srdce města. Ve skleníkových prostorách jsou k vidění palmy, kaktusy a další tropické a subtropické rostlinstvo. V tomto exotickém prostředí najdete i cizokrajné živočichy. V několika pavilonech se každoročně koná řada akcí, včetně tří etap zahradnické výstavy Flora Olomouc.

▼ Smetanovy sady

Na své parky je Olomouc náležitě hrdá. Jejich historie sahá do dvacátých let 19. století. Dnes památkově chráněné Bezručovy, Smetanovy a Čechovy sady zabírají plochu 47 hektarů. Rozlehlé zelené plochy v těsné blízkosti centra jsou oblíbeným místem Olomoučanů i turistů a jsou oázou klidu v klotu rušného města. Můžete tu jen tak bloumat nebo se projet na in-line bruslích.

▼ Flora Olomouc

▲ Parkánové zahrady

▲ Subtropické skleníky ▼ Parkánové zahrady

2. Bezručovy sady a Botanická zahrada

Romantický park lemují středověké hradby a Mlýnský náhon. Několika schodišti se odtud dá vyjít do centra města nebo na krásné parkánové zahrady Univerzity Palackého na Petřském návrší. Jihoslovenské mauzoleum bylo postaveno ve dvacátých letech 20. století na paměť Jihoslovanů, kteří zemřeli v olomouckých nemocnicích za 1. světové války. Unikátním zahradním celkem je botanická zahrada a rozárium s oddechovými zónami.

www.flora-ol.cz

Jak poznávat Olomouc? Vyberte si.

Audioprůvodce po pamětihodnostech Olomouce

Pro ty, kteří se chtějí projít Olomoucí svým tempem a individuálně, je připraven audioprůvodce v pěti jazykových verzích. Je k zapůjčení v IC v podloubí radnice.

www.tourism.olomouc.eu

Olomouc v kostce

Přibližně hodinová prohlídka nejvýznamnějších památek Horního náměstí, která pokračuje prohlídkou expozic umístěných v budově radnice. Prohlídka je zakončena výstupem na radniční věž. Vstupenky jsou k dispozici v IC v podloubí radnice.

www.tourism.olomouc.eu

Multimediální průvodce OLINA

Multimediální průvodce představuje vysoce atraktivní formu turistické navigace s velkým množstvím zajímavých informací, fotografií a videí. Aplikace je ke stažení zdarma na uvedené webové stránce.

www.tourism.olomouc.eu/tourism/information-centre/multimedial-guide/cs

Prohlídka města bez průvodce formou hry pro rodiny s dětmi

V IC obdržíte mapu a děti na různých stanovištích sbírají do mapy symboly kočičky Oly. Za získání všech symbolů čeká děti malá odměna. Prohlídku je možné absolvovat od května do konce září, každý den mimo pondělí.

www.tourism.olomouc.eu

Kostely s průvodcem

Nejvýznamnější olomoucké kostely a kaple jsou v období od dubna do září zpřístupněné veřejnosti denně od 9.00 do 17.00. Průvodcovská služba v nich je zajištěna od úterý do soboty. Navštívit můžete katedrálu sv. Václava s kryptou, kostel sv. Mořice, chrám sv. Michala, chrám Panny Marie Sněžné, Sarkanderovu kapli, sloup Nejsvětější Trojice nebo dominiánský kostel.

▼ Chrám Panny Marie Sněžné

▲ Olomoucká radnice

▲ OLOŠLAP ▼ Orloj ▼ Vyjíždka na raftech

OLOŠLAP

Poznejte Olomouc na atraktivním šlapadle. Během zábavné poznávací jízdy vás průvodce seznámí s historií města. Dospělí mohou Ološlap využít jako pojízdný pivní bar.

www.oloslap.cz

OLOLODĚ Kordulka a Marie Terezie

Užijte si poznávací plavby historickou Olomoucí s výkladem. Během plavby se také dozvíte o významu řeky Moravy pro město Olomouc. Délka plavby je 45 minut. Nutná rezervace.

www.plavbyolomouc.cz

Zážitkové vyjížd'ky Segway Tours

Můžete si vybrat jízdu dle svých možností. V nabídce jsou buď krátké projížďky, nebo delší, kdy se pořádně projedete. Navrženo je několik tras - To nejlepší z Olomouce, Centrum města a okolní parky nebo Romantikou prosvětlenou Olomoucí.

www.segway-olomouc.cz

Výletní plavby na raftech

Nasedněte na rafty a prohlédněte si Olomouc a okolí při vyhlídkových plavbách na řece Moravě. Trasa vede pod olomouckými památkami i Chráněnou krajinnou oblastí Litovelské Pomoraví. V letních měsících si lze domluvit i kratší vyhlídkové plavby.

www.perej.cz

▲ Arcidiecézní muzeum

Za kulturou a poznáním

Arcidiecézní muzeum Olomouc 🏛️

Arcidiecézní muzeum se řadí k institucím evropského významu. Jediné muzeum svého druhu v České republice sídlí v bývalé rezidenci olomouckých kapitulních děkanů a dalších budovách, v místech tzv. Přemyslovského hradu. Součástí prohlídky je také románský biskupský palác a kaple svaté Barbory. V roce 1306 zde byl zavražděn král Václav III. Stálá expozice mapuje duchovní kulturu olomoucké arcidiecéze včetně významných malířských děl, shromažďovaných olomouckými biskupy od 16. století. Zahrnuje přes 300 děl od románského slohu po baroko. K vidění je i Šternberská madona nebo kočár biskupa Troyera. V kapitulním děkanství se pár týdnů léčil malý Wolfgang Amadeus Mozart, když se nakazil černými neštovicemi. Jeho pobyt připomíná venkovní pamětní deska. Každou první středu v měsíci od 18.00 do 20.00 a v neděli je vstup zdarma.

www.olmuart.cz

Muzeum moderního umění 🎨

Svémi sbírkovými fondy je třetí největší institucí svého druhu v ČR. Zaměřuje se na výtvarnou kulturu 20. a 21. století. Pořádá dlouhodobé expozice i krátkodobé výstavy českého i zahraničního moderního umění. Každou první středu v měsíci od 18.00 do 20.00 a v neděli je vstup zdarma.

www.olmuart.cz

Pevnost poznání 🧠

Populární science centrum, které hravou a zábavnou formou představuje přírodní i společenské vědy. Návštěvníci se projdou modelem mozku, potkají vodní živočichy v nadživotní velikosti, vyzkoušejí obří hlavolamy, projdou si astronomickou expozicí nebo v planetáriu prozkoumají vesmírnou oblohu.

www.pevnostpoznani.cz

Vlastivědné muzeum v Olomouci 🏛️

Nenechte si ujít dvě stálé moderní expozice s interaktivními prvky o přírodě Olomouckého kraje a historii hanácké metropole od 6. století po současnost a také galerii osobností Olomouckého kraje. Dozvíte se i o životě největšího historicky známého Hanáka, „obra“ Josefa Drásala. Během roku se zde pořádají zajímavé výstavy.

www.vmo.cz

Umělecké centrum UP Konvikt

Umělecké centrum Univerzity Palackého sídlí v barokní budově bývalého jezuitského konviktu. Jeho součástí je kaple Božího Těla, která se honosí jedním z nejhodnotnějších církevních barokních interiérů na Moravě. V konviktu se konají koncerty, divadelní a filmová představení a výstavy. Přiléhá k němu příjemný zahradní prostor s výhledem do Bezručových sadů.

www.uc.upol.cz

◀ Muzeum moderního umění ▼ Vlastivědné muzeum

Za sportem a relaxací

Chcete si protáhnout tělo, užít si zábavu anebo vypnout a dopřát svému tělu příjemné uvolnění? Můžete vybírat z pestré nabídky sportovních zařízení všeho druhu. Tenis, bowling, squash, motokáry, plavání, jízda na koni... Ti, co rádi adrenalin, mohou šplhat, střilet nebo se plavit po řece Moravě.

▼ Aquapark Olomouc ► Omega

Aquapark Olomouc

Moderní centrum zábavy nabízí adrenalinové i relaxační vodní atrakce a odpočinkové zóny. Lze využít masáže a solárium. Děti potěší tobogán, skluzavky, divoká řeka, space bowl a další vodní radovánky. Celoroční vnitřní provoz, sezonní venkovní.
www.aqua-olomouc.cz

Plavecký stadion

Krytý i venkovní plavecký bazén, dětský bazének s dvojskluzavkou a hříbkem, skokanská věž, tobogán, vířivá a masážní vana pro více osob, sauna a parní komora.
www.olterm.cz

Koupaliště Poděbrady

Rozsáhlá vodní plocha v chráněné krajinné oblasti Litovelské Pomoraví se nachází přibližně 5 km od Olomouce. Jezero vzniklo těžbou štěrkopísků a patří k nejčistším přírodním koupalištím v kraji. Část břehů je upravena na pláže. Jezero je využíváno k relaxaci, vodním sportům i rybaření.
www.areal-op.be-life.cz

Omega centrum sportu a zdraví

Squash, badminton, sauna, tenis, fitness, adventure golf.
www.omegasport.cz

BEST sportcentrum

Bowling a squash.
www.best-sportcentrum.cz

Lanové centrum Proud

Volnočasový areál s nízkými a vysokými lanovými překážkami. Lezecká stěna, lanovky, skoky a herní prvky pro malé i dospělé. Programy jsou určeny pro děti od 5 let.
www.lanovecentrum.cz

Lanový park Veverák

Adrenalinová zábava pro malé i velké dobrodruhy nedaleko zoologické zahrady na Svatém Kopečku.
www.veverak-kopecek.cz

Paintball Game Olomouc

Paintballové hřiště se nachází v jedné z pevností někdejšího fortového opevnění. Nutná rezervace.
www.pgo.cz

Lamborghini Kart Arena

Dvoupatrová závodní dráha pro motokáry s 8 levotočivými a 7 pravotočivými zatáčkami. Veškeré příslušenství je možné zapůjčit na místě.
www.motokary-olomouc.cz

▼ Lanové centrum Proud

Pajkland

Lezecká a boulder stěna, půjčovna lezeckého materiálu, lezecká škola.
www.lezecke-centrum.cz

Bowling – centrum Šantovka

Bowlingová aréna s 18 dráhami.
www.galeriasantovka.cz

Minigolf Olomouc

Venkovní minigolf najdete v areálu Lokomotivy Olomouc naproti vstupní bráně do Korunní pevnůstky. Indoor minigolf je v provozu v obchodním centru Olomouc City.
www.minigolfolomouc.cz

Areál Equine Sport Centre Olomouc

Nejmodernější jezdecký areál v České republice s řadou akcí.
www.escolomouc.cz

Chata Pod Věží - Radíkov

Vyjíždky na koních.
www.chataradikov.cz

Svatováclavské pivní lázně

Lázně jsou součástí svatováclavského minipivovaru. Relaxační procedury můžete spojit s ochutnávkou zdejší produkce.
www.svatovaclavsky-pivovar.cz

▲ Best Sportcentrum

Kde se stylově najíst

Olomouc poskytuje velkou nabídku velmi dobře hodnocených restaurací, které uspokojí vaše chuťové pohárky. Vaří se v nich v klasickém i odlehčeném moderním pojetí. Mnohé zařazují do svého jídelníčku pokrmy hanácké kuchyně. Ochutnáte tu v několika variantách také známé Olomoucké tvarůžky. Ty si můžete koupit v podnikové prodejně na Horním náměstí nebo ochutnat v Tvarůžkové cukrárně v Denisově ulici.
www.strednimorava-tourism.cz/ochutnejte-hanou

▲ Bazilika minor ► Litovelské Pomoraví

Výlety za město

Bazilika minor Navštívení Panny Marie na Svatém Kopečku

Jednoduchý barokní chrám se stometrovým žlutavým průčelím, jehož základní kámen byl položen v roce 1669, je dílem císařského architekta G. P. Tencally. Podle návrhu D. Martinelliho byla vystavěna rezidence s reprezentačními sály a zadní ambit. Kaple svaté Anny se připsuje G. Santinimu. V barokním interiéru vyniká fresková výzdoba od J. K. Handkeho a dalších umělců a cenné varhany. Papež Jan Pavel II. povýšil kostel v dubnu 1995 na baziliku minor. Svatý Kopeček je ideální pro pěší turistiku, cykloturistiku i relaxaci.

www.svatykopecek.cz

ZOO Svatý Kopeček

Zoologická zahrada na Svatém Kopečku s více než čtyřmi stovkami druhů zvířat se rozprostírá na více než 40 hektarech. Mezi zdejší rarity patří společný výběh pro medvědy baribaly a vlky arktické, pavilon netopýřů, obří akvárium, exotický tropický pavilon, nový Africký pavilon Kalahari nebo veřejnosti přístupný výběh makaků červenolících, kterým procházíte zčásti po visuté lávce. Velmi oblíbené je také komentované krmení zvířat. V letních měsících lze k prohlídce ZOO využít safari vláček s reprodukováním výkladem. Dominantu zoologické zahrady tvoří vyhlídková věž.

www.zoo-olomouc.cz

Litovelské Pomoraví

Chráněná krajinná oblast Litovelské Pomoraví je vyhledávaným výletním místem pro pěší i cyklisty. Rozkládá se podél toku řeky Moravy mezi Olomoucí a Mohelnicí a tvoří ji vnitrozemská říční delta a navažující komplexy cenných lužních lesů, vlhkých nivních luk a mokřadů.

Sluňákov – Horka nad Moravou

Centrum ekologických aktivit sídlí v architektonicky ceněném nízkoenergetickém domě. Na zdejších pozemcích je postupně budován Dům přírody Litovelského Pomoraví. Přírodní galerie, přibližující krajinu lužních lesů kolem řeky Moravy, slouží k setkání člověka s přírodou a umocňuje její vnímání prostřednictvím uměleckého díla. Rajská zahrada rostlin a živočichů Františka Skály je místem určeným k rozjímání. Lesní chrám z dubových sloupů Miloslava Fekara je místem zasvěceným slunci a jeho putování po obloze. Sluneční hora Miloše Šejna je umělý krajinný útvar, nabízející průnik do jejího nitra či vystoupení na travnatý vrchol. Ohniště Marcela Hubáčka tvoří postupně se zvyšující kamená zeď ve tvaru spirály, v jejímž středu roste strom jako symbol sepětí tepla ohně s tepem života.

www.slunakov.cz

Vydejte se...

Zážitková trasa na Svatý Kopeček

Okruh začíná v Olomouci a zaveďte vás k bazilice na Svatém Kopečku a k zoologické zahradě. Můžete si zajet i k radikovskému fortu nebo se podívat na zbytky kartuziánského kláštera v Dolanech a pak zamířit do rodného akvaparku v Bohuňovicích.

Relaxační trasa Litovelským Pomoravím

Trasa začíná v Olomouci, měří 32 kilometrů a tvoří okruh. Vyne se okolo oblíbeného jezera Poděbrady a centra ekologických aktivit Sluňákov. K vyhledávaným místům na trase patří Lovecká chata v Horce nad Moravou s řadou aktivit a Hanácké skanzen v obci Příkazy.

Cesta po pevnostkách císařsko-královské olomoucké pevnosti

Tricet kilometrů dlouhá stezka seznámí pěší i cyklisty s historií vojenských staveb a dalšími zajímavostmi z pevnostního období města.

In-line v Olomouci

Rájem bruslařů je stezka, která vznikla na starých polních cestách. Asfaltový koberec propojil městské části Řepčín, Hejčín a Černovír. Projete se můžete také ve dvou kilometrovém úseku mezi Chválkovicemi a Samotíškami nebo v Černovířském lese mezi Chválkovicemi a Černovířem.

Ochutnávejte z regionální produkce!

Pivní speciály z minipivovarů Moritz a Melichárek nebo Hanácké dobroty v obchůdku To právě z Hané (Úzká ulice, pár kroků od Horního náměstí).

▲ Zoo Svatý Kopeček

Pravidelné akce

duben Olomoucké Velikonoce, Tvarůžkové slavnosti, Ekologické dny, Flora Olomouc/jarní etapa Academia Film Olomouc

květen Dvořákova Olomouc Garden Food Festival, Divadelní Flora Olomouc

červen Svátky města Olomouce Olomoucký 1/2maraton

červenec Olomoucké barokní slavnosti

srpen Flora Olomouc/letní etapa **září** Mezinárodní varhanní festival, Podzimní festival duchovní hudby, Olmütz 1813

říjen Flora Olomouc/podzimní etapa

listopad Svatomartinská Olomouc

listopad/prosinec Olomoucké vánoční trhy

OLOMOUCKO

Okolí Olomouce má spíše rovinatý ráz, který je typický pro Hanou, stejně jako velké lány polí, táhnoucí se do daleka. Krajinu, která je od nepaměti spojená se zemědělstvím, zdobí drobné církevní stavby. Hanácké vesnice jsou rozlehlé a výstavné, tu a tam je možné ještě zahlédnout staré selské grunty, nebo tzv. žudr, tj. velký přístavek před vstupem do obytného domu. Jak to na Hané vypadalo a jak se zde žilo, prezentuje Hanácké skanzen v Příkazích. V řadě obcí se stále udržují folklórní tradice, a pokud budete mít štěstí, nenechte si ujít vystoupení amatérských souborů se zpěvy a tanci s bohatými hanáckými kroji. Lázně Slatinice jsou nejen místem pro posilování zdraví a oddech, ale lákají také na staré automobily a na Zdeňka Buriana, jehož kresby pravěkých tvorů zná určitě každý. V posvátném tichu poutního chrámu v Dubu nad Moravou se můžete pomodlit k Panně Marii Dubské, které jsou připisována zázračná uzdravení. Kouzelné údolí klikatící se říčky Bystřice je tahákem pro celou rodinu. V Resortu Hrubá Voda se budete cítit báječně. Možností na pěknou procházku nebo vyjíždku na kole je v okolí hanácké metropole nepřeberně.

▼ Muzeum veteránů

**Turistické centrum
Slatinice**
Slatinice 29,
+420 581 575 611,
www.tc-slatinice.cz

**Kulturní a informační
centrum Velká
Bystřice**
Zámecké náměstí 775,
+420 734 236 506,
www.muvb.cz

◀ Hanácké skanzen Příkazy ▼ Lázně Slatinice

Turistické zajímavosti

Muzeum veteránů - Slatinice

Ve zrenovovaném statku z roku 1850 se nachází atraktivní sbírka starých automobilů a motocyklů převážně z 30. let minulého století. Prohlédnout si ji můžete ve zrenovovaném statku na ploše 400 metrů čtverečních. Mimořádný je soubor vozů Mercedes-Benz, typ 200 W 21 z let 1933-36, v různých typech karosérii.

www.veteranmuseum.cz

Lázně Slatinice

Lázně jsou nejstaršími léčebnými lázněmi na Moravě s unikátním přírodním pramenem středně mineralizované vody s obsahem

sirovodíku. Historický pramen svatý Václav byl lázeňsky využíván od roku 1526, vyvrtán byl až v roce 1941. V 70. letech 20. století byly přímo v lázeňském areálu vyvrtány tři prameny Jan, svatý Jiří a Jan Adam z Lichtenštejna. V nabídce naleznete širokou škálu léčebných a wellness pobytů a více než 100 lázeňských procedur. K dispozici je krytý bazén, whirlpool, solární louka, bylinková parní lázeň nebo vanová vírivka.
www.lazneslatinice.cz

Galerie Zdeňka Buriana – Slatinice

V těsné blízkosti lázni v bývalé farské konírně vznikla ojedinělá expozice celosvětově uznávaného malíře a ilustrátora Zdeňka Buriana, která čítá více než 150 originálů jeho děl, doplněných stovkami knih, časopisů, katalogů a dalších materiálů, dokumentujících jeho tvorbu.
www.galeriezdenkaburiana.cz

Chrám Očištění Panny Marie - Dub nad Moravou

Monumentální barokní kostel se dvěma 59 metrů vysokými věžemi, který je vidět zdaleka, pochází z první poloviny 18. století. Poutníci se sem přicházejí poklonit milostnému obrazu Panny Marie Dubské. Jedná se o nevelký dřevoryt vytvořený lidovým tvůrcem, na kterém je vyobrazena černá (byzantská) Madona s žehnajícím děťátkem, která prý uzdravila mnoho lidí

www.dubnadmoravou.cz

▼ ▼ Lázně Slatinice ▼ Hanácké skanzen Příkazy ▲ Chrám očištění Panny Marie

▲ Litovelské Pomoraví

Hanácké skanzen - Příkazy

Soubor staveb lidové architektury je jedinečným příkladem hliněného lidového stavitelství z oblasti Hané, který představují zejména 4 špaletové stodoly z první poloviny 19. století a kompletní hanácký statek s obytnou a hospodářskou částí z roku 1875, na něž navazují zahrady se starými ovocnými stromy. Uvidíte tady originální hanáckou hospodu, sbírku dětských hraček, dobové zemědělské nářadí a stroje i ukázky některých řemesel. Pravidelně tu pořádají tematické pořady a folklórní slavnosti.

www.hanackeskanzen.cz

Černá věž - Drahanovice

Čtyřboká pětipatrová Černá věž, je dochovanou částí gotické tvrze ze 13. až 14. století. Navzdory svému názvu je zářivě bílá. V jejích prostorech je stálá expozice a malá galerie.

www.cernavez.cz

Zahradní železnice – Drahanovice - Strážov

Zajímavé venkovní modelové kolejíště v zahradním prostředí.

www.zahradnizeleznice.cz

Barokní sýpka – Drahanovice - Luděrov

Luděrovská sýpka je pozůstatkem bývalého panského dvora, který patřil k místní tvrzi. Barokní sýpka prochází od roku 2007 rekonstrukcí. V přízemí je umístěna expozice o historii Luděrovské tvrze. Dozvíte se tu také o keltské svatyni na nedalekém kopci Příhon. Toto místo, označované jako Švédské šance, bylo dlouho považováno za opevnění z třicetileté války. Archeologické nálezy však prokázaly, že jde o laténskou stavbu z doby 2.-1. století př.n.l. Na louce před šancemi byl vztyčen novodobý menhir.

www.ludarov.cz

► Golf resort Olomouc

Město Velká Bystřice

Městečku s osobitou atmosférou a bohatým společenským životem se přezdívá „kulturní lázně regionu“. Název mu dala řčka Bystřice. Její povodí, obklopené hlubokými lesy a protkané sítí turistických a cyklistických tras, přitahuje návštěvníky mikroregionu Bystřička. V západním křídle zdejšího renesančně-barokního zámku funguje informační centrum, umělecká galerie a Muzeum hanáckého kroje. V zámeckém parku byl vybudován amfiteátr, kde se koná řada zajímavých akcí. Příznivci lidových zvyků a tradic si mohou po celý rok vybírat z folklorního seriálu Hanácký rok v Bystřici®. Doporučujeme vám ochutnat místní Drásalovy hubance. Oblíbeným výletním místem je Přírodní park Údolí Bystřice. Cyklisté se mohou projet třeba do Hluboček a Hrubé Vody.

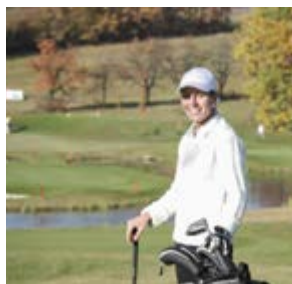
www.muvb.cz

▼ Velká Bystřice

Ochutnávejte z regionální produkce!

Bystročické zelí, mošty a koláčky z Mezic, pivo z Pivovaru Chomout nebo destiláty z pálenice v Těšeticích.

Za sportem a relaxací

Golf Resort Olomouc - Věska

Hráči mají k dispozici osmnácti-jamkové mistrovské hřiště par 72 se spoustou vodních i písečných překážek, devítijamkové veřejné hřiště par 54, cvičnou louku, rozsáhlý putting green a chipping green.

www.golf-olomouc.cz

Sportovní klub Věska

Víceúčelový sportovní areál. Tenis, volejbal, basketbal, badminton, fotbal, bowling, fitness, cyklistika, bazén, wellness, bazén, sauna, pára, vířivka. www.skveska.cz

Centrum zdraví - Bohuňovice

Rodinný akvapark s protiproudem, dětský vyhlívaný bazén, stometrový tobogán, posilovna, whirlpool, pára, sauna, masáže. U objektu je relaxační park s fontánou a herními prvky pro děti. www.centrum-zdravi-bohunovice.cz

Pískovna Náklo

Pískovna je díky čisté vodě oblíbeným místem vodních sportů a královstvím rybářů. Pláž je travnatá s příkrým šterkovým vstupem do vody. Provozuje se tu windsurfing a jízda na motorových člunech. V obci Náklo si prohlédněte zajímavý barokní kostel svatého Jiří, k němuž patří dochovaná renesanční věž s atikou. U vstupu je atypická brána z korálů, v níž je umístěna plastika Panny Marie Lurdské.

Koupaliště Majetín

Koupaliště se solárním ohřevem je doplněno řadou vodních atrakcí pro děti, využít se dají hřiště pro nohejbal, volejbal a plážový volejbal.

www.majetin.cz

Resort Hrubá Voda

Součástí resortu je volnočasový Park sportu, wellness hotel s doprovodnými službami a v zimě ski areál. Bobová dráha, Kamzíková stezka mezi stromy, vyjížďky na konicích, disc-golfové a minigolfové hřiště, bungee trampolíny, lukostřelba, dětské a víceúčelové hřiště a další. V podzemním bludišti, které se skládá ze dvou štol se dozvíte informace o těžbě břidlicev okolí.

www.hrubavoda.cz

Fun Park – Hlubočky

▲ Zahradní železnice Drahanovice

Vydejte se...

K prameni řeky Odry

Pramen Odry je vyhledávaným turistickým cílem. Nachází se na území vojenského prostoru Libavá a je přístupný po červené turistické značce z vesnice Staměřice a dále přes Kozlov. Pramen vyvěrá ve výšce 633 m n. m. na vlhké rašelinné louce uprostřed hustého smrkového lesa mezi Křížovou horou a Fidlovým kopcem. Na místě pramene je altánek s lavičkami a informační mapou. Stezka je přístupná pro pěší i cyklisty. Přístup je možný jen o sobotách, nedělích a státních svátcích.

Naučná stezka „Hrubá Voda – voda živá“

Trasa je dlouhá 2,5 km a začíná u budovy nádraží v Hrubé Vodě. Na pěti zastaveních se dozvíte o historii obce, přírodních památek i zdejší fauně, o těžbě a zpracovávání břidlice v této lokalitě. Jednou ze zastávek je i zřícenina hradu Hluboký, který nechal vybudovat olomoucký biskup Jan Volek. Když se na něm usadili husité, byl hrad obležen a pobořen.

Jediná korytová bobová dráha na Moravě s celkovou délkou 1536m. K zapůjčení je silný vůz HUMMER, se kterým se jezdí po okolním náročném terénu. K dispozici je lukostřelba, skákací boty nebo RC modely. www.skiarealhlubocky.cz

Corazon – Velký Týnec

Vyjížďky na koních, výuka jízdy, Baby Pony pro děti od tří let, masáže koní, přírodovědné programy.

www.corazon-os.cz

Jezdecký areál Hostinův Důl – Tršice

Jízda na koni, vození dětí na koni, pro zkušenější vyjížďky do okolí, workoutové hřiště.

www.jezdeckyareal.cz

Pravidelné akce

Velká Bystřice

únor Bystřický masopust se zabijačkou
květen Bílý kámen®, Slavnost kroje
červen Hanácké Nashville
srpen Hanácké Woodstock, Bystřické pivní salón
září Lidový rok® (mezinárodní folklorní festival)

Doloplazy

červenec Jízda králů

Bystrovany

červenec Den mikroregionu Bystřička

Hlubočky

květen Moraviánská padesátka
červen Den dětí ve VVP Libavá
červenec Folk na Letním
září Štrauzák (jízda do vrchu)

Přáslavice

září Přáslavské císařské hody

Tršice

září Tršické hody

Slatinice

březen Slavnostní zahájení lázeňské sezóny v Lázních Slatinice

Mezice

červen Recesfest

▼ Pískovna Náklo

PŘEROVSKO

Přerov – za odkazem Učitele národů i lovců mamutů

V někdejším královském městě, historicky spjatém s rody Pernštejnů a Žerotínů, působil světově uznávaný pedagog Jan Amos Komenský. Procházku po městě lze začít na malebném Horním náměstí s renesančními měšťanskými domy a renesančním zámkem, kde sídlí nejstarší muzeum zaměřené na pedagogiku v České republice. V centru vás určitě upoutá novorenesanční Městský dům s prvky secese. V ulici Na Marku byly odkryty základy duchovního centra Jednoty bratrské. Venkovní expozice zahrnuje obrysy bratrského kostela svatého Marka, kde kázal Komenský, a vitríny s nalezenými artefakty. Po nábřeží řeky Bečvy dojdete k Tyršově mostu s atraktivními solemi ptáka, stromů a zuba s kruhem v nozdřích, kterého má město ve znaku. Na druhé straně řeky se zastavte v parčíku v Bezručově ulici s majákem. Odtud je to kousek do krásného městského parku Michalov. Že to ve městě žije, dokládá řada tradičních akcí, třeba populární mezinárodní jazzový festival. A nezapomeňte, ještě musíte nahlédnout do pravěku v městské části Předmostí. Ve zdejší světově proslulé lokalitě Skalka bylo již v 19. století objeveno sídliště lovců mamutů.

▼ Předmostí

Městské informační centrum Přerov
Náměstí T. G. Masaryka 7
+420 581 587 777,
mic@kis-prerov.cz,
www.kis-prerov.cz

Infocentrum Předmostí – Přerov
Pod Skalkou 1a,
+420 581 217 404,
micpredmosti@kis-prerov.cz
www.kis-prerov.cz

◀ Zámek Přerov ▶ Město Přerov

Turistické zajímavosti

Muzeum Komenského

Muzeum Komenského, sídlící v přerovském zámku, bylo založeno v roce 1888. Uchovává vzácné exponáty ve sbírkách mineralogie, entomologie, národopisu Záhoří a Hané i dokumenty o životě a díle J. A. Komenského, které doplňují dobové rekonstrukce školních tříd z několika období. V prostorách pozdně gotických sklepů je instalována expozice archeologie.

www.prerovmuzeum.cz

Zámecká věž

Na ocelový ochoz 43 metrů vysoké vyhlídkové věže vede 72 schodů. Za příznivého počasí můžete

zhlédnout i siluetu hradu Helfštýn, poutní kostely na Svatém Hostýně a v Dubu nad Moravou nebo Spanilou věž tovačovského zámku. Mezi okny jsou vystaveny zvětšeniny historických vedut města. Ve 3. a 4. patře zámecké věže se nachází expozice, prezentující slavnou zvonařskou dílnu Marie Tomáškové-Dytrychové z Brodku u Přerova.

www.prerovmuzeum.cz

ORNIS

ORNIS je zkratka přírodovědného oddělení přerovského muzea, zaměřeného na ornitologii. Ve vitrinách stálé expozice „Ptáci ČR“ najdete téměř 400 druhů volně žijících ptáků, jejichž výskyt byl zaznamenán v ČR. Mj. je zde také rozsáhlá sbírka ptačích vajec nebo parazitů. Od dubna do října se tu pořádají sezónní výstavy s přírodovědným zaměřením. Součástí ornitologické stanice je i Ptačí zahrada Františka Gintera.

www.ornis.cz

Předmostí u Přerova

Naučná vlastivědná stezka „Předmostím až do pravěku“ vás seznámí s místy, kde před 25 tisíci lety tábořili lovci mamutů. Osmikilometrová, modře značená trasa má 9 zastavení. Začíná na sídlišti v Předmostí, zavede vás k Památníku lovců mamutů s autentickou terénní prezentací archeologických nálezů, i na Čekyňský kopec, kde je instalována socha mláděte mamuta v životní velikosti, kterému místní říkají Tom.

www.mamutov.eu

Pivovar ZUBR

Historie přerovského pivovarnictví sahá až do 13. století. V pivovaru je možné domluvit bezplatnou hodinovou exkurzi. Nutno objednat min. týden předem, pro min. 10 osob.

www.zubr.cz

▼ Předmostí u Přerova

▲ ORNIS

Za sportem a relaxací

Plavecký areál

Krytý bazén, dětský bazének, divoká řeka, whirlpool, masážní vana, sauna, parní komory, masáže, Kneippův chodník. V sezóně venkovní bazén s atrakcemi. www.bazenprerov.cz

Sportovní centrum Mlýn

Fitness a kardio zóna, squash, badminton a další. www.sportovnicentrum.eu

KOM-IN

Bowling, badminton, kulečnick, sauna. www.bowlingprerov.cz

Areál TK Precolor Přerov

Dvorce antukové, halové i s tvrdým povrchem, cvičné zdi pro děti, sauna, masáže, vyhřívaný venkovní bazén, plážový volejbal, odpaliště na golf. www.tenis-prerov.cz

Wellnes centrum – Hotel Jana

Solné a aroma páry, senná sauna, vodní jeskyně, zábavné sprchy, aroma bio sauna, finská sauna, sluneční louka, ledová studna, vyhřívané lavice, Kneippův chodník, šneková sprcha i whirlpool.

www.hotel-jana.cz

**Venkovské turistické
informační centrum**
Dřevohostice,
Zámecká 88
+420 723 910 281,
www.drevohostice.cz

Okolí Přerova

Kolem Přerovska se táhne rovina s úpravnými vesnicemi, v nichž jsou k vidění především sakrální památky nebo menší muzejní expozice. Zvonařská dílna Dytrychová-Tomášková z Brodku u Přerova má světový věhlas a ctí tradici svých předků. Zajedte si poslechnout jejich mistrnou zvonkohru. Navštivte také zámek v Dřevohosticích, který vypadá jako pevnost. Celou oblast Přerovska křížuje hustá síť značených cyklotras, vhodných pro začínající i zkušené cyklisty, na kterých narazíte na další turistické zajímavosti.

▲ Muzeum arcibiskupa ▲▲ Lázně Bochoř

▲ Jazzový festival Přerov

Turistické zajímavosti

Lázně Bochoř

Historie léčebného pramenu v Bochoři sahá až do druhé poloviny čtrnáctého století. Tím se Bochoř řadí k nejstarším lázeňským místům na Moravě. Díky složení sirnaté - železité pramene se lázním říká Moravské Piešťany. V lázních poskytují mj. koupele, zábaly a masáže.

www.lazne-bochor.cz

Zámek - Dřevohostice

Renesanční čtyřkřídlový zámek s arkádovým nádvořím z 16. století patří k nejvýznamnějším památkám moravské renesance. Předzámčí je tvořeno jižní částí původního opevnění se dvěma mohutnými baštami a vodním příkopem. V zámku je mj. expozice sochaře Jiřího Lendra a pamětní síň Lva kardinála Skrbenského. Tuzemským unikátem je Muzeum léčitelství, psychotroniky a bioekologie. Můžete vystoupat i na zámeckou věž. V předzámčí je unikátní hasičské muzeum. Ozdobou náměstí v Dřevohosticích je majestátní budova renesanční radnice, ukončená velkou jehlanovitou věží se čtyřmi věžičkami stejného tvaru. Naproti ní stojí záhorský žudr z 18. století.

www.drevohostice.cz

Zvonkohra - Brodek u Přerova

Ojedinelé umělecké dílo, které najdete v parčíku před kostelem, je dílem slavné zvonařky Marie Dytrychové-Tomáškové. Zvonkohru tvoří 22 různě velkých zvonů, zavěšených do kruhu na kovové konstrukci, která samotná má tvar zvonu. Automatické ovládání spouští zvonkohru denně v 18.00, v neděli a o svátcích také v 12.00. Světznámou zvonařskou dílnu založil Josef Dytrych. Zvony ze zvonařské dílny najdeme u nás i v cizině, mj. zdobí také papežskou rezidenci ve Vatikánu. Zvonkohru si v brodecké dílně objednala i Vídeňská filharmonie.

www.zvony-tomaskova.cz, www.brodekuprerova.cz

Muzeum arcibiskupa Antonína Cyrila Stojana - Beňov

Muzeum dokumentuje život zdejšího významného rodáka, olomouckého arcibiskupa Antonína Cyrila Stojana (1851–1923), který se mj. zasloužil o založení poutních domů na Svatém Hostýně a na Velehradě.

www.benov.cz

Muzeum Prosenice

Expozice je umístěna v původním hospodářském gruntu v obci Prosenice. Dozvíte se, jak se dříve žilo na hanácké vesnici.

www.prosenice.cz

Za sportem a relaxací

Sportovní areál ASKO Kozlovice

Tenisová hala, bazén, sauna, whirlpool, fitness.
www.arealkozlovice.cz

Radslavice

Dostihové závodiště. Rekreační jízdy na koních a pro malé na ponících.

www.zavodisteradslavice.webnode.cz

Radkova Lhota - Dřevohostice

Jezdecký klub. Projížďky na koních, rehabilitační jízdy, jezdecké kurzy, túry v sedle.

www.jkosrl.wbs.cz

▲ Zvonkohra

▲▲ Památník jednoty bratrské

Vydejte se...

Městská trasa „Kulturní dědictví“ - Přerov

Nenáročná 2,5 km dlouhá procházka po památkách začíná u autobusového nádraží. Vydáte se kolem evangelického kostela a sochy J. A. Komenského k Pivovaru Zubr. Před kostelem sv. Michala se trasa stáčí na Žerotínovo náměstí k bývalé synagoze – dnes pravoslavnému chrámu sv. Cyrila a Metoděje. Odsud vede kolem kostela sv. Vavřince, kaple Panny Marie a Městského domu, který je kulturním centrem města, na náměstí T. G. Masaryka. Podél středověkých hradeb budete pokračovat na Horní náměstí k zámku.

Areál Lagun - Přerov

Zóna lagun se nachází na pravém břehu řeky Bečvy v těsné blízkosti přírodní rezervace Žebračka. Můžete tady strávit den plný sportu i odpočinku: rozsáhlé vodní plochy, dětské hřiště, kurty pro volejbal, skatepark a bikrossová trať. Areál protíná naučná vlastivědná stezka Přerovským luhem, která vás provede rozmanitými ekosystémy kolem řeky Bečvy.

Cyklostezka Bečva

Značená trasa o délce 160 km kopíruje tok řeky Bečvy od pramenů Všetínských a Rožnovských Bečev až po soutok s řekou Moravou u Tovačova. Z Lipníka nad Bečvou přivádí stezka cyklisty do Přerova úsekem, kde je vyloučena automobilová doprava a je tak vhodný i pro bruslaře.

Ochutnávejte z regionální produkce!

Svatební koláčky z Dřevohostic, sladkosti z přerovské čokoládovny Lenky Glosové, nakládané Bochořské sváteční okurky, Moštěnický sirup, různé druhy pív z Pivovaru Zubr a přerovských minipivovarů Jižan a Parník nebo Hanáckou kyselku z Horních Moštěnic s významným obsahem přírodního jódu.

Pravidelné akce

Přerov, www.prerov.eu,

www.kis-prerov.cz

květen Přerovské pivní slavnosti,

Přerovský festival dračích lodí

červen V zámku a podzámčí

(folklorní festival),

Zubrfest (hudební festival)

červenec-srpen Hudební léto

na hradbách (každé úterý),

Dostaveníčko s divadlem (každý

čtvrtek)

srpen Svatovavřínecké hody

říjen Československý jazzový

festival

Dřevohostice,

www.drevohostice.cz

červenec Setkání dechových

hudeb, Dřevorockfest

Tužín, www.tucin.cz

květen Tužínský špekáček (folk

a country festival)

LIPENSKO

Lipensko je včleněno do údolí Moravské brány, jen některé obce leží na úpatí Oderských a Hostýnských vrchů. Krajina je rozmanitá, od zemědělských lánů po kopcovitou část, kde pole střídají lesy. Nespornou dominantou Lipenska je středověký hrad Helfštýn. Do povědomí veřejnosti se zapsal četnými kulturními akcemi. K těm nejznámějším patří Hefaiston, každoroční mezinárodní setkání uměleckých kovářů. Nejhodnotnější památky v Lipníku nad Bečvou si můžete projít s průvodcem, který vás zavede do míst, kam se běžně nedostanete. Mimo jiné se dozvíte, proč sem zajížděli Petr Vok z Rožmberka a Antonín Dvořák a proč má Lipník ve znamení lva. Uvidíte i jeden z největších zvonů na Moravě.

▼ Lukostřelba na Helfštýně

Turistické zajímavosti

Lipník nad Bečvou

Městská památková rezervace Lipník nad Bečvou vás okouzlí svým historickým jádrem. Kromě měšťanských domů můžete obdivovat kostel svatého Jakuba Většího s farou, zvonici, radnici, kapli svatého Josefa, budovu pošty nebo hradby. Průvodce vás zavede do míst, kde stávala katovna nebo po židovských památkách. Kromě synagogy, která je druhou nejstarší v republice, spatříte i Gutmanův nadační dům či židovské hřbitovy. V Lipníku je také zámek s krajinářským parkem a unikátní střešní zámecká zahrada, svého

Turistické informační centrum Lipník nad Bečvou

Nám. T. G. Masaryka 13,
+420 581 773 763,
www.info.mesto-lipnik.cz

◀ Hrad Helfštýn ▶ Město Lipník nad Bečvou

druhu nejstarší v zemích severně od Alp. V bývalé zámecké konírně funguje Galerie Konírna, která slouží výstavním účelům.

www.mesto-lipnik.cz

Hrad Helfštýn

Hrad Helfštýn patří svou rozlohou k nejrozsáhlejší hradním komplexům v Evropě. Vypíná se v zalesněných kopcích u Týna nad Bečvou. Jeho historie sahá do 14. století. V 17. století byl záměrně pobořen, aby nepadl do rukou Turků. Jeho dnešní podoba připomíná pevnost se šesti branami a řadou budov a valů. Celý areál si lze prohlédnout samostatně nebo s průvodcem. Součástí prohlídky je stálá expozice uměleckého kovářství a historické mincovny. Každoročně se na Helfštýn sjíždí několik stovek kovářů z celého světa na známý Hefaiston.

www.helfstyn.cz

Jezernické viadukty

Železniční kamenné viadukty, dlouhé 430 metrů, u obce Jezernice byly postaveny v letech 1844 - 1847 na tehdejší dráze císaře Ferdinanda. Tato jednokolejná železniční trať měla spojit Vídeň s Haličí.

www.jezernice.cz

Muzeum Bedřicha Smetany – Týn nad Bečvou

Expozice je instalována v domě, kde skladatel s rodinou strávil dvě letní sezóny. Rád prý chodil na Helfštýn a okolní skály ho prý inspirovaly k napsání jedné z oper. U místního kostela je pomník jeho dcery Gabrielky, po které je pojmenovaná turistická trasa lesem směrem do Hranic.

www.tynnb.cz

▲ Jezernické viadukty

Vydejte se...

Cyklostezka Bečva

Cyklostezka, která vede údolím Moravské brány, má čím dál víc příznivců. Pohodovou a nenáročnou jízdu pro celou rodinu nabízí trasa, která začíná v Lipníku nad Bečvou a vede do Oseka nad Bečvou k hojně navštěvovanému přírodnímu koupališti Jadran.

Procházka po zámeckém parku Veselíčko a dál

Členitý park u zámku ve Veselíčku vybízí k toulkám. Byl vystavěn ve francouzském a anglickém stylu a z hlediska architektonického, historického i botanického patří k nejcenějším na severní Moravě. Po domluvě se lze podívat i do zámku. Můžete navštívit také obecní Muzeum Záhoří nebo si zajít na vojenský lesní hřbitov z dob napoleonských válek, kdy místní zámek sloužil jako lazaret. Pokud chcete poznat Veselíčko a jeho okolí v, vydejte se pěšky nebo na kole po Hraběncině naučné stezce s 25 zastaveními, která vás dovede třeba ke Třem rybníkům, k přehradě Lukavec nebo pravěkému nalezišti Vlčince.

Procházka Študentovou stezkou v Bohuslávkách

Naučná stezka začíná západně od obce Bohuslávky u památného dubu. Pět informačních panelů vám zprostředkuje informace o floře, fauně a životě v lese.

Pravidelné akce

Lipník nad Bečvou, www.mesto-lipnik.cz

květen Dvořákův Lipník, Author Šela Marathon (závody horských kol)

červen – září Kov ve městě (výsta-

va kovaných skulptur v exteriéru)
červenec Svatojakubské hody

Hrad Helfštýn, www.helfstyn.cz
květen Festival vojenské historie
červenec Helfštýnská pouť

Za sportem a relaxací

Letní koupaliště Lipník nad Bečvou

Plavecký bazén, dětský bazén, brouzdaliště.

www.ts-lipnik.cz/koupaliste

Vodní nádrž Jadran

Oblíbený Jadran leží mezi Osekem nad Bečvou a Lipníkem nad Bečvou. Travnatá pláž, pozvolný přístup do vody. Vede sem cyklostezka.

Wellness v penzionu U Grygarů – Lipník nad Bečvou

Finská sauna, parní lázeň, zážitkové sprchy s tropickým deštěm.

www.penzionugrygaru.cz

Tenisový klub Lipník nad Bečvou

Antukové kurty, travnatý kurt, cvičná stěna.

www.tenislipnik.cz

Minigolf v Pensionu Fantasy – Lipník nad Bečvou

Hřiště s 18 jamkami.

www.restauracefantasy.cz

Lanové bludiště Helfštýn

Outdoorový park v podhradí. Vysoké lanové bludiště, nízký lanový park, slackline park, big swing, lukostřelba.

www.bludiste-helfstyn.cz

Ranč Mustang Veselíčko

Vyjíždky na koních s doprovodem, výuka jízdy, jízďárna, westernové ježdění.

www.rancmustangveselicko.cz

Osek nad Bečvou

červen Rock na Jadranu

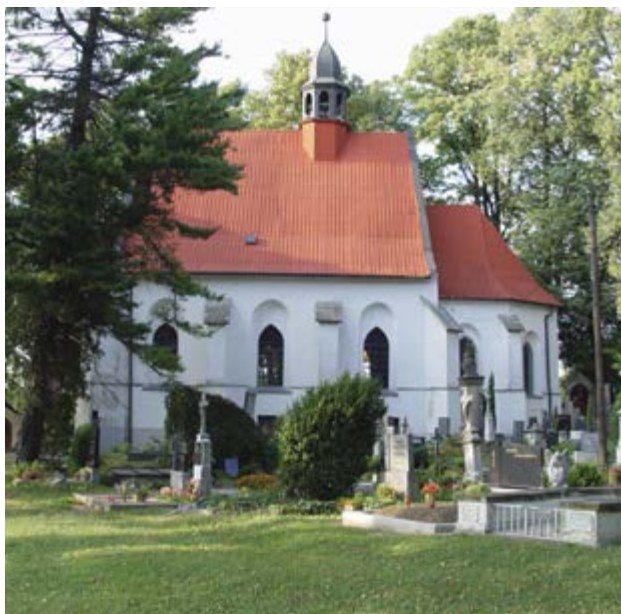
srpen Hefaiston (mezinárodní setkání uměleckých kovářů)

HRANICKO

Co všechno nabízí rozmanité Hranicko? Příjemné procházky za poznáním kulturního dědictví měst i přírodními atraktivitami v kopcovité krajině. Můžete navštívit Hranickou propast, nejhlubší zatopenou propast na světě, Zbrašovské aragonitové jeskyně, nejteplejší v ČR, nebo se jít podívat k některému z dochovaných mlýnů. Hranicku se totiž říká „moravské Holandsko.“ Působivou atmosféru mají lázně Teplice nad Bečvou, položené v krásném údolí řeky Bečvy. Na své si přijdou i cyklisté a příznivci hipoturistiky.

▼ Poutní místo Kostelíček

Turistické informační centrum Hranice

Pernštejnské náměstí 1,
+420 581 607 479,
www.mic.hranet.cz

Infocentrum Hranická propast

U Teplíc 552 (budova
bývalého vlakového
nádraží Teplice nad
Bečvou), 753 01 Hranice

◀ Zámek Hranice ▼ Město Hranice

Turistické zajímavosti

Město Hranice

Při poznávání Hranic, které obklopují středověké hradby, nahlédnete do několika historických etap. Vydejte se na cestu starými uličkami, podlouhým měšťanským domům i na Masarykovo náměstí. Pohled z ptáčích perspektiv se vám naskytne z osmáctic metrů vysoké věže Staré radnice. K jejímu betonovému ochozu je to 122 schodů. Dominantou náměstí je barokní kostel Stětí svatého Jana Křtitele. Překvapení skrývá renesanční dvoupatrový zámek, jehož arkádová dvorana je zastřešena průhlednou skořepinou a vytváří nádherný prostor. Existenci židovské komunity ve městě připomíná synagoga i židovský hřbitov. Zajímavý komplex tvoří tzv. Vojenské ústavy, areál bývalých rakouských vojenských škol, kde studovali mj. rakouští literáti

Reiner Maria Rilke a Robert Musil. Ve vybraných měsících je možné navštívit při komentovaných prohlídkách. Blížší informace o termínech a podmínkách vstupu podá personál hranického infocentra.

www.mic.hranet.cz, www.mesto-hranice.cz

Poutní místo Kostelíček

Kostel Narození Panny Marie, zvaný Kostelíček, je vyhledávaným poutním místem. V jeho areálu se nachází hřbitov se 14 kaplemi křížové cesty, pozdně renesanční brána, raně barokní kaple svatého Antonína Paduánského a pozdně gotický kostel Narození Blahoslavené Panny Marie.

www.mic.hranet.cz

Zbrašovské aragonitové jeskyně

Díky teplotě ovzduší 14,5 °C jsou nejteplejšími jeskyněmi v České republice. Vznikly spolupůsobením atmosférických vod a teplých minerálních pramenů, vystupujících z hlubokých puklin ve vápencích. Unikátní výzdobu tvoří minerál aragonit, raftové stalagmity a kulovité povlaky stěn, připomínající pocukrované koblihy.

www.caves.cz

▼ Zámek Hustopeče nad Bečvou ▲ Zbrašovské aragonitové jeskyně

▲ Hranická propast

Hranická propast

Na pravém břehu Bečvy se na vrcholu kopce Hůrka otevírá jícen Hranické propasti, nejhlubší zatopené propasti světa. Suchá část propasti, kam lze nahlédnout, dosahuje hloubky 69,5 m. Celková hloubka propasti včetně zatopené části činí 473,5 m, avšak dna stále nebylo dosaženo. Propast je jedinečným fenoménem i z hlediska výskytu netopýrů. Dostanete se k ní po naučné stezce Národní přírodní rezervaci Hůrka u Hranic.

www.hranikapropast.cz

Zámek Hustopeče nad Bečvou

Prohlédněte si renesanční zámek s arkádovým nádvořím a jednolodní goticko-renesanční kostel Povýšení svatého Kříže se souborem čtrnácti barokních soch. Ve sklepení zámku je zpřístupněno lapidárium, v němž jsou umístěny originální části soch, které byly sejmuty z hradní zdi a nahrazeny kopiemi. Najdete tady i řeznické muzeum. V místní části Poruba stojí větrný mlýn holandského typu z roku 1853. V okolí jsou velká štěrkoísková jezera, vhodná k rybaření a provozování vodních sportů.

www.ihustopece.cz

Lázně Teplice nad Bečvou

Pro svou polohu v malebném údolí řeky Bečvy jsou lázně ideálním místem pro relaxaci a posílení zdraví. Zdejší unikátním přírodním zdrojem je minerální voda s vysokým obsahem oxidu uhličitého. Kyselka pramení ve velkých hloubkách a ve dvou pramenech (Kropáčův a Jurikův) je přiváděna do balneologických zařízení. Služby jsou poskytovány v lázeňských domech Bečva, Janáček, Moravan a Slovenka. Nabízejí tu koupele, masáže, zábaly, chladovou terapii v poláriu. Lze využít i infrasaunu, bylinnou saunu, solnou páru i Kneippovy lázně. Nechybí ani tropická sprcha, vědro odvahy, ledopád a whirlpool.

www.ltnb.cz

Potštát

Mezi nejcennější památky města patří historické náměstí s hodinovou věží s barokní cibulovou bání a místní zámek. V okolí můžete zavítat například do Skalního města se zříceninou hradu Puchart, do osady Kunzov s romantickou vilou továrníka Antonína Kunze, která má podobu gotického hradu s cimbuřím, nebo do obce Lipná, kde je k vidění barokní dřevěný kostelík.

www.potstat.cz

Památník rozvodí - Běloutín

Betonový obelisk u silnice z Hranic do Běloutína informuje o nejnižším místě evropského vodního předělu mezi Černým a Baltickým mořem (320 m.)

www.belotin.cz

▼ Lázně Teplice nad Bečvou ► Sports Kotelna

▼ Aquapark - plovárna Hranice

Za sportem a relaxací

Aquapark – Plovárna Hranice

Krytý bazén s plaveckým a relaxačním bazénem, dětský bazének, divoká řeka, tobogán, whirlpool, sauny, parní kabina, masáže, fitness. V sezóně venkovní bazén s atrakcemi.

www.aquaparkplovarnahranice.cz

Wellness centrum Moravan – Teplice nad Bečvou

Infra a bylinná sauna, solná pára, Kneippovy lázně, ledopád a whirlpool.

www.ltnb.cz

Sports Kotelna - Hranice

Squash, bowling, badminton, sauna, fitness, taneční parket.

www.sportskotelna.cz

Stará Střelnice - Hranice na Moravě

Atraktivní stylové prostředí s divadlem, restaurací, tenisovými kurty i dětským hřištěm.

www.starastrelnice.cz

▲ Potštát

Tenisový klub Tondach – Hranice

Antukové kurty se zázemím.

www.tenishranice.cz

BSS Club Drahotuše

Squash, sauna, bazén, tenis, beachvolejbal, lezecká stěna, whirlpool.

www.bssclub.cz

Golf Club Radíkov

Devítijamkové golfové hřiště s rozmanitými sklonovými poměry, rybníčky a členitou krajinou.

www.golf-radikov.cz

TJ Slovan Teplice - Teplice nad Bečvou

Kryté a venkovní tenisové kurty, minigolf, dětské hřiště.

www.tenisteplice.cz

JK Coufalík, jezdecká a turistická stáj – Slavíč

Vyjížďky a vodění dětí na koních, vyjížďky kočárem.

www.konecoufalik.mypage.cz

Appa Farm - Hluzov

Výuka jízdy na koni ve westernovém stylu, prodej koní Appaloosa, boxové ustájení koní.

www.appafarm.cz

▲ Cyklostezka Bečva

Vydejte se...

Cyklostezka Bečva

Hranicemi prochází 161 kilometrů dlouhá Cyklostezka Bečva, jejíž náročná trasa je vhodná pro rodiny s dětmi nebo pro in-line bruslaře. Po cyklostezce, která vede převážně podél řeky Bečvy, je možné dojet kolem hradu Helfštýn, přes Lipník nad Bečvou, třeba až do Tovačova.

www.cyklostezkabecva.com

Mlynářská cyklotrasa

Tematická regionální cyklotrasa ukazuje bohatou historii vodních a větrných mlýnů na Hranicku. Propojuje místa zaniklých i existujících mlýnských zařízení. Návštěvníci se mohou na třech okruzích (Maršálkův, Humplíkův, Červekův) seznámit s tím, jak byla dříve na venkově využívána vodní a větrná energie. Maršálkův větrný mlýn v Partutovicích byl postaven v roce 1837, sloužit přestal v roce 1941. Jedná se o nejzachovalejší mlýn německého typu u nás. Unikátem je zdobená moučnice. V Humplíkově vodním mlýně ve Stříteži nad Lučinou je zachováno původní mlýnské kolo a mlýnice s vybavením mlynářské domácnosti. Dřevěný Červekův mlýn ve Skaličce s funkčním mlecím zařízením byl postaven počátkem 19. století v Dřevohosticích. Do Skaličky byl převezen v roce 1850. Mlýny jsou v soukromém držení a je možné si dohodnout prohlídku.

www.hranicko.eu, www.mic.hranet.cz, www.povettrnik.cz

Hipostezka na Potštátsku

Vyzkoušejte 31 km dlouhou hipostezku v okolí Potštátu, kterou tvoří dva okruhy. Značená trasa s pěti odpočívkami propojuje tři koňské farmy.

www.regionhranicko.cz

▲ Lázně Teplice nad Bečvou

Pravidelné akce

Hranice, www.kultura-hranice.cz

květen Jazzové dny Hranice,
Rockové Hranice
červenec - Hranicefest
červenec - srpen - Hranické kulturní léto
srpen Rock Drey Fest (festival revivalových kapel)

Teplice nad Bečvou,

www.teplicenb.cz

květen Otevírání lázeňské sezóny

Hustopeče nad Bečvou,

www.ihustopece.cz

srpen Hustopečské dny

Potštát, www.potstat.cz

červen Potštátské slavnosti

PROSTĚJOVSKO

Město Prostějov – Hanácký Jeruzalém

Elegantní Prostějov zaujme svým přívětivým a úpravným vzhledem. Jeho charakter vystihuje velmi dobře označení šumné město. Jako byste listovali příručkou o historii architektury. Najdete tu průřez všech uměleckých směrů. Svůj rukopis zde zanechali významní architekti své doby. Doporučujeme zajít si na náměstí T. G. Masaryka s Novou radnicí, opatřenou věží, která je dominantou města. V renesanční budově Staré radnice jsou expozice, které vás mj. seznámí se životem a dílem prostějovského rodáka Jiřího Wolkera nebo se můžete podívat, jak se žilo na Hané. Za zmínku stojí také renesanční čtyřkřídlový zámek, jehož vstupní portál patří mezi nejhezčí na Moravě. U Smetanových sadů se táhne úsek původní hradební zdi s malbou, znázorňující židovskou uličku v její původní podobě. Nespornou chloubou města Prostějova je Národní dům, nazývaný perla secese.

▼ Muzeum Prostějovska

Regionální informační centrum Prostějov
Pernštyňské náměstí 8,
+420 582 329 723,
www.prostejov.eu

◀ Muzeum kočárů ▼ Město Prostějov

Turistické zajímavosti

Muzeum a galerie v Prostějově – Stará radnice a Špalíček

V budově staré renesanční radnice můžete zhlédnout zajímavé výstavy a stále expozice archeologie, historie, národopisu, hodin a Jiřího Wolkera. V Galerii Špalíček v Uprkové ulici, kde bývalo židovské ghetto, se dozvíte o historii zdejšího židovského obyvatelstva, připomínán je tady i zakladatel fenomenologie Edmund Husserl.

www.muzeumpv.cz

Nová radnice

Byla postavena v letech 1911–1914 ve stylu historismu. Na radniční věži je umístěn orloj, ukazující hodinu a postavení Slunce na obloze, resp. projekci Slunce do toho kterého zvířetníkového souhvězdí. Na průčelí radnice

jsou umístěny pamětní desky, věnované slavným rodákům, filozofu Edmundu Husserlovi a mistrovi české gotiky Matěji Rejskovi. Vyjděte si na 66 metrů vysokou věž, kde je vyhlídka.

www.prostejov.eu

Národní dům

Národní dům je kulturní památkou evropského významu a hlavním kulturním a společenským centrem Prostějova. Byl postaven v letech 1905 – 1907 ve stylu secese podle návrhu architekta Jana Kotěry. Je výjimečný nejen pro své architektonické přednosti, ale také pro bohatý a vysoce hodnotný soubor uměleckých děl, která dotvářejí jeho exteriér a značnou část interiéru. Na výzdobě Národního domu se podíleli malíři Jan Preisler, František Kysela a sochaři Stanislav Sucharda, Bohumil Kafka a Karel Petr. Prohlídka je možná po domluvě.

www.narodni-dum.info

▼ Prostějovské hanácké slavnosti ▼ Aquapark Koupelky

▼ Radnice ▼ Národní dům

Za sportem a relaxací

Aquapark Koupelky

Plavecký, relaxační a dětský bazén, skluzavky a dva tobogány, dětská hřiště, hřiště na míčové hry, ping pong, minigolf a pétanque.

www.dsp-pv.cz

Sportcentrum hotelu Tennis Club

Kryté a venkovní tenisové kurty, squash, bowling, badminton, fitness centrum, sauna, pára, solárium.

www.hoteltennisclub.cz

Městské lázně Prostějov

Bazén, solárium, sauna, infra-sauna.

www.dsp-pv.cz

Turistické informační centrum Plumlov
Zámecká 99,
+420 774 302 165,
www.plumlov-zamek.cz

Okolí Prostějova

Prostějovsko je spojeno s bohatou historií, národopisnými akcemi hanáckého folklóru, krásnou přírodou, významnými osobnostmi a rekreačními centry pro celou rodinu. Působivý zámek Plumlov, který má překvapivou spojitost s Pražským Jezulátkem a má také svou bílou paní. Do Kostelce na Hané zajížděl na ozdravné pobyty básník Petr Bezruč, který zde trvale žil v Červeném domě posledních dvacet let svého života. Určitě zamilujete i na Velký Kosíř, kterému místní říkají Hanácké Mont Blanc. Od nepaměti je opředený legendami, třeba těmi o bájných druidech, skřítčích sčezajících zlato v podzemí nebo ohnivém drakovi. S celou rodinou vyrazte na Bělecký mlýn nebo do Adrenalinového centra Baldovec, kde si to rozhodně užijete.

▲ Zámek Plumlov

Turistické zajímavosti

Zámek Plumlov

Monumentální zámek, vypínající se na skalním ostrohu, láká návštěvníky svým vytahlým vzhledem i zajímavými interiéry. Stavba tohoto raně manýristického zámku na místě hradu z 13. století byla započata roku 1680 Janem Adamem z Lichtenštejna a zabrala osm let. Ze čtyř zamýšlených velkolepých křídel bylo postaveno pouze jedno. Město Plumlov ho postupně rekonstruuje. Návštěvníci si zde mohou prohlédnout stálé expozice, zámecké prostory i sklepení. Po dohodě je možné navštívit i dlouho nepřístupné páté a šesté patro. V letní sezóně se zde koná řada akcí.

www.plumlov-zamek.cz

Zámek Čechy pod Kosířem

Působivý klasicistní zámek se stal po rozsáhlé rekonstrukci okamžitě turistickým tahákem. Zajížděl sem často malíř Josef Mánes, kterého pojily přátelské vztahy s majiteli panství z rodu Silva-Tarouca. Zámek obklopuje romanticky laděný přírodně krajinářský park, svou den-

▲ Zámek Čechy pod Kosířem

drogickou hodnotou nejvýznamnější na Moravě, s nově zrekonstruovanou oranžerií s kavárnou a drobnými zahradními stavbami. K dispozici jsou čtyři prohlídkové okruhy. Interiéry jižního křídla zámku jsou zařízeny ve stylu doby Františka Josefa II. Silva Taroucy z přelomu 19. a 20. století a vyzdobené díly Josefa Mánesa. Nenechte si ujít expozici, zaměřenou na dílo Jana a Zdeňka Svěrákových, nebo kolekci historických kol.

www.zamekcechy.cz

▲ Muzeum kočárů ► Hasičské muzeum

Muzeum historických kočárů Čechy pod Kosířem

Muzeum shromažďuje unikátní sbírku historických kočárů, saní a kočárových luceren. Pyšní se několika nej. K vidění je například největší smuteční kočár všech dob, největší soubor kočárů českých a moravských stavitelů, největší sbírka kočárových gala luceren ve střední Evropě, největší sbírka smutečních kočárů nebo sbírka biskupských kočárů a saní.

www.historickekočary.cz

Hasičské muzeum Čechy pod Kosířem

Expozice zachycuje vývoj hasičské techniky v nejstarší továrně na hasičské stříkačky v tehdejší Rakousku Uhersku, která zde byla založena roku 1820, od výroby nejjednodušších, ručně poháněných strojů, dále stříkaček, tažených koňským spřežením, až po moderní výkonné stroje s odstředivými čerpadly s motorovým pohonem.

www.cechypk.cz

Lázně Skalka

Lázně, založené již v roce 1928, leží v údolí mezi okolními kopci, což má vliv na složení zdejších minerálních vod. Sirnato-alkalické minerální prameny slouží k pitným kúram i ke koupelím. V areálu lázní je k dispozici tenisový kurt, hřiště na pétanque a mini-golf, fotbalové hřiště, solárium a sauna.

www.lazneskalka.cz

Přírodní park a rozhledna Velký Kosíř

Dominantou přírodního parku Velký Kosíř je stejnojmenný vrch. S výškou 442 metrů je nejvyšším vrcholem Hané. Nahoře se tyčí 28 metrů vysoká rozhledna, odkud je hezký výhled na rovinatou Hanou, kopce Dražanské vrchoviny i siluetu Nízkého Jeseníku. Na Velký Kosíř vede stejnojmenná naučná stezka, která návštěvníky seznamuje s kulturními a přírodními hodnotami tohoto chráněného území.

www.rozhledna-kosir.cz

Plumlovská přehrada

Největší přehrada na střední Moravě patří k oblíbeným rekreačním místům. Nabízí travnaté pláže, půjčovny lodí a šlapadel. Rozlehlou vodní plochu často využívají i příznivci vodních sportů.

www.mestoplumlov.cz

▲ Rozhledna Velký Kosíř

Vydejte se...

Naučná stezka biokoridorem Hloučela

Příměstskou přírodu a její zajímavosti přibližuje naučná stezka, která vede podél říčky Hloučely na severním okraji Prostějova. Čeká vás řada romantických zákoutí včetně zajímavých informací o biokoridoru Hloučela. Začíná na Olomoucké ulici a prochází hájem nebo po jeho okraji k Tiché ulici, spojující Domamyslice a Smržice. Stezka je vhodná pro rodiče s dětmi.

www.strednimorava-tourism.cz

In-line trasa Prostějov

Stezka začíná v Prostějově u kasáren, prochází nedalekou obcí Bedihošť a končí u nádraží v Čelčicích. Vede mezi poli kolem železniční trati. Je široká přibližně 1,5 m a je bez výraznějšího převýšení. Další in-line trasu najdete u Sportcentra v Prostějově. Je asi 2 m široká a zavede vás do obce Smržice.

www.nabruslich.cz

◀ Wolkerův Prostějov ▶ Bělecký mlýn

▼ Camping Baldovec

Za sportem a relaxací

Adrenalinové centrum Baldovec

Rekreační středisko v údolí Bílé vody, obklopené panenskou přírodou. Horolezecká věž, lanové centrum, lukostřelba, paintball. Komplex multifunkčních hřišť s umělým povrchem, bazén, wellness.

www.baldovec.cz

Bělecký mlýn - Zdětín

Workoutové hřiště, zoo koutek, obora s jeleny a daňky, vyjížďky na koni pro děti i dospělé, výuka jízdy na koni, rybolov, paintball. Hipostezky.

www.beleckymlyn.cz

Golf Resort Prostějov - Kostelec na Hané

Tréninkový golfový areál.

www.golfprostějov.cz

Helios Mostkovice

Výuka jízdy na koni, vyjížďky do přírody.

www.jo-helios.webnode.cz

Kozí farma Rozinka – Čelechovice na Hané

Exkurze s ochutnávkou.

www.rozinka.wz.cz

Pravidelné akce

Prostějov, www.prostejov.eu

červen Wolkerův Prostějov

září Prostějovské hanácké slavnosti

Plumlov – kemp Žralok,

www.camp-zralok.cz

duben Slet čarodějnic

červenec Keltská noc

Ochutnávejte z regionální produkce!

Modrý plísňový sýr Niva z Otiňovsi, koží sýry z Farmy Rozinka, plumlovský řízek nebo řízné pivo z minipivovaru Kosíř.

Čechy pod Kosířem,

www.cechypk.cz

březen Kočárová jízda (kočárem po pamětihodnostech Olomouckého kraje)

červenec Josefkol (sraz mistrů řemesla kolářského a kočárnického)

srpen Z lázní do lázní (veteránská rally)

KONICKO

Oblast Konicka tvoří zvláštní úbočí Dražanské vrchoviny, lemovaná půvabnými údolími s potůčky a mokřadními loukami. Lesnatá a průmyslem nedotčená krajina s mnoha památkami je oblíbeným místem pro poznávání i oddech. Poutní kostely v Jesenci a Suchdole lákají pro svou architektonickou jedinečnost i duchovní rozměr. V Jednově, Hvozdu a Hačkách stojí zachovalé mlýny, dokládající někdejší význam zdejšího mlynářství. Určitě vás nadchne Přírodní park Kladecko. Vydejte se na konický zámek do expozice starých řemesel s největší sbírkou seker u nás nebo za bájnými Kelty na Staré Hradisko, na největší oppidum na Moravě. V údolí říčky Romže se nachází Čertovy rybníky. Dolní z nich byl upraven na areál sportovního rybaření, kde si můžete chytit rybu i vy. A když budete chtít udělat něco víc pro zdraví, zamiřte do údolí říčky Pilávky pod obcí Ochoz u Konice a osvěžte se léčivou Ochozskou kyselkou. Je známá od roku 1900 a kdysi tam fungovaly malé lázně. Na hezkou procházku doporučujeme soustavu šesti rybníků mezi Bohuslavicemi a Vilémovem.

▼ Nádvoří zámku

Turistické informační centrum Konice

Kostelní 46,

+420 582 334 987,

+420 739 333 721,

www.mekskonice.cz

◀ Zámek Konice

Turistické zajímavosti

Zámek Konice

Zámek byl vystavěn v barokním slohu počátkem 18. století na objednávku řádu premonstrátů kláštera Hradisko v Olomouci, který ho využíval jako svou letní rezidenci. V jeho západním křídle se nachází jídelna řádových bratří, jejíž strop zdobí cenná freska „Stolování svaté Rodiny“. V přízemí můžete navštívit expozici zvyků a řemesel s ukázkami vzácných exponátů. Expozice mapuje historii víc než dvou desítek řemesel, která v tomto kraji fungovala, a může se pochlubit největší sbírkou seker, která je zapsaná v Guinnessově knize rekordů. Před zámkem vás upoutá pohled na největší sekeru v České republice.

www.konice.cz

Kostel svatého Libora – Jesenec

Barokní areál s kostelem svatého Libora a zámek vyniká harmonickým vzhledem a tvoří jedinečný komplex. Vznosná stavba kostela ukazuje na velkého mistra. Architekt není s určitostí znám, mohl by jím být Giovanni Pietro Tencalla. Usuzuje se, že by mohlo jít o zjednodušenou variantu jeho nerealizovaného projektu chrámu Panny Marie Sněžné v Olomouci. Zajímavostí je oltář s řezbami ve tvaru rozhrnutého baldachýnu.

www.jesenec.cz

Kostel Navštívení Panny Marie – Suchdol (místní část Jednov)

Poutní kostel vděčí za svůj vznik studánce zvané Svatá voda, kde podle pověsti docházelo k zázračným uzdravením. V roce 1766 zde byla postavena kaple, jako presbytář budoucího chrámu, jehož výstavba pokračovala začátkem 19. století a začátkem 20. století, kdy byla přistavěna věž a průčelí. Původní pramen vyvěrá pod hlavním oltářem a je vyveden mimo kostel do vodní kaple svaté Markéty. U kostela je vybudována mariánská zahrada se sochami Panny Marie a papeže Jana Pavla II. v životní velikosti. V Jednově upoutá pozornost i větrný mlýn holandského typu z poloviny 17. století.

www.farnostsuchdol.eu

Bylinková zahrada Naděje – Brodek u Konice

Zajedte si do voňavého ráje, kterým je unikátní zahrada se spoustou domácích i cizokrajných bylin paní Jarmily Podhorné. Prohlídku s odborným výkladem je nutné si domluvit předem. Areál je přístupný pouze v pracovní dny.

www.nadeje-byliny.eu

Vydejte se...

Naučná stezka Přírodní park Kladecko

Naučná stezka prochází stejnojmenným přírodním parkem. Začíná u vlakové zastávky v Šubířově a končí v obci Jesenec. Je dlouhá 8 km a má 12 zastavení. Vede středně náročným terénem, je vhodná pro pěší i cyklisty. Zvláštní ráz krajiny dodávají ostrůvky zkrasovatělého devonského vápence, které tvoří krátké hřbety a vrcholy se skalnatými svahy. Oblast je útočištěm ohrožených a vzácných druhů rostlin a živočichů. V minulosti se tady na některých místech dobývala železná ruda.

www.konice.cz

Naučná vycházková stezka Staré Hradisko

Jedná se o 14 km dlouhou trasu, která přibližuje na infopanelech existenci největšího keltského oppida na Moravě a život Keltů. Stezka vede z Konice do Stražiska po silnici, dále po červené značce přes Seč na Malé Hradisko a na Staré Hradisko, poté zpět po modré na Stražisko. Samotné oppidum se rozprostírá na ploše 37 ha. Jeho existenci lze datovat do 2. a 1. století př.n.l. Údajně ho mělo obývat až 5000 obyvatel.

www.malehradisko.cz

Jaroměřice - výlet na Malou Hanou

Nad obcí Jaroměřice u Jevíčka je známé poutní místo Kalvárie, které je v našich zemích ojedinělé, protože svým rozvržením připomíná Jeruzalémskou Golgotu v Palestině. K baroknímu kostelu Povýšení svatého Kříže vede křížová cesta. Jako autor návrhu kostela je uváděn Jan Blažej Santini-Ajchlel.

www.jaromerice.cz

Za sportem a relaxací

Koupaliště Stražisko

Venkovní bazén, dětský bazén, hřiště.

www.obecstrazisko.cz

Sport Klub Hvozď

Squash, stolní tenis, fitness a kulečnick.

www.sportpenzion.cz

JK Stáj Brettyinka - Polomí

Vyjíždky na koních, výuka jízdy na koni.

www.brett.webnode.cz

Stáj Arka – Lhota u Konice

Jednodenní výuka péče o koně a základy jízdy, výuka jízdy na koni.

www.stajarka.info

▲ Kostel svatého Libora – Jesenec

Pravidelné akce

Konice, www.mekskonice.cz

květen Konická pouť

červen Žvákův festival dechových hudeb, Konické štrapáca a Na kole okolo Konice

Vojtěchov

červenec Country Vojtěchov

KOJETÍNSKO - STŘEDNÍ HANÁ

Oblast Střední Hané s rybníky a lužními lesy leží v samotném srdci Moravy. Ve zdejších městech a vesnicích se dodnes udržují tradice hanáckého folklóru. Díky známým národopisným akcím poznáte Hanou i pohostinné Hanáky nejlépe. Střední Haná oplývá i mnoha pamětihodnostmi. Ze Spanilé věže tovačovského zámku je nádherný výhled do krajiny rybníků a jezer. Unikátní schodiště vás přenesení do Vídně. Po jeho stranách jsou umístěna dvě zrcadla. Když se v obou z nich uvidíte zároveň, splní se vám přání. V Kojetíně jsou dochovány významné barokní a židovské památky. Zajedte si také do Němčic nad Hanou a uvidíte, jak vypadá hanácký žudr. Ve Stříbrnici převzal armádní generál Karel Klapálek rozkaz o kapitulaci Německa a ukončení II. světové války, na což upomíná pamětní deska. V Mořicích mají stavebně neobvyklou kapli svatého Martina se třemi oltáři. A mimochodem, v obci Měrovice se narodil v roce 1736 světově uznávaný malíř Martin Chvátal (Quadal), který působil ve službách dvou ruských carů.

▲ Zámek Tovačov

Turistické zajímavosti

Zámek Tovačov

Počátky historie zámku jsou svázány s rodem Cimburků, za nichž začal být přestavován původní hrad v renesanční sídlo. Přestavba pokračovala i za Pernštejnů. V roce 1492 byla dostavěna téměř sto metrů vysoká Spanilá věž. Novorenesanční přestavba zámku proběhla na přelomu 19. a 20. století. Vstupní portál věže je označován jako nejstarší italská renesanční práce v ČR. Za pozornost v interiéru stojí zmen-

Vzdělávací a informační centrum MěKS Kojetín

Masarykovo nám. 8,
752 01 Kojetín
+420 581 202 202,
info@meks.kojetin.cz,
www.mekskojetin.cz

Turistické informační centrum Němčice nad Hanou

Pod Skalkou 1a,
+420 581 217 404
www.prerov.eu

◀ Kojetín - jízda králů ▼ Zámek Tovačov

šená kopie schodiště Vídeňské opery nebo rytířský a sněmovní sál. Kromě stálých expozic, mj. o prusko-rakouské bitvě u Tovačova v roce 1866 a osobnosti Ctibora Tovačovského z Cimburka, se zde konají i příležitostné výstavy. Ze zámecké věže je krásná vyhlídka.

www.zamek.tovacov.cz

Tovačovské rybníky a jezera

V okolí Tovačova leží několik historických rybníků, které byly za Cimburků součástí obranného systému zdejší tvrze. Za Perštejnů přibývaly další rybníky, které se

již hospodářsky využívaly. Rybníky doplňují vodní nádrže, vzniklé těžbou šterkopísku. Některé jsou využívány rekreačně, k rybolovu nebo jsou hnízdíštěm vodních ptáků. Mohutné hráze rybníků, z nichž největší Hradecký má rozlohu 165 hektarů, se starými duby lákají k procházkám.

Hanácký žudr - Němčice nad Hanou

Na náměstí s kostelem svatého Máří Magdalény stojí jeden z posledních zachovaných hanáckých žudrů. Jedná se o typické stavení původní vesnické zástavby na Haně s klenbovou valbou a mohutným rizalitem, který byl vystavěn před vstupem do domu.

www.nemcicenh.cz

Kostel svatého Václava - Nezamyslice

V hlavním oltáři barokního kostela svatého Václava jsou uloženy ostatky dvou mučedníků, svatého Floriána a svatého Magna. Vystaven byl v letech 1697-1701 patrně podle projektu Giovannioho Pietra Tencally. Kostel napojený na zámek tvoří spolu s barokní farou, sýpkou před zámek a pietou za kostelem hodnotný architektonický celek. Osvěžte se pramenitou vodou ze studánky u kapličky Panny Marie, která je poutním místem.

www.nezamyslice.cz

Kojetín

Památky ve městě pocházejí většinou z období baroka, jiné připomínají existenci židovské komunity ve městě. Trojlodní barokní chrám Nanebevzetí Panny Marie se dvěma věžemi byl postaven na místě původní svatyně podle projektu Giovannioho Pietra Tencally. Barokní je i fara a morový sloup. Původně barokní radnice byla později upravena v secesním stylu. V Kojetíně najdete jeden z nejstarších dochovaných židovských hřbitovů na Moravě s řadou gotických a renesančních náhrobků. V městském muzeu na Masarykově náměstí můžete navštívit národopisnou expozici o Haně.

www.kojetin.cz, www.mekskojetin.cz

Barokní kaple svatého Martina - Mořice

Zámecká kaple svatého Martina byla postavena podle vzoru známého architekta Kiliána Ignáce Dientzenhofera v čistě barokním slohu počátkem 18. století řádem paulánů. Interiér se třemi oltáři je vyzdoben freskami. Venkovní terasa je zdobena dvaceti barokními sochami světců, jejichž autorem je zřejmě jeden z žáků Matyáše Brauna.

www.mořice.cz

▼ Barokní kaple svatého Martina - Mořice

Za sportem a relaxací

Koupaliště Kojetín

Plavecký bazén, relaxační bazén, dva dětské bazény s atrakcemi, dětské hřiště, plážové kurty, trampolíny, minigolf.

www.technis.kojetin.cz/koupaliste

Loďnice Kojetín

Půjčovna kajaků, závodních, dračích či turistických lodí. Možnost stanování na přilehlé louce.

www.kanoistika-kojetin.cz

Hanácký dvůr Polkovice

Výuka jízdy na koni, vyjíždky do okolí.

www.hanackydvur.cz

▼ Kostel svatého Václava - Nezamyslice

Pravidelné akce

Kojetín, www.kojetin.cz/meks

srpen Kojetínské hody

srpen Festival dračích lodí

Tovačov, www.tovacov.cz

duben Pálení čarodějnic

květen Májové slavy

srpen Tovačovský portál (přehlídka folkových skupin)

září Svatováclavské hody

říjen Výlov Hradeckého rybníka

Němčice nad Hanou,

www.nemcicenh.cz

Květen Hanácký divadelní máj (přehlídka ochotnických divadel)

Mořice, www.mořice.cz

květen Revival festival Mořice

ŠTERNBERSKO

Šternbersko je přitažlivé kulturními památkami ve Šternberku a Moravském Berouně i mnoha přírodními zajímavostmi. Šternberk je známý nejen svým hradem, ale také jako město poutavé Expozice času a slavných automobilových závodů Ecce Homo. Blíže poznat ho můžete třeba díky informativním klikotočům. V Moravském Berouně doporučujeme Křížový vrch nad městem s pěkným parkem. Černý kříž u Domašova nad Bystřicí připomíná událost z roku 1758, kdy se rakouské vojsko, vedené generály Laudonem a Šiškovice, zmocnilo pruského transportního konvoje. Můžete si zajít k Dalovskému jezírku nebo ochutnat místní minerální prameny, Ondrášovku a Těšíkovskou kyselku. V obci Dolany si můžete prohlédnout zbytky kartuziánského kláštera, ukrytého v lesním porostu. Oblastí Šternberska vede několik hezkých naučných stezek a cyklotras.

▼ Hrad Šternberk

Turistické zajímavosti

Hrad Šternberk

Původně obranné středověké sídlo Šternberků s dochovanou válcovitou věží a zbytky opevnění byl často přestavován. Za posledních majitelů, Lichtenštejnů, byl upraven v duchu historizujícího romantismu. Velkorysý interiérový umělecký výzdoba ze 14.-19. století a díla evropských umělců. Nabízí také pohled do života moderní šlechty 20. století, ojedinělou kolekci kachlových kamen nebo sbírku gotických dřevěných plastik.

www.hrad-sterberk.cz

Informační centrum Šternberk

Horní náměstí 2, +420 739 486 060,
www.poznej-sterbersko.cz

Městské kulturní a turistické informační centrum Moravský Beroun

Náměstí 9. května 4,
+420 554 773 147,
www.morberoun.cz

◀ Expozice času ▼ Šternberský klášter

Šternberský klášter

Barokní klášter pochází z první poloviny 18. století. Na jeho výzdobě se podílela řada známých umělců moravského baroka. Prohlídka mj. zahrnuje expozici o historii města, historii kláštera, klášterní sklepy, historický sál s obnovenou nástrojnou malbou od Jana Kryštofa Handkeho, obrazárnu barokních malířů nebo věžní hodinové stroje. Před klášterem stojí klasicistní chrám Zvěstování Panny Marie s cennou výzdobou, v němž je umístěna kopie gotické Šternberské madony.

www.handke.cz

Expozice času Šternberk

V magickém datu 11. 11. 2011 v 11.00 se otevřely brány Expozice času a Šternberk se stal opět městem času a navázal tak na mnohaletou hodinářskou tradici. Unikátní projekt se vyvíjel téměř 11 let. Díky expozici nahlédnete do vesmíru, kde před téměř 14 miliardami let začal při velkém třesku odtíkat čas a prostřednictvím interaktivní hry si vyzkoušíte své znalosti sluneční soustavy. Čeká na vás na 250 jedinečných exponátů, uměleckých děl a interaktivní programy.

www.expozicecasu.cz

Moravský Beroun

Dominantou města je kostel Nanebevzetí Panny Marie, v němž jsou nejstarší varhany na Moravě a výzdoba od Jana Kryštofa Handkeho. Rodný dům Jana Hanela na náměstí připomíná významného pedagoga a muzikologa, který učil také hudebního skladatele Jakuba Jana Rybu. V Berouně se můžete osvěžit místní minerální vodou Ondrášovka. Určitě se vypravte na Křížový vrch s kaplí, krásným parkem a pozůstatky hradu, který zde v polovině 14. století vybudovali Šternberkové.

www.morberoun.cz

Těšíkovská kyselka

V údolí Trusovického potoka u obce Těšíkov vyvěrá pramen železité minerální vody, který je doložen od roku 1669. Patří mezi vyhledávané přírodní vodní zdroje. Okolí pramene slouží jako výchozí místo pro turistické trasy v podhůří Nížkého Jeseníku.

Ecce Homo Šternberk

Proslulá trať Ecce Homo s délkou 7,8 km, vedená po úbočí údolí směrem do místní části Dalov, již více než sto let prověřuje vždy o prvním červnovém víkendu síly automobilů i těch nejlepších závodníků. Tyto vyhlášené závody v jízdě do vrchu jsou jediným závodem svého druhu u nás. Na podzim ožívá Šternberk krásou a leskem automobilových veteránů při akci Ecce Homo Historic. Do kůže automobilových jezd-

▲ Expozice času

ců se můžete vcítit při návštěvě interaktivní expozice Ecce Homo Parku ve Šternberském klášteře.

www.eccehomo.cz,

www.eccehomopark.cz

Arboretum Paseka Maču Pikču

Arboretum se rozkládá na místě starého lomu. Na barevné stráni s terasami a zídkami roste přes 3000 druhů rostlin z celého světa. Nechybí ani kaktusy a exempláře vzácných stromů. Arboretum je útočištěm různých teplomilných druhů hmyzu.

www.arboretumpaseka.cz

Za sportem a relaxací

Městské koupaliště Šternberk

Plavecký bazén, dětské brouzda-liště, tobogán, skluzavky, víceúčelové hřiště s umělým povrchem.

www.tksternberk.cz

Dolní Žleb

Přírodní koupaliště v zalesněném údolí slouží ke koupání i k rybolovu. Autokemp.

www.campsternberk.cz

Tenisový klub Šternberk

Pět antukových kurtů, sauna.

www.tksternberk.cz

Medvěd aréna – Moravský Beroun

Sportovní hala pro kolektivní míčové sporty, bowling, kuželna.

www.medvedarena.cz

Horolezecká stěna Malý Rabštejn

Vyhledávané místo příznivců horolezectví tvoří 40 metrů vysoká okrajová skála s jistými cestami různých druhů obtížnosti. Nachází se v údolí řeky Bystřice mezi Jívovou a Domašovem nad Bystřicí. Skála spadá k řece třemi stěnami, charakterem a tvarem připomíná tatranskou žulu. Opo-dál jsou dvě skupiny balvanů s kratšími cvičnými cestami.

www.strednimorava-tourism.cz

Vydejte se...

Informační stezka městské památkové zóny Šternberk - klikotoče

Tato stezka vás na devíti stanovištích provede po hlavních pamětihodnostech města. Zatočíte klikou a dozvíte se zajímavosti o historii města a jeho památných míst.

www.sternberk.eu

Naučná stezka Prabába

Nenáročná stezka je vybudována na úbočí několika kopců východně od Šternberka. Vede upravenými lesními cestami a díky malému převýšení je vhodná i pro vozičkáře. Na 4,5 km dlouhé trase je 9 zastavení s informačními tabulemi, které vás seznámí se zdejšími přírodními krásami, historií města Šternberk i místními pověstmi. Na vyhlídce se zeleným altánkem se vám otevře překrásný pohled na město Šternberk s hradem a široké okolí. Méně náročná vycházková část je dlouhá 1,5 km.

www.strednimorava-tourism.cz

Laudonova cyklotrasa

Trasa, dlouhá 40 km, vede kouzelným údolím říčky Bystřice mezi Moravským Berounem a Olomoucí. Na několika místech se můžete osvěžit z přírodních pramenů, včetně vyhlášené Ondrášovky. Trasa začíná u vlakového nádraží v Moravském Berouně. V Domašově nad Bystřicí si můžete prohlédnout malou expozici, připomínající bitvu, kdy tady roku 1758 rakouské vojsko s generálem Laudonem v čele rozprášílo pruský zásobovací transport a zachránilo tak obléhanou olomouckou pevnost. Cesta vede dál po proudu Bystřice úchvatnou přírodou se skalami a kaňony do Hrubé Vody.

▼ ECCE HOMO

▲ Moravský Beroun

▲ Dolní Žleb

Pravidelné akce

Šternberk, www.sternberk.eu
červen ECCE HOMO Šternberk
červenec Šternberský kopec (rockový festival)
září ECCE HOMO HISTORIC

Moravský Beroun,
www.morberoun.cz
červenec Berounské slavnosti
září Berounský trh

Ochutnávejte z regionální produkce!

Domácí sýry z Čabové, medové placky z Lužice, pivo Sternberg, buchty z Bělkovic nebo med od pana Czabeho.

UNIČOVSKO

Městské informační centrum Uničov
Masarykovo nám. 29,
+420 585 054 880,
+420 603 996 312,
www.unicov.cz

◀ Muzeum vězeňství ▼ Město Uničov

Uničovsko vás provede historií v místních muzeích a nabídne řadu cyklotras a zajímavých turistických a naučných stezek. V Uničově, který je jedním ze sedmi královských měst a má i nejstarší městskou listinu v ČR, je různě zaměřených muzeí hned několik. Na Masarykově náměstí s budovou radnice s věží, kde je vyhlídka, stojí 22 metrů vysoký mariánský sloup. Za vidění stojí zbytky městského opevnění s Medelskou bránou, kostel Nanebevzetí Panny Marie nebo kostel Povýšení svatého Kříže, který dnes slouží jako koncertní síň a galerie. Šumvald je známý chovem ryb, u zdejšího rybníka můžete nějakou ochutnat. V obci Dlouhá Loučka je krásný, tři sta let starý klenbový most. Z Uničova se dá vyrazit na pěkný výlet na zříceninu hradu Rabštejn, k Rešovským vodopádům nebo do Rudy na Křížový vrch.

▼ Jarmark

Turistické zajímavosti

Radnice - Uničov

Novorenesanční radnice vévodí Masarykovu náměstí. Její věž, doplněná pavlačí pro strážce, měří 45 metrů. Při výstupu nahoru se dozvíte zajímavé informace o pravěku Uničovska, dějinách radnice a hodinových strojů.

www.unicov.cz

Muzeum vězeňství - Uničov

Uničovská šatlava se dochovala prakticky v původním stavu. K vidění je nejen expozice o vývoji trestního práva a soudnictví, ale také originály mučících nástrojů a jejich repliky, které si můžete vyzkoušet. Nechybí ani instalace četnické stanice a městské šatlavy z konce 19. století.

www.muzeumunicov.cz

Muzeum baroka - Uničov

Jsou zde vystavována barokní díla z inventáře bývalého mi-

noritského klášterního kostela Povýšení svatého Kříže. Prezentována je i osobnost Jana Sarkandera, který ve městě krátký čas působil.

www.muzeumunicov.cz

Muzeum U Vodní branky - Uničov

Muzeum je umístěné v bývalé městské zbrojnici. V zajímavé renesanční stavbě z konce 16. století najdete expozici, věnovanou historii města. V přízemí se nachází instalace pracovny uničovských starostů včetně galerie jejich portrétů.

www.muzeumunicov.cz

Vesnické muzeum - Střelice

Muzeum představuje předměty a nástroje, dokumentující každo-

denní život našich předků, které lidé používali v domácnostech a řemeslných dílnách. Muzeum je možné navštívit po telefonické dohodě.

www.muzeumunicov.cz

▲ Muzeum U Vodní branky

Ochutnávejte z regionální produkce!

Čokoládu z Troubelic nebo uzenářské výrobky z Újezda a Farmy Medlov.

Vydejte se...

Naučná stezka Městský park Uničov

Výchozí bod trasy je na okraji ulice Sadová, pár minut od centra města. Jednotlivá zastavení upozorňují na rostliny, dřeviny a živočichy, kteří se zde vyskytují.

Cyklovýlet z Uničova na Rabštejn

Milovníci kol si mohou vyjet z Uničova na Rabštejn. Čeká vás středně obtížná trasa o délce 24 km. Cestou spatříte nejen krásnou přírodu, ale také řadu památek, například kostel svatého Vavřince v Nové Hradečné, kůrovod vyhlášený v tunelu ve skále nad obcí Oskava nebo zříceninu hradu Rabštejn.

Cyklotrasa Za Kouzlem pohádek a moudrostí stromů

Vypravte se s námi 21 km za kouzlem starých příběhů a pamětí staletých stromů. Z Uničova se vydáte k Benkovu. Projedte obcí a zastavte se u čtyři sta let staré Benkovské lípy. Vraťte se a pokračujte k Medlovu. Na návrší na konci obce směrem k Hlivicím je přírodní park s lavičkami a pěkným výhledem. Po průjezdu Hlivic odbočte na Úsov, kde se můžete zastavit v místním zámku, k němuž se váže řada příběhů. Na vrch Holubice je to hodně nahoru, ale výhled do kraje stojí za to. Podle pověsti se tu zjevovala tajemná bílá paní a za vysvobození svého zakletého muže nabízela zlatý poklad. Sjedte pak do Dědky a odtud k Troubelicím. Nedaleké údolí, zvané Hukadla, prý kdysi bylo plné lesních mužíčků a žinek. V Troubelicích odbočte vpravo a přes Lazce dojedte zpátky do Uničova.

Za sportem a relaxací

Městské koupaliště Uničov

Oddělený plavecký a relaxační bazén, tobogán, skluzavky, brouzdaliště. Hřiště, kuželky, dětské hřiště.

www.unicov.cz

Krytý plavecký bazén Uničov

Plavecký bazén s vodopádem a gejzírem, nádrž s masážními prvky, dětské brouzdaliště.

www.unicov.cz

▲ Radnice Uničov

Pravidelné akce

Uničov,

www.unicov.cz,

www.mkzunicov.cz

březen Mladá kamera (soutěž amatérských filmařů)

květen Uničovský Florián (den s hasiči)

červenec, srpen Uničovské kulturní léto

září Uničovský jarmark

Nová Hradečná,

www.novahradečna.cz

srpen Vavřínecká pouť

Dlouhá Loučka,

www.dlouhaloucka.cz

duben Mistrovství Moravy

v motokrosu

srpen Tradiční hody

LITOVELSKO

Litovel – Hanácké Benátky

Litovli se díky několika ramenům řeky Moravy přezdívá Hanácké Benátky. Jedno z nich, zvané Nečíz, protéká pod hlavním náměstím a pod radniční věží, která se tyčí do výšky 65,4 metrů. Při výstupu na její ochoz si můžete prohlédnout komůrku hlásného. K významným památkám města patří také starobylý Svatojánský most a barokní morový sloup, jehož autorem je Václav Render. Ve městě se dochovaly i části gotických hradeb. V muzeu určitě navštívte expozici o slavném zápasníkovi Gustavu Frišenském, který si vzal dceru litovelského sládky a strávil zde většinu života. Je pohřbený na místním hřbitově v Chořelicích. Socha na jeho počest stojí u sokolovny ve Smetanových sadech. Naučná stezka Historická Litovel vás provede po významných kulturních památkách města. Litovli dodávají působivý vzhled i parky a dva rybníky, Uničovský a Olomoucký. Když se řekne Litovel, mnoha lidem se vybaví pivo. To se tady vaří už od roku 1291. A vy se můžete podívat, jak se vaří dnes v Pivovaru Litovel.

www.litovel.eu

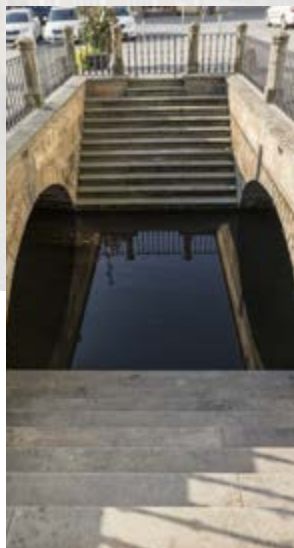
▼ Svatojánský most

Turistické informační centrum Litovel
Náměstí Přemysla Otakara 762,
+420 585 150 221,
+420 721 269 146,
www.tic.litovel.eu

◀ Město Litovel ▼ Schody k Nečízu

Turistické zajímavosti

Svatojánský most - Litovel

Sedmiobloukový most pochází z roku 1592 a patří k nejkrásnějším stavbám ve městě. Jde o nejstarší kamenný most na Moravě a třetí nejstarší v České republice. Uprostřed je osazena socha svatého Jana Nepomuckého od Jana Sturmera.

www.litovel.eu

Pivovar Litovel

V Pivovaru Litovel se vaří pivo od roku 1893 a pivovar tak navázal na tradici výroby piva v Litovli z konce 13. století. Za První republiky se mu přezdívalo „moravská Plzeň“. Litovelský pivovar, jež se pyšní řadou ocenění, provozuje i vlastní minipivovar, kde

▼ Muzeum Litovel

si sami pod vedením sládky můžete uvařit pivo dle doporučených receptur. V pivovaru je možné si domluvit exkurzi s ochutnávkou, v rámci níž zhlédnete i malou expozici.

www.litovel.cz

Muzeum Litovel

V muzejních prostorách jsou expozice, věnované litovelským řemeslům první poloviny 20. století nebo sládkovi Gustavu Frišenskému, který měl k Litovli velmi blízký vztah. Jsou zde k vidění originály ocenění a posilovacích zařízení, s nimiž Gustav pravidelně cvičil. Některé z předmětů si mohou návštěvníci sami vyzkoušet. Zajímavá je expozice „Od mechanického hracího stroju k modernímu gramofonu.“

www.muzeumlitovel.cz

Muzeum harmonik

V největším muzeu svého druhu ve střední Evropě najdete přes 230 harmonik. Otevřeno po domluvě.

www.muzeumharmonik.estranky.cz

Za sportem a relaxací

Biokoupaliště Litovel

Přírodní koupací biotop, kde je voda čištěna pomocí rostlin. Skluzavky, masážní trysky, perličková vodní křesla, skokanský můstek, šplhací síť, mechanické vlnobití, dětské brouzdaliště. Hřiště a půjčovna sportovního náčiní.

www.litovel.eu

Plavecký bazén Litovel

Čtyři plavecké dráhy, parní lázeň.

www.litovel.eu

Relax penzion Litovel

Čtyři bowlingové dráhy, mini-golf, hřiště na pétanque a dětské hřiště.

www.relaxlitovel.cz

Vodácké IN-LIFE centrum

Půjčovna lodí s kempy a pointy na řece Moravě. Vedle pointu v Litovli zábavní IN-LIFE Centrum s aktivitami jako aquazorbing, bumper ball a vodní svět.

www.in-life.cz

Hanácký jezdecký klub Litovel

Výuka jízdy na koni, vyjížďky do přírody.

www.hjklitovel.wbs.cz

▲ Muzeum harmonik

**Informační centrum
Náměšť na Hané**
Hrad 1,
+420 585 952 184,
www.zamek.
namestnahane.cz

Okolí Litovle

Paleta toho, co vidět na Litovelsku, je přepestrá. Litovelsko zahrnuje nížinatou Hanou i lesnatou Bouzovskou vrchovinu. Atraktivitou této oblasti jsou meandry vytvořené řekou Moravou, podzemní krasové jevy a celé povodí Moravy s četnými rameny, protékající tudy lužními lesy, které z velké části patří do CHKO Litovelské Pomoraví. Pohádkový hrad Bouzov a půvabný zámek v Náměšti na Hané osloví ty, které zajímá historie a poutavé příběhy. Třeba ten o Búzovi, který si vysloužil odměnu za své věrné služby a považuje se za zakladatele Bouzova, nebo ten o dvou šlechticích, Róze Harrachové a Terezii Kinské, které se významně zapsaly do dějin Náměště na Hané. Kništiny mají v Náměšti

rodinnou hrobku. Blahodárné účinky má několik pramenů, označovaných jako svaté vody, doporučujeme dva, u Choliny a Čakova. Zajímavostí je také technická památka, vodní funkcionalistická elektrárna v Nových Mlýnech. V obci Chudobín mají rovnou tři kostely, římskokatolický, husitský i pravoslavný. Národopisná expozice v Cholině vám přiblíží život na hanácké vesnici. Vstupte do podzemí a kochejte se nádherou krápníkových jeskyní v Mladči a Javoříčku s ojedinělými přírodními útvary. Věděli jste, že za objevením Javoříských jeskyní stál revírník Vilém Švec, který s neutuchajícím nadšením věřil snu o podzemní ráji? Litovelsko lze za turistický ráj rozhodně považovat. Pokud si vyberete některou z naučných stezek, cyklotras či plavbu po řece Moravě, poznáte další zajímavá místa, jež se s touto oblastí pojí. A v srpnu si nenechte ujít akci Balony nad hradem. Pestrobarevné horkovzdušné balony, vznášející se na Bouzovsku, jsou parádní podívanou.

▼ ▲ Hrad Bouzov

Turistické zajímavosti

Hrad Bouzov

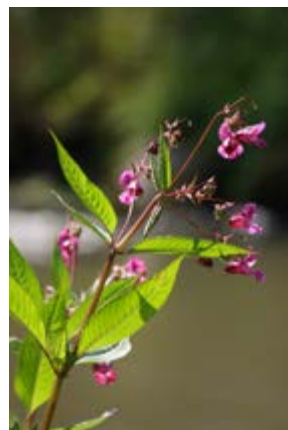
Uprostřed lesů se tyčí jeden z nejkrásnějších a nejnavštěvovanějších hradů u nás. Jeho typická osmiposchodová válcová věž s červenou střechou ční nad vrcholky stromů jako zářivý maják. Hrad Bouzov vypadá neskutečně, až pohádkově. I proto je vyhledávaným cílem turistů i filmařů. Točily se zde třeba pohádky O princezně Jasněnce a létajícím ševci, Princezna Fantaghiro nebo seriál Arabela. První písemné zmínky o hradu pocházejí z počátku 14. století, kdy jej založil jistý Búz. Prý se tu narodil i český král Jiří z Poděbrad. Zásadní rekonstrukce, která

▲ Muzeum Cholina

▼ ▲ Litovelské Pomoraví

vtiskla hradu jeho dnešní romantickou podobu, proběhla na přelomu 19. a 20. století díky velmistru Řádu německých rytířů Evženu Habsburskému. Vybrat si můžete z několika prohlídkových okruhů včetně hradní vyhlídkové věže. V tematickém historickém parku v podhradí jsou k vidění repliky starých zbraní a Trojský kůň, největší dřevěná konstrukce svého druhu na světě, která slouží i jako rozhledna.

www.hradbouzov.cz, www.obec-bouzov.cz

Zámek Náměšť na Hané

Na vyvýšenině v Náměšti na Hané je zasazen do unikátně uspořádaného kruhového parku půvabný čtyřkřídlý zámek s mansardovou střechou, kterému se říká Horní. Stojí nedaleko zříceniny středověkého hradu. Park obkružuje cesta, odkud vyběhají do čtyř světových stran lipové aleje. Sídlním místem se zámek stal v druhé polovině 18. století za Harrachů. Díky hraběti Ferdinandu Bonaventurovi můžeme obdivovat honosnou stavbu ve stylu raného klasicismu s francouzskými prvky. V zámeckém interiéru s rokokovou výzdobou je unikátní soubor míšeňského porcelánu, kolekce historických kočárků, k vidění jsou i dva kočáry olomouckých arcibiskupů.

www.zamek.namestnahane.cz

Hanácké národopisné muzeum - Cholina

Muzeum se nachází ve dvoře obecního úřadu. Začátek expozice tvoří stylizovaná obytná místnost s předměty denní potřeby, která pokračuje výstavou hanáckých krojů, sokolských a orelských uniforem. Prohlédnout si můžete také historické dokumenty, archeologické nálezy, různé zemědělské nástroje, školní třídu nebo část sbírek známého cestovatele Emila Holuba, které daroval místní škole při své návštěvě obce.

www.obeccholina.cz

CHKO Litovelské Pomoraví

Chráněná krajinná oblast se rozprostírá mezi Olomoucí, Litovlí a Mohelnicí podél řeky Moravy. Přírodu Litovelského Pomoraví ovlivňují meandry řeky Moravy, k vidění jsou pískové lokality s jezery, vytvořenými v bývalých pískovnách, a lužní lesy s množstvím podmáčených půd a typickou květenou. Oblast je protkaná řadou značených cyklotras a cyklostezek. Nejznámější je Moravská stezka, kterou doprovází naučná stezka Luhy Litovelského Pomoraví. Na své si zde přijdou i zájemci o plavbu v nafukovacích člunech.

▼ Zámek Náměšť na Hané

Javoříčské jeskyně

Patří k nejnavštěvovanějším jeskyním v České republice. Jsou utvářeny několikaúrovňovým spleťtým systémem chodeb, dóků a propastí s úchvatnou přírodní výzdobou. V rozlehlých prostorách můžete obdivovat třeba dva metry dlouhou záclonu nebo tisíce krápníkových brček. Zpřístupněno pro veřejnost je necelých 800 metrů chodeb a krápníkových sálů z dosud objeveného čtyřkilometrového úseku. Podzemní komplex je oblíbeným zimovištěm netopýrů, největším v České republice. U vstupu do jeskyní začíná naučná stezka Špraněk, která vede okolo závrtu Zátvořice, odkud kdysi vytékal potok Špraněk z podzemí. Unikátní je skalní útvar Zkamenělý zámek s vysokou skalní bránou.

www.caves.cz

Mladečské jeskyně

Jedná se o jednu z našich nejvýznamnějších archeologických a paleontologických lokalit v ČR, o čemž svědčí velké množství nálezů kosterních pozůstatků pravěkých lidí i zvířat a kamenných nástrojů. Část nálezů můžete zhlédnout ve vstupní expozici. Mladečské jeskyně představují složitý labyrint puklinových chodeb a dóků, který je vytvořen ve vápencovém vrchu Třesín. Z krápníkových útvarů vynikají stalagmit Egypťská mumie nebo Zkamenělý vodopád. Překrásná výzdoba je v Chrámě přírody nebo Panenské jeskyni. Za pozornost stojí i zbarvení stěn v Modré jeskyni.

www.caves.cz

Za sportem a relaxací

Nová Ves - Litovel

Přírodní koupání v zatopeném vápencovém lomu s upravenou oblázkovou pláží. Dětské hřiště.

www.litovel.eu

Pískovna Náklo

Přírodní koupání v zatopené šterkovně. Možnost rybaření, vodní sporty.

www.naklo.cz

Relax park Bouzov

Minikáry na víc jak 500 m dlouhé dráze. Půjčovna koloběžek, obří trampolína, lanovka.

www.relaxparkbouzov.cz

Stáj Pokorný Bouzov

Vyjíždky na koních, v kočáru nebo ve formanském voze. Výuka jízdy na koních.

www.staj-pokorny-bouzov.webnode.cz

Dvůr Nové Zámky

Výuka jízdy na koni.

www.dvurnovezamky.cz

▼ Arboretum Bílá Lhota ▲ Javoříčské jeskyně

Arboretum Bílá Lhota

V půvabném arboretu s rozlohou téměř tří hektarů rostou stovky druhů dřevin z celého světa, včetně jednoho z nejstarších a největších souborů japonských javorů. Kromě dřevin zaujmou bohaté sbírky alpinů a vodních rostlin. Park byl založen u zdejšího zámku kolem roku 1700. O jeho velmi esteticky působivou podobu se významně zasloužil dendrolog Quido Riedl. Můžete si tady zahrát i maxišachy.

www.arboretumbilalhota.cz

Přírodní park Terezké údolí

Terezké údolí vás okouzlí lužním lesem a romantickými mokřady i pestrým lučním porostem. Na kopci nazvaném Remíz roste teplomilná doubrava se vzácnými druhy rostlin. Terezké údolí, pojmenované po dívce Terezce, která měla být nespravedlivě vězněna v tvrzi v Náměšti na Hané, protíná šestikilometrová naučná stezka s deseti zastaveními, která vede údolím říčky Šumice. Začíná u obchodu v Náměšti na Hané a končí u zámku v Laškově. Na trase se dozvíte o historii Náměště na Hané a Laškova, o flóře a fauně zdejší přírody, něco z místních pověstí i o pravěké hradě Remíz.

www.litovelsko.eu

Vydejte se...

Naučná stezka Elišky z Kunštátu

Kněžna Eliška žila v polovině patnáctého století za obcí Senička na hradě Lysové. Každý den jezdila po cestě do kostela v Senici na Hané. Cestě se dodnes říká Eliščina. Začátek 11 km dlouhé naučné stezky je v Senici na Hané. Trasa vede malebnou přírodou a místy nabízí krásné výhledy do okolí. Devět tabulí informuje o zajímavostech a příbězích této lokality. První zastávka je na „Famkách“, jak se dodnes říká Novým Dvorem. Kousek odtud je malá osada Svata Voda, kde se nachází jedna ze tří svatých vod na Litovelsku. Cesta dál vede podél potoka Blaty neboli hanácké Amazonky. Míjet budete jezíčko, zvané Šrámkova studna. V Seničce vás překvapí krásné prostředí výletišť Rajčur.

www.litovelsko.eu

Lesánská cyklotrasa

Do Chráněné krajinné oblasti Litovelského Pomoraví vás zavede osm kilometrů dlouhá cyklotrasa, vhodná pro rodiče s dětmi. Okruh začíná a končí v Litovli. Kouzelným lesem vás provede skřítek Lesánek. Čeká vás celkem pět zastavení k zábavě i oddechu. Na trase jsou herní prvky pro děti.

www.litovelsko.eu

Naučná stezka Romantický areál Nové Zámky u Litovle

Příjemná osmi kilometrová stezka vede z Litovle kolem řeky Moravy po červené značce. Lužními lesy se vydáte do Nových Zámků a dál na Nové Mlýny. Původně lovecký zámek Nové Zámky si nechal na empírové sídlo s mohutnými sloupy a tympanonem na průčelí přestavět kníže Jan Josef z Lichtenštejna. Autorem krajinné kompozice s drobnými stavbami je Bernard Petri, jehož rukopis je patrný v lednicko-valtickém areálu. U břehu řeky Moravy poblíž zámku stojí kamenný obelisk, na skalním ostrohu nad řekou Templ.

www.litovelsko.eu

▼ Nové Zámky ► Hanácké Benátky

Ochutnávejte z regionální produkce!

Česnekový sirup z Laškova, mléčné výrobky z farmy Doubravský dvůr nebo pivo z náměstského minipivovaru Jadříček.

▲ BobrCup

Pravidelné akce

Litovel, www.mklitovel.cz

červen Hanácké Benátky (hudební festival)

srpen Litovelský otvírák (hudební festival)

září Litovelské slavnosti

říjen Bobr Cup (mistrovství ČR v extrémním závodě tříčlenných štafet)

Bouzov, www.obec-bouzov.cz

srpen Balony nad hradem, Bouzovský mumraj aneb turnaj Markraběte Jošta

srpen–září Moravské hrady (hudební festival)

srpen Květiny pro zámeckou paní

Haňovice, www.hanovice.cz

březen Haňovské košť

MOHELNICKO

Mohelnicko se rozkládá na pomezí Střední Moravy a Jeseníků. V Mohelnici se projdíte historickým centrem a zamiřte do muzea, které stojí na základech zaniklého biskupského hradu ze 14. století. Na zámku v Úsově navštívte lovecko-lesnické muzeum s cennými sbírkami, které zde založil oblíbený kníže Jan II. z Lichtenštejna. V Úsově a Lošticích se v původních židovských čtvrtích dochovaly synagogy a hřbitovy. V Bezděkově můžete nasát omamnou vůni na levandulových polích a prohlédnout si levandulovou expozici. Loštice zvou samozřejmě na tvarůžky. Dozvědět se o nich můžete v muzeu a taky si je tady můžete dát v různých podobách, třeba jako moučníky nebo zmrzlinu. Z Mohelnice se můžete po zelené vydat na známý Mírov. Původně biskupský lovecký hrad sloužil později jako kněžská káznice a v polovině 19. století byl upraven na státní věznici. Doporučujeme si zajít k Moravičanskému jezeru, kde se dá koupat.

▲ Truck Trial Mohelnice

Turistické zajímavosti

Město Mohelnice a Muzeum

V Mohelnici vás upoutá čtyřhranná věž kostela svatého Tomáše z Canterbury a městské muzeum. Na náměstí Svobody s řadou historických domů stojí barokní morový sloup. Vedle něj zaujme pozdně klasicistní litinová kašna se sochou Hygie. V městských sadech najdete pomník šumperského děkana Kryštofa Lautnera, který byl v Mohelnici tři roky vězněn a poté upálen při neblahých čarodějnických procesech. www.mohelnice.cz, www.muzeum-sumperk.cz

Turistické informační centrum Mohelnice
Lazebnická 974/2,
+420 583 430 915,
www.infomohelnice.cz

◀ Město Mohelnice ▼ Zámek Úsov

Zámek Úsov

Do původního hradu s oblými věžemi a silnými obrannými zdmi ve stylu francouzských kastelů ze 13. století byl koncem 17. století vestavěn barokní zámek podle projektu slavného Domenica Martinelliho. Je zde ojedinělé lesnické a lovecké muzeum. V interiéru je vystaveno několik tisíc loveckých a přírodovědných exponátů z lichtenštejnských panství a loveckých výprav. Součástí muzea je i historická expozice s modelem nejstarší podoby hradu nebo černá hradní kuchyně.

www.muzeum-sumperk.cz

Synagoga a židovský hřbitov – Úsov

Dnešní synagoga byla vystavěna v letech 1783-4 a užívána do roku 1938, kdy ji místní nacisté zdemolovali. Po rozsáhlé rekon-

strukci byla otevřena v roce 2008. Expozice se věnuje historii místního židovského obyvatelstva. Vedle synagogy je starý židovský hřbitov s téměř tisíci náhrobky.

www.usov.cz

Levandulový statek Bezděkov

Několikahektarová pole voňavé levandule obklopují Bezděkovský statek. Část bioprodukce je určena pro vlastní výrobu. Dobroty z této levandule si můžete dát v Levandulové kavárně v Zábřehu. V budově bývalého obecního úřadu v Bezděkově majitelé zpřístupnili levandulovou expozici. Pokud chcete levandulová pole navštívit, nejlepší je to v první půli července. K dispozici je altánek s kuchyní přímo na poli.

www.levandulovakavarna.cz/statek/

Muzeum Olomouckých tvarůžků A. W. - Loštice

V moderně pojatých expozicích vstoupíte do příběhu o historii Olomouckých tvarůžků a rodu Wesselsů. Dozvíte se vše o výrobě, od zpracování tvarohu, formování a koupání tvarůžků, až po jejich balení. Součástí areálu je i podniková prodejna.

www.tvaruzky.cz

Památník Adolfa Kašpara – Loštice

Památník je umístěn v domě, kam významný malíř a ilustrátor jezdil v letech 1911-32 na léto s rodinou. Kašpar si nechal tento dům postavit podle vlastního návrhu a zařídil si v něm ateliér s vyhlídkou do kraje.

www.muzeum-sumperk.cz

Vodní elektrárna v Háji -Třeština-Háj

Hydroelektrárna s náhonem a dvěma Francisovými turbínami je situována nad umělým vodním kanálem při levém břehu řeky Moravy. Byla postavena podle projektu architektů Bohuslava Fuchse a Josefa Štěpánka, žáků Jana Kotěry. Vedle stojí unikátní Plhákova vila z roku 1921, vystavěná v duchu plastického rondokubismu.

www.regionmohelnicko.cz

▲ Muzeum Olomouckých tvarůžků A. W. Loštice

Vydejte se...

Naučná stezka lišky Bystroušky

Stezka je putováním rodným krajem malíře Stanislava Lolka, který podle vyprávění revírníka ze Stříteže vytvořil soubor kreseb o nezbedné lišce, které pak literárně zpracoval Rudolf Těsnohlídek. Cesta vede převážně po lesních cestách z Loštic přes Žadlovce, Svinov a Veselí až do bouzovské osady Doly. Trasa je dlouhá 23 km a má pět zastavení.

Za sportem a relaxací

Koupaliště Mohelnice – Morava Camp Mohelnice

Letní koupaliště s plaveckým bazénem a dětským brouzdalištěm. V areálu také dětské dopravní hřiště a hřiště na minigolf. www.moravacamp.cz

Krytý bazén Mohelnice

Plavecký bazén, dětský a relaxační bazén, parní lázeň, a sauna.

www.bazen-mohelnice.cz

Koupaliště Loštice

Plavecký bazén, dětský bazén s brouzdalištěm, dětský lanový park.

www.koupalistolostice.cz

Ryzáček - Vyšehorky

Hiporehabilitace. Vození na koni.

www.ryzacek.com

Jezdecký oddíl Dubicko - Třeština - Háj

Výuka jízdy na koních a ponících.

www.konehaj.rps.cz

Pravidelné akce

Mohelnice,

www.mks-mohelnice.cz

duben a říjen tradiční módní přehlídka TOP STYL

květen Velká cena Mohelnice Truck Trial

červenec Fingers Up (hudební festival)

srpen Mohelnický dostavník (tradiční country festival)

Loštice, www.mu-lostice.cz

srpen Loštické slavnosti hudby a tvarůžků

Bezděkov, www.levandulovakavarna.cz/statek/

červenec Bezděkovský levandulový festival

KŘÍŽEM KRÁŽEM OLOMOUCKÝM KRAJEM

Na kole...

Olomoucký kraj protká sít' značených cyklistických a turistických tras. Střední Morava je spíše pro vyznavače pohodových vyjížděk, kteří se cestou mohou kochat dalekými výhledy do rovinaté krajiny. Hodně se jezdí po stezkách okolo řek, jejichž nenáročný profil láká i rodiny s dětmi. Příznivci adrenalinu mohou testovat své možnosti v členitém terénu Jeseníků. I tady najdete trasy pro začínající cyklisty a rodinné výlety. Významné a oblíbené trasy jsou zmiňované v jednotlivých kapitolách. Páteří stezkou, propojující celou Moravu od Mikulovic u Jeseníků až po Břeclav na jižní Moravě, je Moravská stezka.

Moravská stezka

Stezka směřuje z Jeseníků, Litovelským Pomoravím do Olomouce a přes Tovačov do Kroměříže ve Zlínském kraji. První část trasy je obtížnější, ale působivá krása Jeseníků za trochu té námahy stojí. Cestou se vyplatí zastavit v lázeňském městě Jeseník, v Ostružné nebo v Ramzové. V Hanušovicích doporučujeme ochutnat místní pivo a zastávku tady spojit třeba s prohlídkou pivovaru. Od Hanušovic začíná stezka kopírovat tok řeky Moravy a terén je mírnější. Jízda Litovelským Pomoravím je už poklidná. Za prohlídku rozhodně stojí město Olomouc, kde se cestou za památkami můžete projet po značených stezkách v nádherných parcích. Z Olomouce pokračuje Moravská stezka podél řeky Moravy přes Tovačov až do Kroměříže a dále na jižní Moravu. www.moravska-stezka.cz

Cyklostezka Bečva

Cyklotrasa, která vede údolím řeky Bečvy, si mohou projet i začínající a méně zdatní cyklisté. Od pramenů Bečvy je provedena dva úseky – jeden začíná na Horní Bečvě, druhý ve Velkých Karlovicích. Sbíhají se ve Valašském Meziříčí, odkud cyklostezka míří až k soutoku Bečvy s řekou Moravou u Tovačova. Celkem 160 km značené cesty je z velké míry nově vybudováno. Část trasy je vedena po málo frekventovaných místních komunikacích a zpevněných lesních a polních cestách. Nové úseky jsou vhodné také pro in-line bruslaře a pro jízdu na koloběžce. www.cyklostezka-bečva.com

Jantarová stezka

Jižní část Olomouckého kraje protíná od východu k západu Jantarová stezka. Dálková cyklotrasa propojuje Krakov s Vídní přes Ostravu a Brno. V Olomouckém kraji vede od Hustopečí nad Bečvou, přes Teplice nad Bečvou, Přerov, Olomouc, Prostějov a Plumlov směrem k Brnu. www.jantarova-stezka.info

Čarodějnická cyklotrasa

Naučná cyklotrasa provádí po místech, spojených s čarodějnickými procesy, které se v 17. století neblaze zapsaly do dějin Šumperska a Jesenícka. Jejich nevinné oběti připomíná 20 zastavení s pomníčky a pamětními deskami. Trasa, dlouhá 138 km, je rozdělena na Jesenickou část ze Zlatých hor na Červenohorské sedlo a na Šumperskou část z Červenohorského sedla do Mohelnice. www.navstivtejeseniky.cz

Na lodi...

Jeseníky a nížinatou střední Moravu propojuje řeka Morava, která je považována za královnu moravských řek. V horním toku je dravá a s rychlejším spádem, níže v lužních lesích se její tok rozšiřuje a můžou ho sjíždět i méně zkušení vodáci.

Vodácká stezka Morava

V Olomouckém kraji je Morava sjízdná od Hanušovic po Olomouc. Horní tok lze sjíždět na jaře nebo po deštích a je určený zkušenějším vodákům, střední a dolní tok je sjízdný celoročně. Na dolní tok si můžou troufnout začátečníci, střední vyžaduje alespoň základní znalosti manipulace s lodí. www.raft.cz

Půjčovna lodí Morava – In Life

Půjčovna má u řeky Moravy 27 pointů, kde si můžete loď vyzvednout nebo ji vrátit. V Litovli a v Olomouci provozuje také vlastní kempy. Na výlety do okolí si můžete zapůjčit koloběžky. www.in-life.cz

Půjčovna lodí Tydra

Od Hanušovic po Olomouc je vám k dispozici 17 předávacích míst pro vyzvednutí nebo vrácení lodí. Půjčovna provozuje také čtyři tábořiště a pořádá raftové plavby pro skupiny, kam můžete vzít i děti. www.tydra.cz

Rafting Club11

Tým profesionálních vodáků se specializuje na raftové výlety na horním toku řeky Moravy. www.club11.cz

JESENÍKY - HORSKÝ RÁJ V LÉTĚ I V ZIMĚ

Jeseníky, to je čirá krása. Kombinace drsné a přitom malebné krajiny je tady uchvacující. Strmá horská úbočí a do mraků se vypínající horské hřebeny chrání působivá údolí. Horské vrcholky s překrásnými výhledy do údolí, husté lesy, prameny řek a potoků, křišťálové vodopády s mechovými tůněmi, bájná rašeliniště i tajemné jeskyně vás naprosto okouzlí. Určitě se vypravte na Praděd, Keprník, Šerák, Vysokou Holí s Petrovými kameny, Mravenečník, na Rejvíz, do Račího údolí, k Nýznerovským vodopádům nebo do Jeskyně Na Špičáku. Zapadlé vesničky a historická centra větších měst se střídají s památnými místy a světově známými unikáty, jako je přečerpávací elektrárna Dlouhé Stráně. Zámek ve Velkých Losínách se sgrafitovou výzdobou je označován jako klenot moravské renesance. V tomto půvabném městěčku je také ojedinělá ruční papírna, která zde funguje od 16. století. Návrat do starých časů i romantiku skýtají impozantní zámek Jánský vrch, vodní tvrz v Jeseníku nebo zámecký komplex se zbytky hradu Kolštejn v Branné. Neblahé čarodějnické procesy připomínají expozice v Jeseníku a Šumperku. Mimořádnou historickou cenu mají roubené kostelíky v Žárově, Maršíkově a Klepáčově. Vydejte se i za kořeny českého lázeňství do Priessnitzových léčebných lázní v Jeseníku s muzeem jejich zakladatele Vincenze Priessnitze. I další lázeňská města jako Velké Losiny, Lipová-lázně a Bludov nabízejí

blahodárné léčebné procedury a wellness služby, ale také pestrý kulturní program a oddechové aktivity. Jesenická krajina je protkána hustou sítí naučných pěších tras a cyklostezek. Sportovně zdatnější si mohou projet atraktivní Rychlebské stezky. Příznivci adrenalinu si přijdou na své ve sportovním areálu v Koutech nad Desnou. Příjemný relax poskytují Balneopark v Jeseníku nebo Termály Losiny. Ve Zlatokopeckém skanzenu v Údolí ztracených stolů si můžete zahrát na zlatokopy.

Jeseniky – Sdružení cestovního ruchu
Profesní organizace cestovního ruchu
Kladská 233/1, 787 01 Šumperk
tel.: +420 583 283 117
e-mail: sekretariat@jesenikytourism.cz
www.jesenikytourism.cz
www.facebook.com/navstivtejeseniky.cz
Provoz: pondělí – pátek

Chuť regionu v tradičních produktech a gastronomii

Gastronomie v oblasti Jeseníků navazuje na odkaz zdejších obyvatel, kteří kdysi v kuchyni zužitkovávali vše, co jim poskytoval chudý, hornatý kraj s lesními porosty a čistou vodou řek a bystřín. Bez úrodných polí byly možnosti sice omezené, ale přesto se zde třeba z brambor a zeleniny vařila rozmanitá jídla. Dalším důležitým zdrojem pro jejich přípravu byla samotná příroda. Houby, lesní plody, zvěřina, ryby, med, jeřábiny, bylinky... Hodně se používalo i dostupné ovoce. Tradici chutných pokrmů v překvapivých variacích připomíná každý rok festival Chuť Jeseníků. Tato ojedinělá akce začíná v červnu a trvá po celé léto. Místní restaurace zařazují na své jídelníčky tradiční pokrmy tohoto kraje. Jen málokdo dnes zná chuť frýdeberského salátu, masových kuliček v nudlovém těstě, ševcovské omelety či vozkovy houskové polévky.

Úspěšný projekt Ochutnejte Jeseníky propojuje zdejší restaurace, kde si můžete dát nějakou jesenickou specialitu po celý rok. Sezónně obměňovaná jídla jsou vařena podle původních receptur a musí v nich být použita alespoň jedna surovina od lokálních producentů. Vyzkoušet můžete třeba kynuté borůvkové knedlíky, bylinkového pstruha, houbové špaldoto, srnčí na smetaně, Pradědovu husu s jablky nebo hovězí maso plněné sušenými švestkami s jeřabinovou omáčkou.

www.navstivtejeseniky.cz

Kvalitní regionální produkce a služby jsou v Jeseníkách podporovány udělováním certifikátu Jeseníky originální produkt. Jeho držitelé jsou farmáři a výrobci, oceňováni jsou i ubytovací zařízení a zážitkové produkty. Výrobky certifikovaných producentů si můžete koupit mj. na farmářských trzích, jarmarcích, ve specializovaných prodejnách nebo přímo u výrobců.

www.regionální-znacky.cz

Zajedte se podívat na Bioslavnosti ve Starém Městě pod Sněžníkem (červen), Bezděkovský levandulový festival (červenec), Pivovarské slavnosti Holba v Hanušovicích (září) nebo Čokoládové lázně ve Velkých Losinách (září – říjen).

Ochutnejte Jeseníky

Poznávejte Jeseníky - TIPY

S Nebelem po Semmeringu

Přesvědčte se o kouzlu cestování vlakem a vydejte se do Jeseníků po jedné z nejkrásnějších železničních tratí u nás – Slezském Semmeringu. Cestovat budete spolu se známým komiksovým výpravčím Aloisem Nebelem, který je právě tady doma. Trasa vede přes železniční zastávky Bludov, Ruda nad Moravou, Hanušovice, Branná, Ostružná, Ramzová, Horní Lipová, Jeseník a končí ve stanici Zlaté Hory.

Stopami krve v Jeseníkách

S krutou dobou zdejších honů na čarodějnice vás seznámí průvodce „Stopami krve v Jeseníkách“. Provede vás místy, které poznamenaly čarodějnické procesy a kde se dnes nacházejí připomínky na osudy jejich obětí. Vydejte se po jejich stopách a navštivte tematické expozice v Šumperku a Jeseníku. Průvodce navazuje na čarodějnickou cyklotrasu, která vede přes Jeseníky až do polské Nysy.

Poutí k srdci Jeseníků

Na nejvýznamnější duchovní místa severní Moravy se můžete vydat v rámci „Poutí k srdci Jeseníků“. Vybírat si lze ze tří poutních stezek v délce 28, 48 a 72 kilometrů. Mezi zastaveními jsou známé cíle jako Vřesová studánka nedaleko Červenohorského sedla, kostel Panny Marie Pomocné – Maria Hilf u Zlatých Hor či klášter na Hoře Matky Boží u města Králíky.

www.navstivtejeseniky.cz

Šumperk – živá brána Jeseníků

Přívětivé město Šumperk, ležící v údolí řeky Desné na úpatí Hrubého Jeseníku, je významnou vstupní branou do Jeseníků. Od svého založení ve druhé polovině 13. století byl jeho rozvoj založen zejména na textilním průmyslu. Do jeho historie neblaze zasáhly třicetiletá válka, velký požár v roce 1669 a hony na čarodějnice na sklonku 17. století. V 19. století se mu říkalo „Malá Vídeň.“ Navštivte městskou památkovou zónu s dochovanými historickými skvosty. Za doprovodu průvodce se nechte vtáhnout do dějin města a navštivte Geschaderův dům s expozicí, upomínající na čarodějnické procesy, Pavlínin dvůr se sídlem Vlastivědného muzea nebo klášterní kostel Zvěstování Panny Marie. Pohled na město vám zprostředkuje výstup na radniční věž, odkud je krásný výhled i na panorama Hrubého Jeseníku s nejvyšší horou Praděd. Na Hlavní třídě se můžete zastavit u sochařské práce Ley Vivotové Radost z deště, zobrazující děti s deštníkem. V příměstském lese, na cestě vedoucí k Tulince, najdete v prostoru mezi dvěma studánkami tzv. Čarovný les, v němž je osazena řada dřevěných pohádkových postav. Na Čarovný les navazují Andělské stezky se sochami andělů, které vás od Tulinky zavedou ke zrekonstruované trafostanici, tzv. místu setkávání s anděly, odkud můžete pokračovat na Městské skály, nebo druhou stezkou až do sousedních Rejchartic, kde lze celoročně navštívit Andělárnum – galerii pod širým nebem, umístěnou na louce u kostela sv. Michala. Vyjít se dá i ke Tře-mešským rybníkům v údolí řeky Desné, které patří k nejstarším rybníkům u nás. Zajímavý je renesanční portál na nedalekém tře-mešském zámku, kde chtěl Jan Antonín Baťa vybudovat továrnu na výrobu punčoch a postavit zde nové textilní město.

▲ Klášterní kostel Zvěstování Panny Marie

**Informační centrum
Šumperk**
Hlavní třída 14,
+420 583 214 000,
www.infosumperk.cz

▼ Město Šumperk

Turistické zajímavosti

Expozice Čarodějnické procesy

Ve starobylém sklepení Geschaderova domu je umístěna expozice, věnovaná čarodějnickým procesům v 17. století v této oblasti. Prostřednictvím moderního průvodce GuidePORT vás provede sugestivně expozicí sám nechvalně známý inkvizitor Jindřich František Boblig z Edelstadtu.

www.sumperk.cz

Vlastivědné muzeum Šumperk

V bývalém šlechtickém sídle tzv. Pavlínina dvora na Hlavní třídě se nachází stálá expozice Dějiny a příroda severozápadní Moravy. Konají se zde zajímavé příležitostné výstavy. Součástí muzea je i Muzejčko zaměřené na výstavy a interaktivní programy pro děti.

www.sumperk.cz

Klášterní kostel Zvěstování Panny Marie

Dominikánský klášter byl spolu s kostelem postaven v gotickém slohu. V 17. století byl barokně upraven. V rekonstruovaném kostele se pořádají různé kulturní a společenské akce. Kostel je volně přístupný v červenci a srpnu. Mimo tyto měsíce ho můžete navštívit v rámci koncertů a jiných kulturních akcí, které se zde konají.

www.sumperk.cz

► Radniční věž

Za sportem a relaxací

Letní koupaliště v Šumperku - Bratrušák

Plavecký bazén, relaxační bazén, dětské brouzdaliště, tobogán. Hřiště pro míčové hry, dětské hřiště, lanová pyramida, discgolf.

www.aquacentrum.net

Vodní nádrž Krásné – Nový Malín u Šumperka

Autokemp, koupání, rybolov, půjčovna loděk a šlapadel.

www.infosumperk.cz

Maják – zábavní a gastro- naučné centrum

Finská sauna, infrasauna, eukalyptová parní sauna, bazén, vířivka, solná jeskyně, solární

▲ Vlastivědné muzeum Šumperk

louka, nabídka masáží. Ricochet, fotbal 2v2, stolní tenis, 4 billiardové stoly, stůl na karambol, stůl na Snooker, golfový simulátor, bowling, šipky, stolní fotbalík i hokej.

www.majakcentrum.cz

TJ Sokol Šumperk - Tenisové kurty

Pronájem tenisových kurtů, půjčovna tenisového vybavení.

www.tjsokolsumperk.cz

Blue Star Bowling Šumperk

Čtyři bowlingové dráhy, stolní fotbal, billiard, šipky.

www.bowlingsumperk.cz

Ranch Viktorie Šumperk

Projíždky na koni v doprovodu instruktora, vození dětí.

www.ranchviktorie.cz

▼ Čarodějnické procesy

Vydejte se...

„Po stopách Malé Vídne“

V průběhu 19. století došlo v Šumperku k nebyvalému rozmachu textilního průmyslu, což také významně ovlivnilo architektonickou tvář města. Bohatí šumperští podnikatelé si zvali pro stavbu svých vil a paláců přední vídeňské architektky. Šumperk se tak přiblížil vzhledu tehdejšího hlavního města habsburské monarchie. Na procházku „Malou Vídni“ se vydejte z informačního centra na Hlavní třídě, kde jsou pro vás od června do září připraveni průvodci. Mimo tyto měsíce si můžete projít okruh s tištěným průvodcem nebo mobilní aplikací.

www.sumperk.cz

Turistická trasa Šumperk – Městské skály – Kokeš – Šum- perk

Nenáročnou 15 kilometrovou trasu můžete zahájit od rozcestníku u učňovské školy na křižovatce ulic Lidická a Generála Krátkého. Zelená turistická značka vás doveče na vrchol Městských skal, odkud je překrásný výhled do okolí. Pokračovat budete směrem na skalisko Kokeš a odsud zpět k rozcestí Tulinka, případně se lze projít ještě k Bratrušovské střelnici.

www.infosumperk.cz

**Místní informační
středisko – Kulturní
dům Bludov**
Tr. A. Kašpara 353,
+420 583 238 177,
www.bludov.cz

**KKC Rapotín –
turistické informační
centrum**
Šumperská 530,
+420 583 212 211,
www.kkcrapotin.cz

Okolí Šumperka

Okolí Šumperka skýtá řadu turistických možností. V nedalekém Bludově, kde jsou známé lázně, stojí barokní zámek s pozdně renesančními prvky. Obklopuje ho přírodní krajinářský park v anglickém stylu se vzácnými dřevinami a oranžérií. Zámek, před nímž roste 400 let stará lípa, je dnes užíván jako rezidence

rodiny Mornstein – Zierotin a konají se zde kulturní akce. Ke kostelu svatého Jiří přiléhá hrobka Žerotínů z tzv. Brandýské větve. V Bludově je i památník zdejšího rodáka, ilustrátora Adolfa Kašpara. Pro děti doporučujeme Pradědovo dětské muzeum. Z Bludova nebo ze Šumperka můžete zamířit na kopec Háj s rozhlednou. Ve Víkřovicích si můžete prohlédnout netradiční Muzeum silnic. V Postrlémově, kde se dochovalo několik typických venkovských stavení, se nachází hrobka s mumiemi členů rodu Bukůvků z Bukůvky. V Sudkově stojí za vidění dvě rolnické usedlosti se štukovou výzdobou v průčelí a betonový most z roku 1922 přes řeku Desnou.

▲ Rozhledna Bukovka

◀ Městské skály ▲ Lázně Bludov

Turistické zajímavosti

Rozhledna Háj

Na zalesněném vrchu Háj v jižním výběžku Hanušovické vrchoviny se tyčí dřevěná rozhledna s vyhlídkovou plošinou ve výšce 24 metrů. Cestou k ní, v horském sedle mezi Hájem a Prostředními horami, stojí barokní poutní

kostelík Božího Těla a kaple svaté Anny s pramenem.
www.kctsumperk.cz

Lázně Bludov

Zdejší lázně s teplou sirnou vodou byly založeny v roce 1929. Podhorské klima a termální pra-

men, známý od 16. století, přispívají k účinnosti léčebných, redukčních, rehabilitačních a omlazujících programů.

www.lazne-bludov.cz

Pradědovo dětské muzeum – Bludov

Unikátní muzeum představuje zábavnou formou Jeseníky. Hlavní část muzea tvoří Pradědovo – dětská vesnička, poutavé jsou také expozice jeseníckých duchů a strašidel a Chuť Jeseníků. Při rodinné hře Praděde, nezlob se, můžete doputovat na nejvyšší horu Moravy. Součástí areálu je velká herní zahrada, která mj. nabízí vodní hřiště i největší bubno-xylofon na světě.

www.pradedovomuzeum.cz

Bludoveček

Výletní areál pro celou rodinu byl vybudován v místech někdejšího zájezdního hostince. Na přilehlých loukách najdete oboru s jeleny, stáje s ušlechtilými koňmi a mini zoo. O víkendech se zde pořádají gurmánské akce.

www.bludovecek.cz

Muzeum silnic - Víkřovice

Stálá expozice „Via est vita – Silnice je život“ ukazuje vývoj silnic od nejstarších stezek po dnešní moderní silnice. Můžete zde mj. zhlédnout i expozici, mapující činnost významné rodiny Kleinů.

www.muzeumsilnic.cz

Rozhledna Bukovka

K rozhledně na Bukovém kopci, odkud je krásný výhled na údolí řeky Desné, hřeben Hrubého Jeseníku, Rychlebské hory a masiv Králického Sněžníku, se dostanete po žluté turistické značce z Rapotína. Vede tudy okružní naučná stezka Bukovka.

www.kkcrapotin.cz

Zemědělský skanzen, Veteran muzeum, zoo - Rapotín

Zemědělský skanzen u Havlíčků je ideálním tipem pro celou rodinu. Mají tu mj. sbírku vojenské a požární techniky, zoo s miniarbo-rem a řadu dalších zajímavostí. Je možné si domluvit projížďky na koních a oslících.

www.skanzen-rapotin.unas.cz

▼ Muzeum silnic

Hrobka Bukůvků z Bukůvky – Postrlémov

Hrobka starého šlechtického rodu Bukůvků byla postavena v roce 1592 v renesančním slohu. V kryptě jsou uloženy mumifikované ostatky Zikmunda Bukůvky a jeho ženy Barbory Okrouhlické, Zikmundova synovce Bernarda a neznámé dívky. Hrobka je otevřena výjimečně, interiér je ale možné vidět na venkovním informačním panelu.

www.postrlemov.cz

Rabštejn

Zdejší skály patří k největším lezeckým oblastem na severní Moravě. Horolezcům jsou k dispozici dva shluky skal – přední skály s výškou 15 až 20 metrů a zadní skály s troskami hradu Rabštejna výškou až 34 metrů. Je možné si vybrat z více než stovky cest se stupněm obtížnosti výstupu podle UIAA III až X.

www.infosumperk.cz

▼ Rozhledna Háj

Za sportem a relaxací

Koupaliště Bludov – Vlčí důl

Přírodní koupaliště, travnaté pláže, plážový volejbal.

www.bludov.cz

Koupaliště Ruda nad Moravou

Plavecký bazén, dětský bazén, volejbalový kurt, pingpongové stoly, golfové a dětské hřiště.

www.ruda.cz

▲ Slavnosti města Šumperka

◀ Rafting na řece Moravě ▲ Folklorní festival

Vydejte se...

Naučná stezka Bludovská stráž s vyhlídkou Brusná

Příjemná stezka, dlouhá 4,5 km, začíná na parkovišti u zámku v Bludově. Vede významným krajinným prvkem Bludovská stráž k dřevěné vyhlídkové plošině Brusná. Okruh s deseti zastaveními vás seznámí s historií obce, bludovského zámku a přilehlého parku i s místní flórou a faunou. Dozvíte se také třeba, co je to bludovit.

www.bludov.cz

▼ Blues Alive

Pravidelné akce

Šumperk, www.sumperk.cz

březen Echo Blues Alive

červen Slavnosti města Šumperk

červenec Klášterní hudební slavnosti

srpen Mezinárodní folklorní festival

říjen Džemfest

listopad Blues Alive

Ochutnávejte z regionální produkce!

Klímešovy uzeniny z Bušína, Rostomilé sýry ze Šumperka nebo pivo z Minipivovaru Jersák ve Víkřovicích.

ZÁBŘEŽSKO

Na dosah jesenických hor při řece Moravské Sázavě se rozkládá Zábřeh. Město je spojené se jménem zdejšího nejslavnějšího rodáka, cestovatele a dobrodruha Jana Eskymo Welzla. U vlakového nádraží stojí příznačně jeho socha. Na jeho počest se zde konají zajímavé akce. Ve věži Domu Pod Podloubím si můžete prohlédnout malou expozici o jeho životě.

Hlavním centrem města je Masarykovo náměstí s empírovým kostelem svatého Bartoloměje a zámek. V Galerii Tunklův dvorec pořádají výstavy a koncerty. Kolem městských hradeb se dostanete k bývalému panskému pivovaru a dál na hráz rybníka Oborník. Cestou do Hoštejna s rozvalinami hradu a obeliskem na památku postavení železniční trati Praha – Olomouc se můžete zastavit u přehrady Nemilka.

V Nemili si lze po domluvě prohlédnout část renesanční tvrze. Ve Svěbohově se dochoval soubor lidové architektury. Poutní kostel svatého Linharta v Horních Studénkách upoutá hranolovými věžemi a ambity kolem hřbitova. V obci je jelení, dančí a mufloní obora. Mírně zvlněnou krajinou dojedete do městečka Štítý. Hlavní náměstí zdobí řada historických domů včetně radnice a také barokní kostel Nanebevzetí Panny Marie. Vyzkoušejte si adrenalin ve zdejším Acrobat Parku, jehož spoluzakladatelem je olympijský vítěz Aleš Valenta. Doporučujeme se také vypravit do sportovně-relaxačního areálu Božeňov v Dolním Bušínově, kde si užije celá rodina. Díky mírně kopcovitému terénu je oblast velmi vhodná pro cykloturistiku.

▼ Zřícenina hradu Brníčko

Turistické informační centrum Zábřeh
ČSA 1, +420 583 411 653,
www.tourism.zabreh.cz

Turistické informační centrum Štítý
Náměstí Míru 55,
+420 583 440 109,
www.stity.cz

◀ Město Zábřeh ▼ Socha J. E. Welzla

Turistické zajímavosti

Muzeum Zábřeh

Muzeum sídlí v krásném Domě Pod Podloubím s renesanční věží, který v minulosti patřil předním měšťanům. Mimo jiné Burianu Vizovskému, jehož dcera Magdalena byla první manželkou Jana Amose Komenského. Můžete zde zhlédnout expozice Z pokladů zábřežského muzea, Z historie města a okolí i minipozici o místním rodákovi Janu Eskymo Welzlovi.

www.muzeum-sumperk.cz

Brníčko

Romantická zřícenina hradu ve stejnojmenné obci byla také sídlem starého rodu Tunklů, kteří na Zábřežsku budovali rybníky. Můžete sem dojít ze Zábřeha přes Lesnici po hrázi zaniklého Závoříckého rybníka.

www.brnicko.estranky.cz

Hoštejn

Obelisk na hradním kopci nad údolím Moravské Sázavy připomíná dostavbu železniční trati Praha-Olomouc v roce 1845. Odtud se můžete vypravit do přírodního parku v údolí říčky Březné s osadou Drozdovská pila.

Železniční skanzen

Železniční skanzen a naučná stezka na opuštěném tělese dráhy se nachází mezi obcemi Lupěné a Hněvkov. Na začátek stezky je umístěn železniční skanzen, který prezentuje návěstidla, závary a historickou parní lokomotivu řady 317 z roku 1950.

www.tourism.zabreh.cz

Vydejte se...

Welzlova naučná stezka

Naučná tříkilometrová stezka vás provede historickým centrem Zábřehu. Je vhodná i na krátkou procházku. Jednotlivá zastavení: Nádrazí / Evangelický kostel / Rybník Oborník / Hrad a zámek / Kostel svatě Barbory / Masarykovo náměstí / Kostel svatého Bartoloměje / Náměstí Osvobození a gymnázium.

Sport & Relax areál Bozeňov

V rekreačním areálu zažijete relax, sport, přírodu i dovolenou bez stresu a starostí. Nachází se uprostřed bušínovských lesů, v údolí, kde sice není signál, ale zato je tu mnoho aktivit pro každého. V rozmanité krajině najdete hotel a penzion inspirovaný venkovským stylem, s útulným wellness centrem a kvalitními masážemi. Je zde také kemp a přehradu.

V restauraci hotelu ochutnáte domácí speciality ze surovin od místních dodavatelů. Za kvalitu poskytovaných služeb získali značku JESENÍKY originální produkt®.

Family friendly hotel uspokojí potřeby párů, rodin s dětmi, ale i seniorů. Strategická poloha umožňuje podnikat procházky do přírody i nedalekého okolí.

www.bozenov.cz

▼▲ Dolní Bušínov - přehrada Na Jahodné

Za sportem a relaxací

Sport & Relax areál Bozeňov – Dolní Bušínov

Adrenalinový park s lezeckou věží, trampolínami a střelnicí, antukové kurty, hřiště na beachvolejbal, dětské a multifunkční hřiště, stolní tenis, pétanque a minigolf, zážitková stezka, přírodní koupání. V hotelu můžete relaxovat ve wellness centru s finskou saunou, parní lázní, venkovní výřivkou a ochlazovacím bazénkem.

www.bozenov.cz

Acrobat Park Štítý

Lyžařské i snowboardové skokanské rampy pro začátečníky i profesionály s bezpečným dopadem do vody. Profesionální trampolíny, skokanská věž 3-6-9m nad vodou, slackliny nebo raily. Půjčovna vybavení, beachvolejbal, pétanque, dětské hřiště.

www.acrobatpark.com

Plavecký areál Zábřeh

Krytý plavecký bazén, whirlpool, sauna. Venkovní bazén s relaxační zónou, dětský bazén s tobogánem, dvoudráhovou skluzavkou, brouzdaliště pro nejmenší, minigolf a dvě hřiště na plážový volejbal.

www.zabreh-bazen.cz

Tenisový areál a hala Zábřeh

Šest antukových kurtů, hala se dvěma kurty s umělým povrchem, sauna, tělocvična, sál na badminton.

www.sokolzabreh.cz

Stáj Kyselý – Zábřeh

Výuka jízdy na koni, poníci.

www.stajkyselý.webnode.cz

Pravidelné akce

Zábřeh, www.tourism.zabreh.cz

květen Jídlo na ulici

červen-červenec Léto u zámku

září Zábřežský podzimní jarmark

Štítý, www.stity.cz

květen Štítecký jarmark

srpen Štítecká pouť

STAROMĚSTSKO A HANUŠOVICKO

Staroměstsko je oblastí, ležící na rozhraní Hrubého Jeseníku a Králíkého Sněžníku, s podmanivou přírodou, kde se dochovala řada vojenských historických objektů. Ty tvořily systém československého pohraničního opevnění, budovaného v letech 1935-38 na někdejší německé hranici. Dnes jsou v řopících a bunkrech převážně muzejní expozice. Kolem některých z nich vede značená naučná stezka, dlouhá 7,5 kilometru. V historickém centru Starého Města pod Sněžníkem si můžete zajít do muzea v radnici a vystoupat na její věž. Expozice o vojenství prezentují dvě místní muzea. Pokud si chcete vyšlápnout na Králíky Sněžník, dojedte do Stříbrnice a odtud pak pokračujte pěšky nahoru. V Hanušovicích ochutnejte zdejší výborné pivo a zajděte se podívat do muzea, které přibližuje jeho výrobu v minulých dobách. Doporučujeme návštěvu staré rychty, mj. s expozicemi staré školy a dřevěných soch a obrazů z tvorby ateliéru Abakuk. Tradiční srpnové Rychtářské dřevosochání je parádní podívanou. Odtud je to jen kousek do vesničky Vysoká, kde má kořeny rod hudebního skladatele Franze Schuberta. Jeho dědeček Carl tady nechal postavit barokní kapli Nejsvětější Trojice, v níž je dnes malé muzeum Franze Schuberta a jeho předků. Na kopci mezi Vysokou a Vysokými Žibřidovicemi nechal také vystavět působivé sousoší Kristus na Olivetské hoře. Staroměstsko i Hanušovicko nabízí četné možnosti pro turistiku, ale i zábavné vyžití pro celou rodinu. Stačí si zajet do sportovně-relaxačních resortů v Hynčicích pod Sušinou, Stříbrnici nebo na Dolní Moravě a pořádně si to užít.

▼ Muzeum Staré Město

Městské informační centrum Hanušovice

Hlavní 135,
+420 583 285 615,
www.ichanusovice.cz

Turistické informační centrum Staré Město

Náměstí Osvobození 166,
+420 583 239 134,
www.staremesto.info

▼ Staré Město pod Sněžníkem

Turistické zajímavosti

Vojenské muzeum Staré Město

Vojenské muzeum najdete v areálu bývalých vojenských kasáren, v budově č. 11. Návštěvníci mohou zhlédnout dvě expozice, věnované historii československého stálého opevnění a československé armády.

www.opevneni-stm.cz,

www.staremesto.info

Muzeum vojenské historie a Staroměstska

V muzeu jsou instalovány tři expozice: Československých legií, Stálé opevnění na Staroměstsku v letech 1935 – 1938, Osvobození ČSR v roce 1945, Československé armády 1918 – 1992. Mají tu i vojenskou knihovnu a čítárnu. Muzeum sídlí v budově č. 2 bývalých kasáren.

www.stm-patrioti.wbs.cz,

www.staremesto.info

Ochutnávejte z regionální produkce!

Sýry z Ovčí farmy Brničko, uzené od Krušů z Leštiny, osvěžující nápoje a dezerty z Levandulové kavárny v Zábřehu, zavařované dobroty z rodinné konzervárny Via Delicia ze Zábřeha a pivo z pivovaru Welzl.

Pivovarské muzeum - Hanušovice

Při jeho návštěvě se dozvíte mnohé o vývoji pivovarnictví na Hanušovicích. Prohlédnete si nástroje a zařízení, které se kdysi při výrobě piva používaly, a také se seznámíte se surovinami, nezbytnými pro výrobu zlatavého moku. Je možné si objednat exkurzi ve zdejším pivovaru Holba, kde se pivo vyrábí už od roku 1874.

www.pivovarskemuzeum.cz, www.holba.cz

Králický Sněžník

Národní přírodní rezervace Králický Sněžník byla vyhlášena v roce 1990. Z vrcholu je krásný výhled na Hrubý Jeseník, Orlické hory, Krkonoše i polské Soví hory. V těchto místech začíná svou pouť řeka Morava. Nedaleko základů slavné Lichtenštejnovy chaty shlíží do krajiny symbol Králického Sněžníku, kamenná socha sluněte.

www.sneznik.cz

Vydejte se...

Na Nový hrad

Vypravte se z Hanušovic na rozlehlou zříceninu středověkého Nového hradu, z něhož se zachovaly zbytky válcové věže, pozůstatky hradních bran, věží a opevnění. Nenáročná trasa je dlouhá 12,5 kilometru. Přes Lužnou a Kopřivnou se vrátíte zpět do Hanušovic.

www.novyhrad.cz

▲ Králický Sněžník

Za sportem a relaxací

Sportovní areál Staré Město pod Sněžníkem

Víceúčelové hřiště na košíkovou, volejbal a tenis, minigolf, stoly na stolní tenis, dětské hřiště.

www.staremesto.info

Relax & sport resort Dolní Morava

Lanovka ke Stezce v oblacích a na nástupní místa turistických a cykloturistických tras. V areálu je několik zábavných dětských hřišť, kterým vévodí obří mamut. Bobová dráha, lanový adrenalin park, skoky z věže do vzdušného polštáře, trampolíny. Půjčovny kol, koloběžek, elektrokol a šlapacích kár.

www.dolnimorava.cz

Kraličák – Hynčice pod Sušinou, Stříbrnice

Bikecentrum Kolovna s půjčovnou kol a elektrokol. Půjčovna koloběžek. Summertubing, paddleboarding, umělá lezecká stěna, terénní horské tříkolky, segway, rybaření, vyjíždky na koních.

www.mujkralicak.cz

Jízdná Černý kůň – Staré Město pod Sněžníkem

Vyjíždky do přírody pro začátečníky i děti. Vodění na koni. Výuka jízdy na koni.

www.cerny-kun.eu

Ranč Kunčice

Vyjíždky na koních.

www.ranckunice.webnode.cz

Hřebčín Chrastice

Vyjíždky na koni i v kočáře, výuka jízdy na koni, prohlídka areálu hřebčína s doprovodem.

www.chrastice.cz

Pravidelné akce

Staré Město pod Sněžníkem,

www.staremesto.info

červen Bioslavnosti

červenec Anenská pouť

srpen Volejbalový turnaj „O

kunčický kastról“

Hanušovice, www.holba.cz

květen Pivovarská čtvrtka (dálkový pochod)

září Pivovarské slavnosti

Pekařov, www.vresovka.cz

srpen Pekařovská pouť

VELKÉ LOSINY A OKOLÍ

Lázeňská obec Velké Losiny je jedním z nejnavštěvovanějších míst podhůří Hrubého Jeseníku. Vznik obce se datuje rokem 1351. Od druhé poloviny 15. století je pak její historie spjata s moravským rodem pánů ze Žerotína. Součástí obce jsou její místní části – Maršikov, Bukovice, Ludvíkov a Žárová. K nejvýznamnějším historickým dominantám patří dvě národní kulturní památky - zámek a ruční papírna s muzeem, dále jedinečné termální lázně s termálním parkem, farní kostel a další, církevní a světské stavby. Dobrým tipem na rodinný výlet je procházka k unikátním dřevěným kostelíkům v Maršikově nebo v Žárově. Pokud si potřebujete odpočinout od ruchu a shonu a hledáte klidnou lokalitu, kde načerpá nové síly vaše tělo i mysl, pak jsou Velké Losiny pro vás tím pravým místem.

V Sobotíně najdete Mauzoleum rodiny Kleinů. Kleinové, pocházející z Loučné nad Desnou, patřili k nejvýznamnějším podnikatelským rodinám v rakouské monarchii. Největší slávy dosáhli v 19. století budováním železničních tratí s využitím železáren v Sobotíně. Úžasným zážitkem je exkurze do přečerpávací vodní elektrárny Dlouhé Stráně. Zajímavostí je barokní kostel svatého Petra a Pavla v Bohdíkově, který byl při stavbě kvůli močálovitému terénu zpevněn dlouhými dřevěnými piloty. Věž kostela nestojí, jak bývá zvykem u vchodu, ale až za apsidou.

▼► Papírna Velké Losiny

Turistické informační centrum Velké Losiny

Lázeňská ul. 674,
+420 583 248 248,
+420 602 561 733,
www.iclosiny.cz

Informační centrum Loučná nad Desnou

Kociánov 45, Loučná nad Desnou, 78811
www.icloucna.cz

▼ Zámek Velké Losiny

Vydejte se za anděly do Andělária v Rejcharticích nebo na túru do zdejší nádherné jesenické přírody, která láká i k cykloturistice. Třeba k Petrovým kamenům, na Červenou horu, Šerák nebo až na Praděd. Východiskem turistických tras je mj. vysokohorské sedlo Skřítek, kde se nachází Národní přírodní rezervace Rašeliníště Skřítek. Odtud se můžete vydat na jesenické hřebeny nebo ke zřícenině hradu Rabštejn.

Turistické zajímavosti

Zámek Velké Losiny

Krásný zámek, jemuž vévodí osmiboká šestipodlažní věž, je právem považován za klenot moravské renesance. Jeho historie je spjata především s rody Žerotínů a Lichtenštejnů. Tři zámecká křídla lemují arkády ve třech řadách nad sebou, východní křídlo zdobí sgrafitová výzdoba. Cenné interiérové vybavení představuje kulturu bydlení někdejších zámeckých pánů. Zámek obklopuje park v anglickém stylu. Za hraběnky Angely Sibilly z Galle, rozené Žerotínové, byl povolán na zámek soudce, Jindřich Boblig z Edelstadtu. Ten v Losinách zahájil tzv. procesy s čarodějnicemi, které si v letech 1678 – 1689 vyžádaly celkem 56 obětí. Panství se pak dlouho vzpamatovávalo z tohoto tragického období.

www.zamek-losiny.cz

Ruční papírna a Muzeum papíru Velké Losiny

Ruční papírna byla na zdejším panství moravského rodu pánů ze Žerotína založena na sklonku 16. století, dnes patří k nejstarším dosud fungujícím podnikům svého druhu v Evropě. Ruční papír se zde stále vyrábí tradičním postupem. Unikátní areál významné technické památky nemá ve střední Evropě obdoby a byl v roce 2002 prohlášen národní kulturní památkou. V objektu je otevřeno Muzeum papíru, přibližující vývoj a vznik papírenské výroby, a krásná podniková prodejna nabízí veškerý sortiment vyráběný z ručně čerpaného papíru. Součástí areálu je stylová restaurace Losín. Ruční papírna se uchází o zápis na listinu světového dědictví UNESCO.

www.muzeumpapiru.cz

▼ Dlouhé Stráně ► Zámek Loučná nad Desnou

Termální lázně Velké Losiny

Nejstarší a nejznámější moravské termální lázně mají dlouhou tradici. Návštěvníci využívají zdejší prameny s teplotou 36,8°C především k léčebným koupelím, které doplňuje řada dalších procedur. Lázeňský resort tvoří komplex pěti lázeňských domů a unikátní termální park, které jsou zasazeny do krásného lesoparku se staletými stromy.

www.lazne-losiny.cz

Přečerpávací vodní elektrárna Dlouhé Stráně

Tento technický unikát, harmonicky začleněný do zdejší krajiny, patří k nejnavštěvovanějším turistickým cílům v Jeseníkách. V minulých letech byl zařazen mezi 7 největších divů v ČR a zaujímá třetí místo svého druhu ve světě. Jedná se o elektrárnu s největším spádem a instalovaným výkonem v ČR. Její součástí je největší reverzní vodní turbína v Evropě.

www.dlouhe-strane.cz

Zámecký park - Loučná nad Desnou

Renesanční zámek a impozantní anglický park s členitým terénem a dvěma výškovými úrovněmi. Byl založen na konci 17. století a má rozlohu přes 12 hektarů. Nachází se zde řada cenných dřevin. Zámek není přístupný.

www.loucna-nad-desnou.cz

▲ Termály Losiny ► Vysílač Praděd

Anděláríum – Rejchartice

Galerie pod širým nebem vzniká již několik let. Na každoročním sochařském sympoziu tvoří umělci sochy andělů, které jsou osazovány na louce v Rejcharticích i v příměstském lese na stezkách, vedoucích ze Šumperka do Rejchartic.

www.andelarium.cz

Mauzoleum rodiny Kleinů

Renesanční stavba pochází z konce 19. století a slouží jako místo uložení ostatků rodiny Kleinů. Celková čistota provedení exteriéru stavbu výrazně zhodnocuje. V současnosti je stavba bohužel ve špatném technickém stavu.

www.sobotin.cz

Červenohorské sedlo

Červenohorské sedlo je výchozím bodem turistických a cyklistických tras na okolní hřebeny a začíná zde i naučná stezka do nejstarší přírodní rezervace na Moravě Šerák-Keprník. Odtud budete mít Jeseníky jako na dlaní. Historie některých zdejších horských hotelů sahá do začátku minulého století.

www.cervenohorskesedlo.eu

Praděd

Praděd, pojmenovaný po jeseníckém vládcí hor, se nachází ve stejnojmenné přírodní rezervaci a s výškou 1492 metrů je nejvyšší horou Hrubého Jeseníku a také celé Moravy a Slezska. Na jeho vrcholu se tyčí 146,5 metrů vysoký televizní vysílač s rozhlednou, odkud se vám otevírá nádherné výhledy do daleka. V celé oblasti jsou desítky pěších tras a cyklotras.

www.navstivtejeseniky.cz, www.jeseniky-praded.cz

Petrovy kameny

Vydejte se na Vysokou holi, druhou nejvyšší horu Jeseníků, a obdivujte velmi cennou lokalitu Petrových kamenů. Skalní hradba dosahuje výšky až sedm metrů a tvoří ji tři samostatné bloky hříbovitého tvaru, opředené mnoha legendami. Rostou tu velmi vzácné rostliny. V čarodějnických procesech v 17. století byly Petrovy kameny označeny jako místo, kde se na sabatech scházely čarodějnice.

www.navstivtejeseniky.cz

Za sportem a relaxací

Termály Losiny

Jedinečný termální park v ČR je napájený vodou z přírodních minerálních zdrojů. Vnitřní velký bazén, dětský, termální a relaxační bazén. Průplavy do venkovních bazénů. Venkovní plavecký bazén, dětský a relaxační bazén. Tobogány, divoká voda, jeskyně, vodopád, chrlíče a hříby. Několik druhů saun, ledová komora, tepidarium. Dětský koutek a dětské hřiště, restaurace, k dispozici jsou i denní apartmány pro odpočinek.

www.termaly-losiny.cz

Areál zdraví Velké Losiny

Víceúčelová sportovní hala, venkovní relaxační a sportovní zóna, dětské hřiště, lanová pyramida, horolezecká stěna, venkovní stůl pro stolní tenis, posilovací fitness prvky pro dospělé, půjčovna sportovního vybavení.

www.arealzdravi.losiny.cz

Areál Kouty - horské centrum zábavy a sportu 🏞️🏂

Bike park s trasami různých délek a obtížností. Šestsedačkovou lanovkou se můžete vyvézt s kolem nebo bez něj na Medvědí horu, kde začínají turistické trasy a cyklotrasy. V Kouteckém lese se nachází rozsáhlá expozice dřevěných soch a plastik, které jsou osazeny po celé délce trasy od dolního parkoviště areálu Kouty podél jednoho z přítoků Divoké Desné až k vládci Jeseníků, Pradědovi. Půjčovna kol a koloběžek včetně elektrokol. Jedinečná možnost nevšedního zážitku při nejdelším sjezdu na koloběžkách v ČR. Více než 17 kilometrů dlouhá trasa nabízí nepřekonatelný sportovní a krajinářský zážitek. Vede od horní nádrže Dlouhé Stráně, kolem dolní nádrže a následně do areálu Kouty. Cestou se můžete kochat výhledy na nejvyšší horu Jeseníků a nejvyšší bod ČR (špička vysílače Praděd), sledovat skály, kterými se pyšní jesenícké vrcholy jako Vozka, Keprník, Petrovy kameny a další.

www.kouty.cz

▼ Areál Kociánov ▼ Petrovy kameny a vysílač Praděd ▼ Králický sněžník

Sportovně-rekreační areál Kociánov

Možnost rybolovu v rybníku Kocián. Letní tančírna, skatepark, minigolf, multifunkční hřiště, hřiště pro děti s atrakcemi.

www.kocianloucna.cz

Půjčovna koloběžek na Pradědu

Půjčovna horských koloběžek, 3,2 km dlouhý sjezd z Pradědu k Ovčárně.

www.jeseniky.net

Eco Park - Velké Losiny

Lesní obora poblíž hotelu Diana. Prohlídka vedená hajným, krmení muflonů, daňků, ovcí, pozorování divočáků. Rybolov.

www.diana-losiny.cz

Ski areál Kareš – Kouty nad Desnou

Horské minikáry, horské koloběžky, letní lyžování, bungee trampolína, hřiště.

www.skiarealkares.cz

Rybaření v Rudolticích u Sobotína

Rybolov, možnost zapůjčení rybářského náčiní.

www.sportrybolov.cz

Ranch M - Vernířovice

Výuka jízdy na koni, výjezdy do přírody, jezdecká stezka Jeseníky – Beskydy.

www.ranch-m.cz

Ranč Mustang Loučná – Loučná nad Desnou, Rejhotice

Vození dětí a výuka jízdy na koni i pro dospělé na pískové jízdárně.

www.rancmustangloucna.cz

▲ Červenohorské sedlo ▲ Kostelík sv. Martina v Žárově

Vydejte se...

Naučná stezka Velké Losiny

Výchozí bod stezky se nachází u kostela svatého Jana Křtitele, odkud se můžete vydat dvěma směry: po trase A až na kopec Chlumecký s posezením a úžasnou vyhlídkou na hřebeny Jeseníků a do místní části Bukovice k posezení U Medvědího potoka. Trasa B míří až do Maršíkova k dřevěnému kostelíku. Na obou stezkách (celková délka 6,1 km) je 9 zastavení s informačními panely.

www.iclosiny.cz

Naučná stezka Rysí skála

Stezka o délce 2 kilometry, založená na příběhu zbloudilé rysice s mláďaty, která nalezne úkryt na vrcholu Medvědí hory, je turistům snadno dostupná od horní stanice lanové dráhy v areálu Kouty. Stezku, kterou vás provede skřítek Koutík, tvoří kromě vyhlídky na Medvědí hoře také dřevěné plastiky zvířat a lesních bytostí, chýše Praděda, doupě rysice a další herní prvky pro děti.

www.kouty.cz

Naučná stezka Petrovské studánky

Devítikilometrová trasa s devíti zastaveními představuje zdejší přírodní zajímavosti, třeba vzácné druhy orchidejí a kapradin, a nabízí překrásné panoramatické rozhledy na vrcholy Hrubého Jeseníku i Králického Sněžníku. Postupně dojdete ke studánkám Petrovská, Srnčí, U kaliště a Anenské.

www.petrovnaddesnou.cz

Ochutnávejte z regionální produkce!

Velkolosinské pralinky, slané lázeňské oplatky, ovocné destiláty a bylinné likéry Ullersdorf, pivo z losinského minipivovaru Zlosin, pivo Albert ze Zámeckého minipivovaru v Sobotíně nebo pivo Kvasslav z rodinného pivovaru Bravůr

Pravidelné akce

Velké Losiny, www.iclosiny.cz

duben Velikonoční pochod Maršíkovem

květen - červen Maršíkovská pouť

červen Velkolosinské svatojánské slavnosti

červenec Renesanční zámecké slavnosti

červenec-srpen divadelní představení v ruční papírně a na zámku

září Čokoládové lázně (festival čokolády)

Rapotín, www.rapotin.cz

srpen Výstava mečů - KKS Rapotín

JESENICKO

Jeseník – lázeňská perla v srdci hor

Město Jeseník přitahuje svou úchvatnou polohou, poklidnou lázeňskou atmosférou, zajímavou historií i jako ideální výchozí bod k mnoha lákavým turistickým výletům. Ve městě se zajdete podívat na sugestivní expozici o čarodějnických procesech ve Vodní tvrzi, v Katovně najdete expozici Niského knížectví a IC Jeseník. V areálu lázní si i jako turisté můžete vybrat z nepřeberné řady aktivit a relaxačních možností, ujit si nenechte Balneopark, přibližující metody zakladatele zdejších lázní Vincenze Priessnitze, který spojil vodoléčbu s aktivním pohybem. K toulkám zve i lázeňský park s bylinkovou zahrádkou a jezírkem s lekníny, kde se můžete posadit na monumentální mramorovou lavici. Projděte se po Ripperově kolonádě s několika pomníky. Ve Smetanových sadech vás upoutá Priessnitzův památník od Josefa Obetha. Deset metrů vysoké sousoší je vytesáno ze žlutého mramoru. Krásné výhledy do širokého okolí skýtá kamenná rozhledna Zlatý Chlum. Na cestě z Jeseníka na rozhlednu se zastavte u poutní kapličky na Křížovém vrchu. Historií zdejšího lázeňství vás provede Naučná stezka Vincenze Priessnitze. Městem vede známá Čarodějnická cyklotrasa.

▼ Priessnitzovy lázně

**Informační centrum
Jeseník - Katovna**
Palackého 12,
+420 584 453 693,
www.jesenik.org

▼ Priessnitzovy lázně

Turistické zajímavosti

Vodní tvrz v Jeseníku - Vlastivědné muzeum Jesenicka

Muzeum, sídlící v objektu středověké Vodní tvrze, prezentuje poutavé expozice o fauně a flóře, historii a archeologii Jesenicka a Spirálu času Země. Doporučujeme expozici ve sklepních prostorech, přibližující čarodějnické procesy na Jeseníku v 17. století. Spatříte archivní dokumenty a repliky mučících nástrojů i tematický film, promítaný na stěnu ze suché mlhy.

www.muzeum.jesenik.net

Priessnitzovy léčebné lázně Jeseník

S osmdesáti léčebnými prameny a unikátním klimatem se Priessnitzovy lázně řadí k nejvýznamnějším na světě. V roce 1822 vyrostl zásluhou zdejšího lidového léčitele Vincenze Priessnitze na kopci v osadě Gräfenberg první

vodoléčebný ústav na světě. Díky tomu se Jeseník proslavil jako kolébka balneologie. Součástí areálu s lázeňskými domy je i rodný dům Vincenze Priessnitze, ve kterém se nachází muzeum, věnované jeho životu a historii lázní. Zdejší léčba je založena na využití přírodních léčivých zdrojů, kombinovaných s nejmodernějšími léčebnými a rehabilitačními metodami. K dispozici jsou mj. BALNEOcentrum a Saunový svět, Fitpark, Přírodní inhalatorium, DiscGolfPark, Areál volného času, Park her, tenisové kurty, dětská hřiště a herny, půjčovna horských kol a koloběžek. Navštívit můžete i Muzeum kostek.

www.priessnitz.cz

Balneopark – Priessnitzovy léčebné lázně Jeseník

Raritní park na louce nad lázněmi je koncipován jako vodní zahrada se soustavou zastavení k hydroterapii a relaxaci. Vyzkoušejte si metody „vodního doktora“ Priessnitze na vlastní kůži: přírodní lázně horních a dolních končetin, koupel nohou s akupresurou, lavičku, stříky nebo sprchu se studenou vodou. Relaxaci nabízí mateřídouškou provoněné sluneční terasy.

www.priessnitz.cz

▼ Vlastivědné muzeum Jesenicka ▼ TIC Jeseník „Katovna“

▲ Balneopark

Za sportem a relaxací

Koupaliště Jeseník

Bazén, dětské brouzdaliště. Tobogán, skluzavka, vodní prvky. Hřiště na beachvolejbal a nohejbal, kuželky.

www.jesenickekoupaliste.cz

Tenisová hala Jeseník

Tenisové, badmintonové a nohejbalové kurty.

www.tenis-jeseniky.cz

Areál Na Smrtáku – Jeseník

Terénní minikáry.

www.nasmrtaku.cz

Jescyklo

Značené cyklotrasy v okolí Jeseníku, České Vsi a Lipové. Na trase jsou umístěny i cykloboxy k uschování kol.

www.jescyklo.v-jesenikach.cz

Jeseníky Tour

Půjčovna elektrokol a kolečkových lyží.

www.jesenikytour.eu

**Informační centrum
Lipová-lázně**
Lipová-lázně 476,
+420 584 421 209,
www.ic-lipova.cz

**Informační centrum
Bělá pod Pradědem**
Adolfovice 41,
+420 584 452 834,
www.bela.cz

Okolí Jeseníka

Málokterá oblast vám dokáže nabídnout to, co Jesenícko. Horská krajina plná přírodního bohatství, zeleně a čistého vzduchu vás chytne za srdce. V Lázních Lipová se v muzeu dozvíte více o Johannu Schrothovi, který stál u zrodu zdejších lázní. Vydejte se i po naučné stezce, která nese jeho jméno. Jeskyně na Pomezí jsou zajímavé tím, že vznikly rozpuštěním mramoru. V Muzeu veteránů v České Vsi si můžete

▲ Rozhledna Zlatý Chlum

mj. prohlédnout sbírku historických motocyklů a automobilů. V obci je také skanzen o historii obce a zajateckých táborů na Jesenícku z let 1941-45. Zajedte si do Dětiřichova v Jeseníku do jelení obory. Na ploše 14 hektarů se pohybuje přes sto jelenů, laní a kolouchů. Na Jesenícku se nachází mnoho přístupných pramenů, třeba Pramen Josefa II. z roku 1822 upomíná na návštěvu císaře v Horní Lipové v roce 1779. Muzeum Slezského Semmeringu nadchne všechny, co mají rádi železnice a vlaky. S dětmi se jdete podívat do Faunaparku s exotickými zvířaty. Zajímavostí je samoobslužný Lesní bar u Horní Lipové. Pokud chcete poznat zdejší krásnou přírodu, možností pro pěší vycházky nebo cyklovýlety je tu nepřeberně.

▲ Lesní bar

Turistické zajímavosti

Schrothovy léčebné lázně v Dolní Lipové

Počátky lázní jsou spjaty se jménem jejich zakladatele Johanna Schrotha, který je založil v roce 1829. V první polovině dvacátého století je po celé Evropě proslavila originální léčba poruch metabolismu a obezity. Zdejší lázeňská péče je založena na využití přírodních léčivých klimatických podmínek, blahodárných bylinných směsí v kombinaci s klasickými a moderními léčebnými metodami. Lázeňské domy jsou zakomponovány do parku, který navazuje na lesy a louky Anenského údolí.

www.lazne-lipova.cz

Muzeum Johanna Schrotha

V druhém podlaží objektu můžete zhlédnout expozici o zakladateli zdejších lázní Johannu Schrothovi. Schrothova kúra na očistění organismu a redukce hmotnosti byla velmi radikální. Nemocným aplikoval v šesti až osmi týdenních cyklech systém mnohahodinových zábalů

a střídání suchých a mokřích dnů půstu, při nichž byl v rámci pitné-lou režimu podáván jen alkohol.

www.ic-lipova.cz

Lesní bar - Horní Lipová

Lesní bar u cesty z Horní Lipové na Smrk, v údolí říčky Vápenné, láká k osvěžení i občerstvení. U samoobslužného baru jsou posezení, ohniště a speciální žlaby, kde je možné se osvěžit pramenitou vodou či nápoji v nabídce.

www.lesnibar.cz

Muzeum Slezského Semmeringu

Muzeum přibližuje historii horského úseku Branná - Ostružná - Ramzová - Horní Lipová - Lipová Lázně na železniční trati Hanušovice - Jeseník, zprovozněné v roce 1888. Expozice je umístěna v bývalém stavědle železniční stanice Horní Lipová. Je zde vystavena sdělovací a zabezpečovací technika, železniční modely, dokumenty, fotografie, jízdenky a návštěvní prostředky. Sami si můžete vyzkoušet obsluhu některých exponátů.

www.lipova-lazne.cz,

www.jeseniky.net

Faunapark Lipová-lázně

Malá zahrada se soukromým chovem zvířat.

www.zvirata.faunapark.cz

Jeskyně Na Pomezí

Jeskyně jsou největším jeskynním systémem v ČR, vzniklým rozpouštěním mramoru. Svou větší částí patří mezi tzv. živé jeskyně, poněvadž se zde tvoří stále nové krápníky a formují se starší krápníkové útvary. Na více než půlkilometrové trase uvidíte několik domů.

www.caves.cz

Čertovy kameny

Čtyřicet metrů vysoký skalní útvar se nachází na severním úbočí vrchu Zlatý Chlum. Výstup na vrcholek je zajištěn řetězy a je odtud pěkný výhled do údolí říčky Bělé. Čertovy kameny jsou oblíbeným místem horolezců.

www.certovykameny.cz

Vydejte se...

Fit stezka - Lipová Lázně

Stezka s deseti stanovišti v Parku Johanna Schrotha na posílení a protažení těla je dlouhá přibližně 500 metrů. Umožňuje návštěvníkům výběr ze třech různých obtížností tréninku. Na informačních panelech jsou uvedené pokyny ke cvičení na daném stanovišti a další zajímavé informace včetně hádanek pro děti.

www.lipova-lazne.cz

Naučná stezka Johanna Schrotha

Nenáročná stezka, dlouhá 8,5 km, má celkem deset zastavení. Její trasa vede od Muzea Johanna Schrotha v Dolní Lipové přes sedlo Na Pomezí a dále kolem lomů na Smrčnicku a úbočí Kopřivného až k prameni císaře Josefa II. v Horní Lipové.

www.lipova-lazne.cz

Naučná Stezka živé vody

Na šestikilometrové stezce na Studničním vrchu s tematikou vody se dozvíte zajímavosti o 17 historických pramenech. Na stezce s dřevěnými plastikami pohádkových bytostí narazíte také na dvě přírodní Priessnitzovy sprchy. Okruh začíná a končí u Jitřního pramene.

www.skion.cz

Pravidelné akce

Jeseník, www.mkzjes.cz,

www.jesenik.org

květen Zahájení lázeňské sezóny

květen Sousedská slavnost,

spolek Sudetikus

červenec Folková katovina

srpen Jeseník se baví

září Středověká slavnost

Bělá pod Pradědem,

www.bela.cz

září Jesenícké dožínky

▲ Adrenalin Park
Jeseníky

Za sportem a relaxací

Krytý bazén - Česká Ves

Plavecký bazén, hřiště na volejbal, kuželky.

www.krytybazen.jesenicko.com

Pískovna v Písečné

Koupání v zatopeném pískovém lomu. Rybolov, půjčovna loděk a vodních skútrů, beachvolejbal.

www.jesenik.org,

www.rezidenceujezera.cz

Areál Na Smrtáku - Jeseník

Terénní minikáry.

www.nasmrtaku.cz

Adrenalin Park Jeseníky - Česká Ves

Obří lanovka a adrenalinová věž, bungee trampolína, lanový park, dětský lanový park. Dětské terénní čtyřkolky, koloběžky. Lukostřelba, paintball. Jízda na koních a kánoích.

www.adrenalin-park.cz

Bělá v pohybu - sportovní zábavní centrum - Bělá pod Pradědem

Dětský svět s herními prvky. Svět sportu s lyžařským simulátorem, laserová střelnice, lezecká stěna, balanční plošiny, lanové překážky, posilování.

www.belavpohybu.cz

Lipovské stezky - Lipová-lázně

Příměstské trailcentrum pro celou rodinu s pěti traily. Půjčovna kol.

www.rychlebskestezky.cz/

cs/lipovske-stezky

Ranč Orel - Česká Ves

Vyjíždky na koni s doprovodem instruktora.

www.ranc-orel.cz

Ochutnávejte z regionální produkce!

Kozí sýry z Farmy u Komínků v České Vsi, šípkové víno z Jeseníku, Jeseníckou bylinnou z Domašova nebo sýry Běla ze Zemědělského družstva v Jeseníku.

RAMZOVSKÉ SEDLO

Ramzovské sedlo, které bývalo v minulosti strategicky důležitým místem a vedla tudy kupecká a poutní stezka z Moravy do Slezska, je v létě rájem pro příznivce romantických procházek úchvatnou přírodou, hřebenových túr i náročnějších výšlapů na kole. Můžete sem dojet vlakem do nejvýše položené rychlíkové stanice v ČR. Osada Ramzová je východiskem turistických tras do Hrubého Jeseníku, třeba na vrchol Šeráku, na Kepník, Vozku nebo Červenou horu. Lanová dráha z Ramzové vás vyveze na Čerňavu nebo na Šerák. Spodní úsek Ramzová – Čerňava měří 1459 metrů a je čtyřsedačkový, horní úsek mezi Čerňavou a Šerákem o délce 1810 metrů je dvousedačkový.

Z nedaleké Ostružné se můžete vydat i na Staroměstsko nebo do Rychlebských hor. Zavítáte-li do Branné, prohlédněte si zpřístupněné prostory zámku, které společně s budovou fojtství a kostelem Archanděla Michaela tvoří působivý soubor renesančních památek. Ve zdejší Relax centru Kolštejn si můžete vyzkoušet pivní lázně a ochutnat pivo z minipivovaru. Z Branné se vypravte naučnou stezkou ke skále Pasák nebo na pověstmi opředený vrchol Vozka se skaliskem, připomínajícím koňské spřežení. Pokud se rozhodnete spojit turistiku se zábavou, doporučujeme bobovou dráhu v Petříkově nebo horské minikáry z Ramzové.

▼ Šerák-Keprník

**Informační centrum
Lipová-lázně**
Lipová-lázně 476,
+420 584 421 209,
www.ic-lipova.cz

**Městské informační
centrum Hanušovice**
Hlavní 135,
+420 583 285 615,
www.ichanusovice.cz

◀ Chata Jiřího na Šeráku ▼ Lanovka na Šerák

Turistické zajímavosti

Šerák-Keprník

Národní přírodní rezervace Šerák – Keprník patří mezi nejstarší rezervace na Moravě. Byla zřízena tehdejším majitelem panství Janem II. z Lichtenštejna již v roce 1903. Nabízí nejen unikátní výhledy do kraje, ale také vzácné rostlinstvo a několik poměrně rozsáhlých vrchovištních rašelinišť. Na Šerák můžete vyjít po svých nebo vyjet lanovkou s přestupem na Čerňavě. Spatříte odtud celý masív Králického Sněžníku, vrcholy Jeseníků i Rychlebské hory. Odtud lze pokračovat pěšky po hlavní jesenické hřebenovce přes Keprník, Vřesovou studánku, Červenohorské sedlo, chatu Švýcárna, Praděd, Ovčárnu, Vysokou holi, Kamzičnický, Ztracené kameny a Jelení studánku až na sedlo Skřítek (35 km). Pod vrcholem Šeráku se na-

chází Chata Jiřího, která byla postavena na konci 19. století. Od chaty se po modré dostanete k Obřím skalám, které se zdvihají až do výšky 15 metrů.

www.navstivtejeseniky.cz

Hrad Kolštejn - Branná

Na skalním ostrohu ční zbytky kolštejnského hradu, který střežil původní cestu z Moravy do Slezska. Na počátku 17. století Žerotinové a páni z Vrbna vybudovali zámecké budovy tzv. středního a dolního hradu. V této době také vznikla dodnes dochovaná průjezdni vstupní Černá věž. Prohlídka zahrnuje renesanční zámecké budovy dolního a středního hradu a zříceninu gotického horního hradu.

www.branna.eu

Muzeum čs. opevnění Branná

Muzeum se nachází u samoty Splav. Je přístupné po turistické a cyklo-turistické trase z Branné směr Ostružná, případně po naučné stezce Pasák. Jde o objekt lehkého opevnění vz.37, zrekonstruovaný do podoby, v jaké byl během mobilizace v roce 1938. V případě zájmu je možná prohlídka pěchotního srubu StM-550.

www.kvhol.cz

▲ Relax centrum Kolštejn

Vydejte se...

Naučná stezka Pasák

Čtrnáct zastavení na stezce o délce 12,5 kilometru seznamuje s historickými, přírodními a technickými zajímavostmi v okolí Branné. Projedte se krásnou přírodou i kolem skály Pasák, připomínající lidskou postavu, k níž se váže pověst o zkameněném pastýři. Stezka začíná poblíž železniční stanice v Branné.

www.branna.eu

Naučná stezka pod Ptačí planinou

Nenáročná trasa je určena pro každého, kdo chce poznat krásy kolem Branné. Na stezce je vybudováno pět zastavení s informačními panely. Začátek trasy je na náměstíčku v Branné, konec u Mariánského pramene. Dřevěná soška Panny Marie v původním kostelíku u pramene prý konala zázraky a mnoho lidí se uzdravilo. Dnes její kopii najdete v kostele Archanděla Michaela v centru Branné. Význam Branné jako poutního místa podtrhuje každoroční Mariánská pouť.

www.relaxkolstejn.cz

Za sportem a relaxací

Relax centrum Kolštejn

V relaxačním centru s širokou nabídkou služeb a pivními láznemi si můžete zahrát bowling, užít si lanové centrum nebo jízdu na koloběžkách.

www.relaxkolstejn.cz

Sportovní areál KASTE Petříkov

Letní bobová dráha (jednomístné boby), lukostřelba.

www.kaste.cz

Horské minikáry Haltmar – Ramzová

Jízda na horských minikárách, letní tubing, dětské hřiště s atrakcemi.

www.haltmar.cz

X-Park Františkov

Tenisový kurt s umělým povrchem, fotbalové hřiště. Dětské hřiště s atrakcemi.

www.x-park.cz

▼ KASTE Petříkov

Pravidelné akce

Branná, www.branna.eu
srpen Mariánská pouť
září Kolštejnský okruh o Cenu Paruse (závod historických motocyklů a sidecarů)

ZLATOHORSKO

Zlatohorsko v sobě ukrývá kouzlo panenské přírody i tajemství středověkých štol. Vydejte se ke Zlatorudným mlýnům na říčce Olešnici, projděte si ve zdejších údolích naučnou stezku a zahrajte si chvíli na dobrodruhy, kteří se v místních potocích v minulosti pídili po zrnkách zlata. Vzácná ruda se těžila po staletí i ve zdejších kopcích. Město Zlaté Hory díky tomu zažívalo slávu a hojnost, zároveň však čelilo sporům o zlatonosné území. Městem se postupně prohnaly drancující vojska, mor, čarodějnické procesy, požáry, a nakonec se vyčerpala i ložiska. Lepší časy nastaly až v 19. století s rozvojem kamenictví a průmyslové výroby a založením lázeňského sanatoria.

V městské památkové zóně si dnes můžete prohlédnout řadu historických domů a církevních staveb nebo navštívit Městské muzeum, kde se dozvíte více o historii těžby zlata a uvidíte, jak taková hornická štola vypadala. Dávným světem dobývání rud a jejich úpravy provázejí i další naučné stezky v okolí: Zlatohorská hornická naučná stezka a Údolská hornická naučná stezka. Přes Zlaté Hory vede známá Čarodějnická cyklotrasa. Romantiku se vším všudy skýtá Rejvíz. Půvabná obec byla vyhlášena vesnickou památkovou zónou, kde se dochovala dřevěná lidová architektura převážně z 19. století. Nedaleké tajemné rašeliniště s jezírkem, mokřadovými loukami a bujným rostlinstvem vedlo lidi ke spřádání strašidelných příběhů, a tak možná i vy při procházce k Velkému mechovému jezírku narazíte na legendárního pastýře Gilla, který to tu bedlivě hlídá.

Projít se můžete i na zříceniny kdysi mocných hradů Edelštejn, Koberštejn a Leuchtenštejn, které strážily celou oblast. Jeskyně na Špičáku se srdcovitými profily chodeb patří k přírodním unikátům. Doporučujeme navštívit Poutní místo Panny Marie Pomocné s pohnutou historií, které se nachází na východním svahu Příčného vrchu. V Supíkovicích stojí chráněná šachtová vápenka z poloviny 19. století, která připomíná dobu, kdy se zde dobýval a opracovával mramor. Zlatohorsko je jako stvořené pro krásné výlety a příjemnou dovolenou. Vybrat si můžete i z pestré nabídky cyklotras a pěších stezek.

Městské informační centrum Zlaté Hory
Bezručova 144,
+420 584 425 397,
www.zlatehory.cz

◀ Rejvíz ▼ Město Zlaté Hory

Turistické zajímavosti

Zlatokopecký skanzen – Zlatorudné mlýny

Při cestě ze Zlatých Hor do Ondřejovic leží malebné Údolí ztracených štol, v němž se nachází skanzen se Zlatorudnými mlýny a Hornickou osadou. K replikám středověkých hornických mlýnů vede naučná stezka. Kdysi se tu v říčce Olešnici těžilo zlato. Dnes si můžete tento drahý kov zkusit narýžovat i vy a s průvodcem si vodou poháněné mlýny prohlédnout. V Hornické osadě, kde se zpracovávala ruda a žili zde horníci, je replika dřevěného hornického srubu, prezentovaná venkovní a obytnou částí. Na přístupové cestě k osadě stojí dřevěná replika strážní věže, která slouží jako vyhlídka. V těsné blízkosti se každoročně koná mezinárodní klání v rýžování zlata. Funkční replika tavicí pece je situována pod Zlatorudnými mlýny.

www.zlatehory.cz

Poštovní štola u Zlatých Hor

Asi 6 km jižně od Zlatých Hor najdete historickou zlatorudnou štolu, ve které se těžilo už ve středověku. V různých úrovních jsou dobře zachovalé části ručně sekaných chodeb a komínů z nejstarších období a také původní vodotěsná zařízení ze dřeva, k němuž byla nově zhotovena replika kolového čerpadla. Nejpozoruhodnějším prvkem dolu je modrá „alofánová“ výzdoba na stěnách štol. Další zajímavostí je zkamenělé dříví. Prohlídku je nutné si objednat.

www.zlatehory.cz

Jeskyně Na Špičáku – Písečná

Jeskyně prostupuje vrchem Velký Špičák a je nejstarší písemně doloženou jeskyní ve střední Evropě. První písemná zmínka o ní pochází z roku 1430. Zprístupněna byla již v roce 1885. Najdete zde labyrint chodeb, puklin či síní. Celková délka všech dosud známých chodeb činí 410 metrů s výškovým rozpětím přes 10 metrů. Na stěnách a stropěch se dochovaly historické nápisy a kresby. Návštěvní okruh je bezbariérový. Prohlídka trvá 30 minut. Okolní skály jsou poznamenány historickou těžbou mramorových bloků.

www.caves.cz

Rozhledna Biskupská kupa

Nejstarší kamenná rozhledna v Jeseníkách, tyčící se v hraničním pásmu do výšky 18 metrů, nabízí nádherný výhled na celou oblast Zlatohorska, Urbenska a Jesenicka. Při dobré viditelnosti lze dohlédnout až do polské Wroclavi. V roce 1896 zde byla zřízena první poštovna na území Moravy.

www.zlatehory.cz

Poutní místo Panny Marie Pomocné

Kostel Panny Marie Pomocné je proslulým poutním místem, svázaným s příběhem o mariánském obrazu. Základy se zde prý děly od 17. století. Po desetiletích devastace za komunistického režimu byl původní kostel obnoven a každým rokem se sem sjíždějí zástupy poutníků.

www.mariahilf.eu

Rejvíz

Rejvíz je jednou z nejkrásnějších obcí Jeseníků. U stejnojmenného penzionu, který je známý vyřezávanými židlemi s portréty rejvízských štamgastů, začíná naučná stezka k Velkému mechovému jezírku. Nezáročná trasa je dlouhá 3 km a dovede vás k největšímu rašeliništi na Moravě, které vzniklo v době poledové před 6–7 tisíci lety. Z haťového chodníku uvidíte především rašelínky, různé mechy a odolné vrchovištní rostliny. V obci Rejvíz můžete zhlédnout i Tkalcovskou expozici. U Josefových skal bylo obnoveno poutní místo Panny Marie Lurdské.

www.rejviz.info

▼ Poutní místo Panny Marie Pomocné

▲ Biskupská kupa

Za sportem a relaxací

Ski areál Příčná

Tenisová hala se dvěma kurty, fotbalové hřiště, venkovní whirlpool, sauna.

www.ski-pricna.cz

Hotel Praděd – Zlaté Hory

Bazén s protiproudem, whirlpool, sauna, finská sauna, masáže. Bowling.

www.hotelpraded.eu

Hotýlek U Pekina – Zlaté Hory

Bazén s protiproudem, whirlpool, sauna, minigolf, víceúčelové hřiště.

www.hotylekupekina.cz

Sanatorium Edel – Zlaté Hory

Venkovní bazén, sauna a whirlpool. Dětské herní prvky, fitness stezka a venkovní posilovací zařízení v lesním parku.

www.speleoterapie.cz

Zemědělská farma Zlaté Hory

Jízda na koni, vyjížďky do přírody, vození dětí na ponících.

www.farma-zh.blog.cz

Eko-farma Orlí Vrch – Rejvíz

Chov domácích zvířat, vlastní produkty. Bungeetrampolína, lukostřelba.

www.rejviz.org

Vydejte se...

Naučná stezka Údolí ztracených štol

Dvoukilometrová stezka vám přiblíží dobývání a způsob zpracování zlata. V údolí řeky Olešnice nahlédnete i do míst, kde středověcí zlatokopové razili šachty do skal. Stezka prochází částí rýžovišť a kolem vodního kanálu. Přivede vás také do místa optického klamu, kde voda teče do kopce. Prohlédnete si repliky stoupy a rudného mlýna, které byly vystavěny podle dobových nákrešů.

www.zlatehory.cz

Naučná stezka lapků z Drakova

Naučná stezka vás provede Údolím lapků z Drakova od Rejvízu podél Černé Opavy až do Drakova. Měří 12 km a je vhodná pro rodiny s dětmi, vydat se na ni můžete i s kočárkem. Prostřednictvím informačních panelů se seznámíte s historií a přírodou území, kudy vedla stará kupačská cesta. A dozvíte se, jak to bylo s těmi pověstnými loupežníky.

www.navstivtejeseniky.cz

▲ Zlatorudné mlýny ► Jeskyně Na Špičáku

▲ O zlatou pánev

Pravidelné akce

Zlaté Hory, www.zlatehory.cz

duben Otevírání Jesenického Klondiku (recesistická soutěž zlatokopů)

květen Diecézní pouť rodin **červenec** Zlaté dny (městské slavnosti)

srpen O zlatou pánev starosty města (soutěž v rýžování zlata)

Rejvíz, www.rejviz.info

květen Odemykání mechových jezírek (zahájení turistické sezony)

JAVORNICKO A ŽULOVSKO

Javornicko a Žulovsko se rozprostírají v úchvatném prostředí Rychlebských hor. Pohádková, nedotčená příroda s romantickými údolími, potoky se svěží horskou vodou, rybníky i vrcholy s dalekými výhledy je protkána řadou turistických a cyklistických tras. Zajděte se podívat do Račího údolí s Tančírnou, na Venušiny misky nebo na Nýznerovské vodopády. Dávnou minulost připomínají zříceniny hradů Rychleby a Kaltenštejn. Vykoupat se nebo rybařit můžete v některém ze zatopených lomů (například Arcibiskupský, Vycpálek, Transgranit, Vaněk, Rampa, Kaolínka nebo Stachlovice). Na vrcholu Lánského vrchu u Skorošic stojí zdaleka viditelná obří židle a stůl.

Nad městem Javorník se vypíná majestátní zámek Jánský vrch, kde uchovávají největší sbírku dýmek v ČR. Nedaleká rozhledna na Borůvkové hoře nabízí krásné výhledy. V osadě Travná najdete poutní kapli Panny Marie La Salett s křížovou cestou a pramenem. Ve Vidnavě si projdete městskou památkovou zónu, v Žulové vás upoutá kostel svatého Josefa, jehož věž je pozůstatkem někdejšího hradu. Zajímavostí je venkovní expozice bludných balvanů v parčíku ve Velké Kraši. Jejich naleziště v okolí obce a Vidnavy patří k nejbohatším v ČR.

Bílá Voda je svázána se životem nizozemské princezny Mariany Oranžské, která odešla od svého manžela, bratra pruského císaře, a v Bílé Vodě našla od roku 1854 útočiště. Místní lovecký zámek si nechala přebudovat na reprezentativní letní rezidenci. Tato mimořádná žena se

▲ Zámek Jánský vrch

Městské informační centrum Javorník

Nádražní 160,
+420 584 440 688,
+420 601 501 227,
www.kulturnidumjavornik.cz

Turistické informační centrum Vidnava

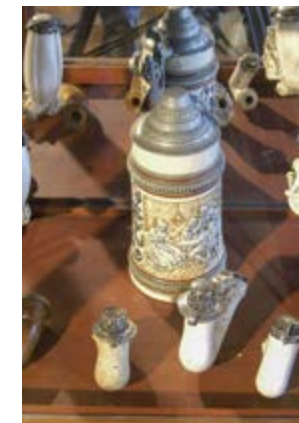
Radniční ulice 84,
+420 588 517 237,
www.vidnava.cz

Informační centrum Rychlebských stezek

Základna - Černá voda
193, +420 607 061 445,
www.rychlebskestezky.cz

◀ Zámek Jánský vrch

zasloužila o velký rozvoj celé oblasti a vy se tu můžete vydat po jejích stopách. Nahoře u zámku začíná Sudetská cesta, mapující události, které poznamenaly krajinu po vysídlení sudetských Němců. O neblahé historii zřízení internačního tábora pro řádové sestry v roce 1950 ve zdejší piaristické koleji vypovídá expozice v Muzeu izolace, internace a integrace. Pokud jste sportovně zdatnější, určitě si projedte na horském kole Rychlebské stezky. Je to zážitek a velká zábava.

Turistické zajímavosti

Zámek Jánský vrch - Javorník

Zámek je dominantou města Javorník. Někdejší sídlo vratislavských biskupů se může pochlubit největší sbírkou dýmek a kuřáckých potřeb v ČR. Raritou je dochované plynové osvětlení interiérů i nádoří. Prohlídkové trasy vedou reprezentativními místnostmi a hospodářským zázemím zámku. Hodnotná je kolekce bytového textilu. Před zámkem je Eichendorffova vyhlídka, pamětní žulová lavice od sochaře Josefa Obetha.

www.janskyvrch.cz

Městské muzeum Javorník

V muzeu se v rámci zajímavé expozice připomíná historie města. Nechybí tu selská světnička, ševcův koutek a unikátní historická lékárna s celým vybavením. Dozvíte se více o nejslavnější javornické osobnosti, hudebním skladateli Karlu Dittersi z Dittersdorfu, na jehož počest se zde každoročně konají hudební slavnosti.

www.kulturnidumjavornik.cz

Památková zóna ve Vidnavě

V centru města uvidíte budovu radnice, lékárnu U Černého orla se secesním interiérem, kostel svatě Kateřiny s nástěnnými a stropními malbami Aloise Baucha, renesanční zámček bývalého fojta a řadu dochovaných středověkých domů. Na náměstí je původní valounková dlažba. V Domě partnerství se nachází Expozice osídlování Vidnavska. Po městě je rozmístěno několik bludných balvanů.

www.vidnava.cz

Vápenka Javorník

U cesty z Javorníka do Travné stojí krásně opravená někdejší vrchnostenská vápenka města Javorník, která byla postavena v roce 1833. Vápencový lom, ze kterého se těžila surovina na pálení, se nachází v kopci nad vápenkou a je přístupný po zpevněné cestě. Jedná se o nejstarší dochovanou šachtovou vápenku v Olomouckém kraji.

www.mestojavonik.cz

Rozhledna Borůvková hora

Nádherný rozhled vám zprostředkuje kruhová rozhledna s dřevěným opláštěním na Borůvkové hoře. Vyhlídka je ve výšce 24 metrů. Spatříte z ní Otmuchovské a Nyské jezero, Šerák, Praděd, Smrk i Králícký Sněžník. Borůvková hora je důležitou křižovatkou turistických tras. Na vrcholku najdete pamětní desku, připomínající setkání českých a polských disidentů před rokem 1989.

www.boruvkovahora.websnadno.cz

Račí údolí a Tančírna

Malebné údolí Račího potoka se strmými, až 140 metrů vysokými svahy s četnými skalními výstupy, se suťovými lesy a s bukovým porostem pralesního charakteru je přírodní rezervací. Za vidění stojí skalní vyhlídka Čertovy kazatelny, lokalita Pustý zámek a zřícenina hradu Rychleby. Doporučujeme navštívit zdejší unikátní Tančírnu, která byla postavena v secesním stylu a byla vyhlášeným výletním místem na Javornicku. Po rozsáhlé rekonstrukci se stala jednou z velkých turistických atrakcí. Ve Velkém sále se konají kulturní akce, v přízemí je mj. kavárna a informační centrum. Venkovní posezení i parčík nabízí prostor k oddechu.

www.rychleby.cz, www.tancirna.rychleby.cz

Okolí Černé vody

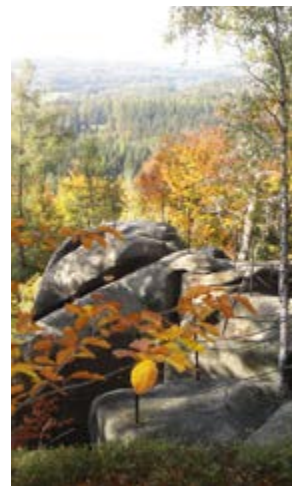
Malebná krajina s lesnatými kopci, loukami a soustavou více než dvaceti rybníků stojí za návštěvy. Můžete si vyjít ke zřícenině kdysi mohutného gotického hradu Kaltenštejn. Zachovalo se z něj torzo 20 metrů vysoké válcové útočištní věže a zbytky hradeb. Kousek odtud je přírodní památka Pišťala, rozpukaný skalní útvar, který patří k nejzajímavějším ukázkám zvětrávání žuly v ČR. V zatopeném lomu Rampa se lze vykoupat. Najdete tu také největší vodní plochu na Rychlebsku, Vodní rybník s chovem ryb. Na kole můžete vyrazit z Černé vody kolem rybníků (zastávka Plavný potok) na nedaleké Venušiny misky.

▼ Rozhledna Borůvková hora ▲ Město Vidnava

▼ Venušiny misky

▼ Nýznerovské vodopády

▲ Rychlebské stezky

www.obeccernavoda.cz

Bílá Voda

Pohraniční obec Bílá Voda v severním výběžku Javornicka obklopuje ze tří stran polské území. Díky piaristické koleji byla v osmnáctém a devatenáctém století významným centrem vzdělanosti a umění na Jesenicku. O její rozkvět se velmi zasloužila nizozemská princezna Mariana Oranžská. K tragickým okamžikům Bílé Vody a celé oblasti patří války o rakouské dědictví, zajatecké tábory za druhé světové války, pochody smrti, které tudy prošly i odsun původních německých obyvatel. V roce 1950 zřídil komunistický režim v Bílé Vodě internační tábor pro řeholní sestry. Dnes zde můžete navštívit Muzeum izolace, internace a integrace. První část expozice se věnuje historii obce včetně osobnosti Mariany Oranžské, zajateckým táborům v okolí a odsunu původního obyvatelstva po válce. Druhá část přibližuje temnou dobu čtyřicetileté internace řádových sester v objektu někdejší piaristické koleje. Na sedm set je jich pochováno na místním hřbitově. Vedle barokní koleje v centru obce se nachází barokní Kostel Navštívení Panny Marie. V Bílé Vodě je i výroba hostií, kterou je možné po dohodě navštívit.

www.bilavoda.cz

Rychlebské stezky

Vyznavačům adrenalinu jsou určené propojené okruhy stezek - trailů pro terénní cyklistiku v okolí Černé Vody. Co budete při jízdě zdolávat? Žulové balvany a plotny, lávky přes kaskády potoků, kořeny starých stromů a další přírodní překážky. Stezky začínají a končí u Základny v Černé Vodě. Můžete si vyzkoušet i boulderové okruhy pro kola i lezení. K dispozici je půjčovna kol a boulder vybavení, servis a mytí kol. Můžete si domluvit i výuku jízdy na horském kole.

www.rychlebskestezky.cz

Nýznerovské vodopády

Najdete je jihozápadně od Žulové. Představují soustavu malých vodopádů a kaskád v údolí Stříbrného potoka. Vířivý proud vody vymílá skálu a tvoří jámy, mísy a tzv. obří hrnce různých tvarů.

www.zulovsko.cz

Venušiny misky – Smolný vrch

Pověstmi opředený Smolný vrch se zdvihá mezi Vidnavou a Žulovou. Skalnatý vrchol, na němž je vyhlídka, je přírodním výtvozem. Velké dvojité skalní sedadlo a v žule krásně vyvinuté misky rozněcovaly odjakživa lidskou fantazii. Nejznámější je zkazka o Venušině národu pidiůšek, které konaly dobro. Venušiny misky mohly sloužit k rituálním účelům při pohanských obřadech. Na Smolný vrch vede turisticky značená cesta.

▲ Piaristická kolej Bílá Voda

Vydejte se...

Naučná stezka Rychlebskými horami

Stezka začíná v Javorníku a končí v Račím údolí. Šest informačních tabulí s průvodcem „Karlíkem“ vás seznámí se zajímavostmi na trase. Projdete se kolem zámku Jánský Vrch, kapličky svatého Antonína, přes Čertovu kazatelnu k zřícenině hradu Rychleby až k secesní Tančárně. Celková délka stezky tam i zpět je zhruba 6,3 km.

www.mestojavornik.cz

Latzelova stezka krasem Rychlebských hor

Devítikilometrová trasa vede z Vápenné přes Ztracené údolí do Horní Lipové. Je pojmenována podle Antona Latzela, který v roce 1869 postavil ve Vápenné první kruhovou pec na pálení vápna ve Slezsku. Na jednotlivých zastaveních najdete panely s informacemi o krasových jevech zdejší oblasti, rodině Latzelů, vápenném průmyslu, o tom, jak se těžil vápenec a jak se zde žilo lidem, a další přírodní a historické zajímavosti.

www.latzel.vapenna.cz

Naučná stezka Po stopách Mariany Oranžské

Přeshraniční naučný okruh mapuje osud princezny Mariany Oranžské (10 km). Stezka v barvách rodu Oranž začíná v Bílé Vodě u autobusové zastávky, vede k piaristické koleji a dále k zámku, kde princezna žila. Dále cesta směřuje k lomu, kde Mariana nechala těžít krystalický vápenec. Odtud přes kopec Kukačka pokračuje do polského pohraničního města Złoty Stok s podzemními chodbami, vedoucími až na české území, k opravené vápence s vyhlídkovou plošinou, odkud je vidět na Marianin zámek v Kamienci. Okruh se pak stáčí zpět do Bílé Vody. Druhý značený okruh po místech, kam chodila Mariana ráda, vede na Borůvkovou horu a zaniklými osadami se vrací do Bílé Vody (25 km).

www.bilavoda.cz

Ochutnávejte z regionální produkce!

Mléčné výrobky z Kozí farmy u Nýdrlov ze Staré Červené Vody, Rychlebské mošty a šťávy z Velké Kraše nebo Bylinné čaje z Rychlebských hor.

Pravidelné akce

Javorník,

www.kulturnidumjavornik.cz

duben Slet čarodějnic

květen Májový výšlap na

Borůvkovou horu (zahájení turistické sezóny)

červen Dny Javornicka

září–říjen Mezinárodní hudební

festival Karla Ditterse z Dittersdorfu

Za sportem a relaxací

Koupaliště Červenka – Javorník

Plavecký bazén, dětské brouzdaliště, trampolíny, úschovna kol. www.ekocent-rumrychleby.cz

Krytý bazén Javorník

Menší plavecký bazén. www.mestojavornik.cz

Biocentrum Střední díly - Javorník

Multifunkční vodní nádrž slouží jako útočiště pro vodní ptáky. Okolí je osázeno zelení, která plní funkci biokoridoru. Nádrž je vhodná ke koupání a rekreaci.

www.mestojavornik.cz

Koupaliště Velká Kraš

Plavecký bazén, dětské brouzdaliště, hřiště na plážový volejbal a nohejbal, dětské hřiště.

www.velkakras.cz

Ranč U Gladišů – Bernartice

Jízda na koni, vyjížďky do přírody. V penzionu krytý bazén, sauna a tenisový kurt.

www.ugladisu.cz

Ranč V Podhradí – Černá Voda

Výuka jízdy na koni, vyjížďky do přírody.

www.podhradi.wz.cz

Wellness Rychleby

Malebné wellness centrum přináší odpočinek provoněný bylinami. Relaxujte za svitu svící, ať už o samotě nebo s blízkými.

<http://www.wellness-rychleby.cz/cs/home/>

Bílá Voda, www.bilavoda.cz
červen Brosmannův festival duchovní hudby

BRUNTÁLSKO A RÝMAŘOVSKO

Na skok k sousedům do Moravskoslezského kraje

▼ Zámek Bruntál

Vypravíte-li se do této části Jeseníků, překvapí vás svou rozmanitostí. Přírodní krásy, kulturní pamětihodnosti, půvabné lázně, duchovní místa a další atraktivit jsou velkým lákadlem pro každého. Vydejte se na nejvyšší horu Jeseníků Praděd, za vodopády Bílé Opavy, na Velkou Kotlinu, Rešovské vodopády nebo na rozhlednu v Dolní Moravici. Nejvýše položené horské lázně v ČR Karlova Studánka jsou balzámem na tělo i na duši. Na hradě Sovinec s dokonalým pevnostním systémem se koná řada zajímavých akcí. V Pradědové galerii v Jiříně se seznámíte s neobvyklým dílem sochaře Jiřího Halouzky.

Ve městě Rýmařov si prohlédnete hlavní čtvercové náměstí Míru s raně barokní radnicí a muzeem. Na umělecké výzdobě kostela svatého Michaela se podílel známý malíř Jan Kryštof Handke. V letní sezóně je otevřen Janovický zámek. Co navštívit v Bruntálu? Určitě zámek se zajímavými expozicemi nebo aquapark.

Městské informační centrum Bruntál
Náměstí Míru 7,
+420 554 706 525,
www.mubruntal.cz

Informační centrum při Městském muzeu Rýmařov
Náměstí Míru 6,
+420 554 212 381,
www.muzeum-rymarov.cz

◀ Hrad Sovinec ▼ Město Rýmařov

Turistické zajímavosti

Zámek v Bruntále

Zámek s renesančním arkádovým nádvořím a hodinovou věží je významnou kulturní památkou. Původně pozdně gotický hrad byl v průběhu dalších staletí přestavován. Dnes zde sídlí regionální muzeum. Zámeckou expozicí tvoří 26 zámeckých sálů v 1. patře a zámecká kaple v přízemí s cennými rokokovými nástěnnými malbami a hodnotným původním mobiliářem. Prohlédnout si lze i cennou obrazárnu, zbrojnici a knihovnu. Ve Starém paláci jsou zpřístupněné dvě stálé expozice o přírodě a řemeslech na Bruntálsku. Další přízemní prostory zámku jsou využívány jako výstavní sály. Zámek obklopuje velký park se sochami, sallou terenou, zbytky městských hradeb, baštami a jezírkem.

www.muabr.cz

Hrad Sovinec

Impozantní hrad na skalnatém výběžku představuje unikátní zachovalou stavebně-technickou ukázkou barokní vojenské architektury. Byl založen v polovině 14. století Pány ze Sovince. Prohlídková trasa vede 1. až 5. nádvořím a dále na Horní hrad s vyhlídkovou věží, odkud je překrásný výhled do krajiny Sovineckého přírodního parku. Na hradě je instalována řada expozic (mj. historie, zbraně, řády a vyznamenání, útrpné právo, lesnické školství).

www.sovinec.cz

Pradědova galerie u Halouzků – Jiříkov

Galerie se rozkládá na ploše 8 hektarů v areálu dančí farmy a zahrnuje celoživotní dílo uměleckého řezbáře Jiřího Halouzky. Dominantním exponátem je největší socha Praděda v ČR, vysoká 10,4 metrů. Významnou částí galerie je také betlém, který obsahuje přes 250 ručně vyřezávaných figur v životní velikosti a který se neustále rozrůstá. Další zajímavostí je obří dřevěný obraz Pradědovy říše. Socha Praděda, betlém i obří obraz jsou zapsány v české Guinnessově knize rekordů. Součástí areálu je i kostel, kde jsou vystaveny desítky soch, mj. létající andělé nad oltářem nebo veliký šestiramenný svícen.

www.pradedovagalerie.cz

Městské muzeum Rýmařov

Stálé expozice představují historii města, geologii jižního Jesenicka, textilnictví a dolování na Rýmařovsku. Externí expozice Dějiny textilnictví na Rýmařovsku se nachází v budově textilky HEDVA ČESKÝ BROKÁT na Opavské ulici. V galeriích Octopus a Pranýř se konají zajímavé výstavy.

www.muzeumrymarov.cz

Kaple Navštívení Panny Marie - Rýmařov

Kaple V Lipkách je považována za perlu severomoravského baroka. Byla postavena na místě starší církevní stavby v letech 1710–1715. Celý prostor zaujme především freskami, které vytvořili Ferdinand Naboth a Jan Kryštof Handke.

www.muzeumrymarov.cz, www.rymarovsko.cz

Karlova Studánka

Pro lázeňské středisko, ležící pod Pradědem v malebném údolí Bílé Opavy, je typická architektura dřevěných lázeňských domů, která s okolní přírodou tvoří nádhernou kulisu pro relaxaci při ozdravných pobytech. Využívanými léčivými zdroji jsou minerální voda a přírodní oxid uhličitý. Minerální voda slouží k přípravě uhlíčitých koupelí, rašelinových zábalů

► Sedlo Skřítek ▼ Pradědova galerie

▼ Rešovské vodopády

a zároveň k inhalaci a pití. Rehabilitační wellness bazén s termální vodou je vybaven vodoléčebnými atrakcemi. V lázeňském parku je expozice hornin z různých částí Jeseníků a umělý vodopád. Karlova Studánka je výchozím bodem mnoha turistických tras. Oblíbené jsou trasa divokým kaňonem Bílé Opavy a také vycházky na chatu Barborka nebo na Ovčárnu. Okolní terén je vhodný i pro horskou cyklistiku.

www.kstudanka.cz

Uhlířský vrch

Tato bývalá sopka je významnou přírodní památkou. Nahoru vystoupáte chráněnou čtyřřadou lipovou alejí z roku 1770. Přes Uhlířský vrch prochází zeleně značená turistická cesta z Bruntálu k vodní nádrži Slezská Harta. K poutnímu baroknímu kostelu Panny Marie Pomocné vede křížová cesta s unikátními vyřezávanými zastaveními.

www.mubruntal.cz

Sedlo Skřítek

Horské sedlo Skřítek je východiskem několika turistických tras. Můžete se odtud vydat do Národní přírodní rezervace Rašeliště Skřítek s tundrovitým porostem a tůňmi. K nejvyhledávanějším trasám patří hlavní hřebenovka směrem na Jelení studánku, Petrovy kameny, Ovčárnu, na Praděd a Červenohorské sedlo. Parkoviště u zdejší zájezdní chaty střeží socha Skřítko – dobrého ducha jesenických hor.

www.navstivtejeseniky.cz

Rešovské vodopády

K vodopádům se dostanete z Rešova. Od parkoviště před místním hostincem vás k nim dovede asi 3 km dlouhá značená cesta. Před vámi se otevře kaskáda vodopádů na říčce Huntavě, která tady teče kaňonovitou soutěskou. Okolo vodopádů vedou dřevěné lávky a schody.

www.rymarovsko.cz

▼ Karlova Studánka

Vydejte se...

Vodopády Bílé Opavy

Z Karlovy Studánky se můžete projít k vodopádům Bílé Opavy. Na téměř tříkilometrovém úseku uvidíte, jak Bílá Opava vytváří ve skalnatém kaňonu úchvatné peřeje, kaskády a vodopády, z nichž nejvyšší dosahuje téměř 8 m. Kolem vodopádů prochází Naučná stezka Bílá Opava. Tato lokalita je součástí Národní přírodní rezervace Praděd.

www.jeseniky-praded.cz

Za sportem a relaxací

Wellness centrum Bruntál

Plavecký bazén, rekreační bazén, výukový bazén, divoká řeka, tobogán, vířivka, parní lázeň a parní sauny.

www.wellnessbruntal.cz

Letní koupaliště Bruntál

Plavecký bazén, brouzdaliště, hřiště na beachvolejbal, dětské hřiště.

www.sportbruntal.cz

Aquacentrum Slunce - Rýmařov

Plavecký bazén, dětské brouzdaliště, whirlpool, perličková lázeň, pára a finská sauna.

www.hotelslunce.jeseniky.com

Vodní nádrž Slezská Harta

Koupání, jachting, rybolov. V okolí je mnoho značených cyklotras. Reliéf krajiny ovlivnila dávná sopečná aktivita, což připomínají naučné stezky po vulkanitech.

www.slezska-harta.cz

Pravidelné akce

Rýmařov, www.rymarovsko.cz

červenec Hornické dny a Hornoměstské hody

Bruntál, www.mubruntal.cz

červen Dny města Bruntál

Turistický průvodce 2018. Vydal: Olomoucký kraj, Jeremenkova 40a, 779 11 Olomouc,
e-mail: tourism@kr-olomoucky.cz, www.ok-tourism.cz, tel.: (+420) 585 508 111
Vydání: III. 2018 (I. vydání 2013), Design, texty, zpracování: Machovský s.r.o.,
www.machovsky.cz, Foto: m-ARK, T. Marek, J. Hrinda, M. Simčo, I. Netopil, R. Trnka,
P. Pavlíček, archivy uvedených subjektů, Město Šumperk, Rychlebské stezky,
CzechTourism, Mapy: Machovský s.r.o., www.machovsky.cz,
Tisk: EPAVA Olomouc a. s., Autorská práva: Olomoucký kraj
ISBN: 978-80-87982-96-9
NEPRODEJNÉ